

Оквир развојног партнерства 2016-2020

Влада Републике Србије
и Тим Уједињених нација у Србији

Београд, мај 2017.

Изјава о посвећености

Влада Републике Србије и Тим Уједињених нација¹ одлучни су да сарађују, заједно са грађанима Србије, са циљем да дају трајан допринос остварењу националних развојних приоритета као и промена које ће допринети да грађани уживају дужи, здравији и просперитетнији живот.

Влада Републике Србије
Ивица Дачић
Први потпредседник Владе и
министар спољних послова

Тим УН у Србији
Карла Робин Херши
Стална координаторка Уједињених нација
у Србији

Београд, Србија
мај 2017.

¹ Тим УН у Србији (UNCT) означава свеукупно присуство развојних операција УН у Србији од стране резидентних и не-резидентних агенција, фондова и програма УН.

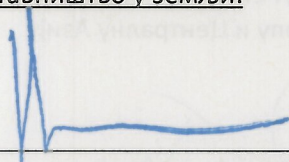
Потписи

Потписом у даљем тексту припадници Тима Уједињених нација у Србији прихватају овај Оквир развојног партнерства (2016-2020) и подвлаче заједничку посвећеност наведеним стубовима, стратегијама, и очекиваним исходима:

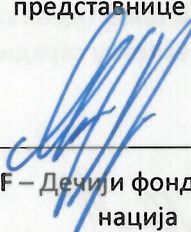
Чланови Тима УН у Србији који имају представништво у земљи:

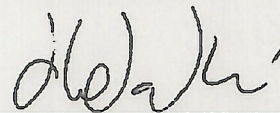
UNDP – Програм за развој Уједињених нација
Стелиана Недера, заменица сталне представнице UNDP

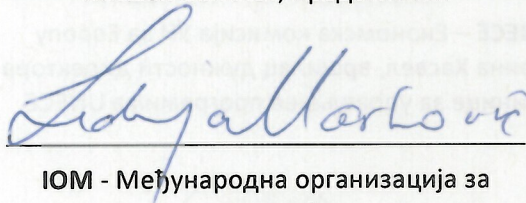
UNHCR – Високи комесаријат Уједињених нација за избеглице
Ханс Фридрих Шодер, представник

UNICEF – Дечији фонд Уједињених нација
Мишел Сен-Лот, представник

WHO – Светска здравствена организација
Др. Сзузана Јакоб, WHO регионална директорка за Европу

IOM - Међународна организација за миграције
Лидија Марковић, шефица канцеларије, Мисија у Србији

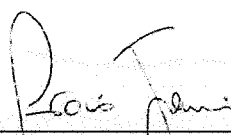
Чланови Тима УН у Србији који имају пројектне канцеларије и који немају представништво у земљи:

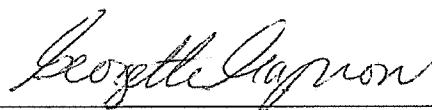
FAO – Организација за пољопривреду и храну УН
Владимир Рахманин, помоћник генералног директора /Регионални представник за Европу и Централну Азију

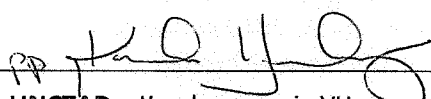
IAEA - Међународна агенција за атомску енергију
Мартин Краус, директор, одсек за Европу, IAEA
Одељење за техничку сарадњу

ILO – Међународна организација рада
Антонио Грациоси, Тим за достојна радна места/Канцеларија у Будимпешти

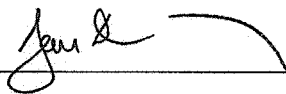
OHCHR – Канцеларија високог комесара за људска права
Георгета Гагنون, директорка, одсек за теренске операције и техничку сарадњу

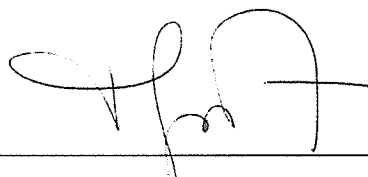
UNCTAD – Конференција УН о трговини и развоју
Мукхиса Китуйи, генерални секретар UNCTAD-а

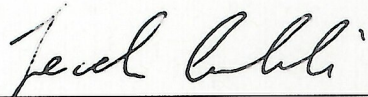
UNECE – Економска комисија УН за Европу
Катарина Хасвел, вршилац дужности директора Јединице за управљање програмима UNECE

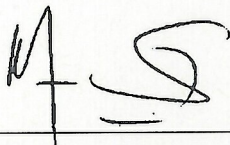
UNEP – Програм Уједињених нација за животну средину
Мр Јан Дусик, директор и регионални представник УНЕП-а, Регионална канцеларија за Европу

UNESCO – Организација за науку, образовање и културу Уједињених нација
Ана Луиза Томпсон -Флорес, директорица UNESCO-вог Регионалног бироа за науку и културу у Европи

UNIDO – Организација Уједињених
нација за индустријски развој
Јацек Цурковски, шеф,
Регионални одсек за Европу и Централну
Азију

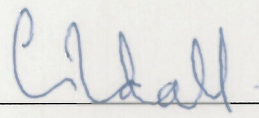
UNODC – Канцеларија УН за питања
дроге и криминала
Александар Шмит, шеф, Регионални
одсек за Европу у западну/централну
Азију, Регионални представник за
југоисточну Европу

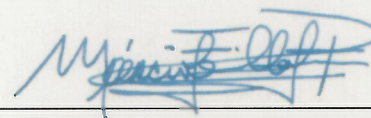
UN Women – Агенција Уједињених
нација за родну равноправност и
оснаживање жена
Алиа Ел-Јасир, заменица регионалне
директорке за Европу и централну Азију

UNFPA – Фонд за становништво Уједињених
нација
Доина Болога, представница за БиХ,
директорка за Србију, Бившу југословенску
републику Македонију и Косово (у складу са
РСБ УН 1244/99)

UNOPS – Канцеларија УН за пројектне услуге
Грејем Тиндал, менаџер центра за операције

UN WTO – Светска туристичка организација
Уједињених нација
Марцио Фавила, извршни директор за
оперативне програме и институционалне
односе

*UNWTO (Светска туристичка организација УН) ће учествовати
у имплементацији ОРП-а по позиву од стране Министарства
трговине, туризма и телекомуникација

Садржај

ИЗЈАВА О ПОСВЕЋЕНОСТИ	I
САДРЖАЈ	V
АКРОНИМИ И СКРАЋЕНИЦЕ	VI
1. УВОД	4
1.1 ВРЕДНОСТИ И НАЧЕЛА ПАРТНЕРСТВА.....	5
1.2 ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ОКВИРА РАЗВОЈНОГ ПАРТНЕРСТВА	6
1.3 РАЗВОЈНИ КОНТЕКСТ И ПРЕДНОСТИ УН У РАЗВОЈНИМ АКТИВНОСТИМА.....	7
2. РЕЗУЛТАТИ И СТРАТЕГИЈЕ	7
2.1 СТУБОВИ	8
2.2 Општа и програмска начела која прожимају више области.....	9
2.3 Очекивани исходи	11
Стуб I. ДОБРА УПРАВА И ВЛАДАВИНА ПРАВА	12
Стуб II. РАЗВОЈ СОЦИЈАЛНИХ И ЉУДСКИХ РЕСУРСА	21
Стуб III. ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ, РАСТ И ЗАПОШЉАВАЊЕ	29
Стуб IV. ЖИВОТНА СРЕДИНА, КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ И ОТПОРНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.....	34
Стуб V. КУЛТУРА И РАЗВОЈ	39
3. ИНИЦИЈАТИВЕ ВАН ОКВИРА РАЗВОЈНОГ ПАРТНЕРСТВА	41
4. ЗАЈЕДНИЧКИ БУЏЕТСКИ ОКВИР	41
ЗАХТЕВИ ПО ПИТАЊУ СРЕДСТАВА	41
МОБИЛИЗАЦИЈА СРЕДСТАВА	44
5. УПРАВЉАЊЕ И ОДГОВОРНОСТ	45
ЗАЈЕДНИЧКИ НАЦИОНАЛНИ УПРАВНИ ОДБОР (JNSC)	49
ГРУПЕ ЗА РЕЗУЛТАТЕ	50
6. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА	51
7. КОМУНИКАЦИЈЕ	53
8. ПОСВЕЋЕНОСТ СВИХ СТРАНА	53
9. ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ	55
АНЕКС А. МАТРИЦА РЕЗУЛТАТА ОРП	57
АНЕКС Б. ОСНОВНИ СПОРАЗУМИ	74
АНЕКС В. КООРДИНАЦИОНИ ОРГАНИ ВЛАДЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈЕ УН	76

Акроними и скраћенице

ALMP	Активне политике запошљавања и мере тржишта рада	MEAs	Мултилатерални споразуми о животној средини
BMI	Индекс телесне масе	MICS	Истраживање вишеструких показатеља
BCAs	Двогодишњи споразуми о сарадњи	МПЗЖС	Министарство пољопривреде и заштите животне средине
CEFTA	Споразум о слободној трговини у Централној Европи	МГСИ	Министарство грађевине, саобраћаја и инфраструктуре
CEDAW	Конвенција о елиминацији свих облика дискриминације жена	МКИ	Министарство културе и информисања
CRC	Конвенција о правима детета	МО	Министарство одбране
CSO/ОЦД	Организација цивилног друштва	МПНТР	Министарство просвете, науке и технолошког развоја
CVD/КВБ	Кардио-васкуларне болести	МРЕ	Министарство рударства и енергетике
DaO	Иницијатива „Сви као један“	МПРР	Министарство привреде и регионалног развоја
DRR	Смањење ризика од катастрофа	МФ	Министарство финансија
EBRD/ЕБРД	Европска банка за обнову и развој	МСП	Министарство спољних послова
ЕС/ЕК	Европска комисија	МЗ	Министарство здравља
EU/EУ	Европска унија	МУП	Министарство унутрашњих послова
FACE	Ауторизација фондова и потврда о трошковима	МП	Министарство правде
FAO	Организација за пољопривреду и храну УН	МРЗБСП	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
GDP/БДП	Бруто домаћи производ	МДУЛСУ	Министарство државне управе и локалне самоуправе
GEMS	Образовање девојчица и менторство	МТТТ	Министарство трговине, туризма и телекомуникација
GFEC	Бруто финална потрошња енергије	МОС	Министарство омладине и спорта
GHG	Гасови са ефектом стаклене баште	MPs	Посланици
GNI	Бруто домаћи доходак	NAD	Национални приоритети за међународну помоћ 2014-2017 са пројекцијама до 2020
НАСТ	Хармонизован приступ готовинским трансферима	NCDs	Непреносиве болести
HDI	Индекс хуманог развоја	НСЗ	Национална служба за запошљавање
ФЗО	Фонд здравственог осигурања	ННА	Национални здравствени рачун
HRBA/ПЗЉП	Приступ на основу људских права	ОНСНР	Канцеларија Високог комесара за људска права
IAEA	Међународна агенција за атомску енергију	ОРП	Оквир развојног партнерства, 2016-2020
IGO	Међувладина организација	ПСП	Програм новчане социјалне помоћи
ILO/МОР	Међународна организација рада	РЈУ	Реформа јавне управе
ИОМ/МОМ	Међународна организација за миграције	PISA	Програм међународне процене ученика
IPs	Извршни партнери	QCPR	Четворогодишња свеобухватна анализа политике
IPCC	Међувладин панел за климатске промене	RBM	Управљање по резултатима
JNSC	Заједнички национални управни одбор	RNA	Извештај о процени потреба за опоравак и обнову
JWP	Заједнички планови рада		
LFS	Анкета о радној снази		
LGBT/ЛГБТ	Лезбејке, геј, бисексуалци и трансродне (ЛГБТ) особе		
LTA	Дугорочни споразум		
KTRR	Координационо тело за родну равноправност		
MDG	Миленијумски циљеви развоја		
ME	Мониторинг и евалуација		

RGs	Групе за резултате	UNODC	Канцеларија УН за питања дроге и криминала
КИМРС	Комесаријат за избеглице и миграције Србије	UNOPS	Канцеларија УН за пројектне услуге
СКГО	Стална конференција градова и општина	UN RC	Стални координатор Уједињених нација
SDR	Стандардизована стопа смртности	UNSCR	Резолуција Савета безбедности Уједињених нација
SEE/ЈИЕ	Југоисточна Европа	UN WFP	Светски програм за храну Уједињених нација
SEIO	Канцеларија за европске интеграције Републике Србије	UN WOMEN	Агенција Уједињених нација за родну равноправност
SEPA	Агенција за заштиту животне средине Србије	UNWTO	Светска туристичка организација Уједињених нација
SDGs	Циљеви одрживог развоја	UPR	Универзална периодична ревизија
SILC	Статистика о приходима и животном стандарду	WB/СБ	Светска банка
PЗС	Републички завод за статистику	WEC	Светски савет за енергију
SPR	Радионица стратешког планирања	WEO	Организације радника и послодаваца
СУК	Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије	WHC	Центар за светску баштину – Седиште UNESCO
UNAIDS	Програм Уједињених нација за борбу против ХИВ-Сиде (тематска група о ХИВ-Сиди)	WHO/СЗО	Светска здравствена организација
UNCAC	Конвенција УН за борбу против корупције	WP	Годишњи или двогодишњи планови рада
UNCT	Тим УН у Србији		
UNCG	Група за комуникацију УН (интерна)		
UNCTAD	Конференција УН о трговини и развоју		
UNDAF	Оквир за развојну помоћ Уједињених нација		
UNDP	Програм за развој Уједињених нација		
UNECE	Економска комисија УН за Европу		
UNEP	Програм Уједињених нација за животну средину		
UNESCO	Организација за науку, образовање и културу Уједињених нација		
UNFPA	Фонд за становништво Уједињених нација		
UN-Habitat	Програм Уједињених нација за људска насеља		
UNHCR	Високи комесаријат Уједињених нација за избеглице		
UNICEF	Дечији фонд Уједињених нација		
UNIDO	Организација Уједињених нација за индустријски развој		
UNMEG	Група Уједињених нација за мониторинг и евалуацију (интерна)		
UNOB/UNMIK	Канцеларија УН у Београду (Мисија УН на Косову ²)		

² „Косово у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 (1999)“

Основни подаци

Локација	Југоисточна Европа
Површина	77.474 км ² (88.361 км ² укључујући Косово у складу са Резолуцијом СБ УН 1244/99)
Копнене границе	Укупно: 2.351,78 км Земље са којима се граничи: Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарска, Хрватска, Мађарска, Македонија, Црна Гора, Румунија
Главни град	Београд 1.672.426 / процена из 31.12.2013
Покрајине	Две: Аутономна покрајина Војводина Аутономна покрајина Косово и Метохија
Број општина	174
Устав	Усвојен 8. новембра 2006; ступио на снагу 10. новембра 2006.
Политичко уређење	Република
Становништво	7.186 милиона; 3.499 мушкараца и 3.688 жена (Попис 2011) ³ Процена 9.031 милиона укључујући Косово у складу са Резолуцијом СБУН 1244/99)
Годишњи прираштај становништва	-0,5 (2013) Републички завод за статистику; UNESCO Профил земље
Просечна старост:	Укупно: 42.2 године; мушкарци: 40.9 година; жене: 43.5 година (2011 Попис)
Индекс хуманог развоја - HDI	0.745 – рангирана на 77. месту од укупно 187 држава и територија (2013 Вредност индекса хуманог развоја, UNDP)
Очекивано трајање живота при рођењу	Укупно становништво: 75.1 година (2013 Републички завод за статистику) Мушкарци: 72.6 година Жене: 77.7 година
Укупна стопа плодности	1.4 деце по жени (2013 Републички завод за статистику)
Националност	Српска
Етничке групе	Срби, Мађари, Роми, Бошњаци, Албанци и остали;
Вероисповест	Православни хришћани, католици, муслимани, протестанти, атеисти, остали ;
Језици	Српски (службени језик), мађарски, босански, ромски, албански, и остали; <i>Напомена:</i> српски, мађарски, словачки, румунски, русински и хрватски су службени језици у Војводини
ЕУ статус	Земља кандидат
Радна снага	3.157.191 (2014 Анкета радне саге, РЗС)
Ниво прихода	Горњи средњи приходи
БДП	БДП (2013 СЗС процена) 45512.1 милиона УСД

³ Попис 2011 није спроведен на територији АП Косово и Метохија

	БДП по глави становника (2013 СЗС процена): 6.353 УСД
Стопа инфлације	3,4% (2014, крај I квартала, извор: Народна банка Србије)
Стопа незапослености	19.4% (АПС 2014, Становништво преко 15 година старости) Стопа незапослености жена 20.4% у поређењу са стопом за мушкарце од 18.7 %
Буџет	Приходи: \$17,47 милијарди Расходи: \$19.6 милијарди <i>Напомена:</i> ово су подаци за консолидовани буџет, укључујући и буџет централне управе и локалних самоуправа (2013 Министарство финансија Републике Србије)
Јавни дуг	72 % БДП-а (јануар 2015)
Главна питања	Приступање ЕУ; Дијалог Београда са Приштином под окриљем ЕУ, Економско стање и незапосленост; свеобухватне институционалне, политичке и економске реформе у складу са приоритетима Европског партнерства; забринутост у погледу људских права, родне равноправности и дискриминације
Избеглице	Избеглице (по земљи порекла): 32.371 (Хрватска); 11.324 (Босна и Херцеговина) (2014 Комесаријат за избеглице и миграције - РКИМ);
Интерно расељена лица (ИРЛ)	ИРЛ: 204.049 (Косово ⁴ – извор: РКИМ) – већином су етнички Срби и одређени број Рома, Ашкалија и Египћана (РАЕ); неки РАЕ су нерегистровани (2013) Лица без држављанства: 4.200 <i>Напомена:</i> као грађани Србије, ИРЛ имају сва права загарантована Уставом и законом <i>Напомена:</i> Према <i>Процени потреба за ИРЛ која је спроведена од стране Комесаријата за избеглице и миграције уз подршку UNHCR током 2011, утврђено је да је број ИРЛ која имају потребе у вези са расељеношћу и која немају трајно решење 97.000. UNHCR процењује да је овај број смањен на око 90.000 јер су неки у међувремену постигли трајна решења.</i>
Терен	Изузетно разнолик; на северу су богате плодне низије; на истоку кречњачки ланци и басени; на ЈИ старе планине и брда
Природни ресурси	Нафта, гас, угаљ, руда гвожђа, бакар, цинк, антимонијум, кромит, злато, сребро, магнезијум, пирит, кречњак, мермер, со, обрадиво земљиште

***Извори:**

Републички завод за статистику, <http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/>

UNESCO Профил земље 2012 <http://www.uis.unesco.org/DataCentre/Pages/country-profile.aspx?regioncode=40530&code=SRB>

UNDP <https://data.undp.org/dataset/Table-1-Human-Development-Index-and-its-components/wxub-qc5k>

WHO <http://apps.who.int/gho/data/node.main.688>

Чињенице о Србији – Влада Републике Србије; ЕУ проширење;

Министарство финансија Републике Србије; CIA – Светски годишњак, мај 2014

⁴ Косово у складу са Резиолуцијом СБУН 1244 (1999)

Резиме

1. Оквир развојног партнерства (ОРП) за Србију за период 2016-2020 је стратешки документ израђен кроз блиску сарадњу и партнерство Владе Републике Србије и Тима Уједињених нација у Србији.
2. Овај ОРП је заснован на кључним националним приоритетима развоја и формулисан је кроз широк процес консултација током 2014. и почетком 2015. године између националних и међународних заинтересованих страна у Србији. Почетком 2014. године израђена је свеобухватна Анализа стања у земљи која је коришћена током формулисања стратегије.⁵
3. ОРП је усклађен и усаглашен са следећим свеобухватним процесима: приоритети европских интеграција за државе кандидате за чланство у ЕУ, Националне консултације за период после 2015: “Србија какву желимо”, и Циљеви одрживог развоја, а на оперативном нивоу са Стандардима оперативних процедура иницијативе „Сви као један“. У складу са оперативним процедурама „Сви као један“, ОРП је формулисан у духу „Једног програма“, што доприноси снажном националном власништву и водећој улози Владе, већем степену транспарентности, избегавању преклапања, већем степену кохерентности у планирању и бољем постизању резултата и извештавању. И друге стандардне процедуре иницијативе „Сви као један“ такође ће се разматрати и примењивати где то буде одговарајуће – Комуницирамо као један, Радимо као један, Један лидер.
- 4 Овај стратешки оквир састоји се од пет кључних области резултата – i/ Добра управа и владавина права, ii/ Развој социјалних и људских ресурса, iii/ Економски развој, раст и запошљавање, iv/ Животна средина, климатске промене и отпорне заједнице, и v/ Култура и развој – и девет исхода (видети прилог Анекс А) на којима ће Тим Уједињених нација и Влада Републике Србије заједнички радити у периоду 2016-2020 уз блиску сарадњу и комплементарност са другим партнерима на унапређењу развојне агенде у земљи. Овај стратешки документ сам по себи не подразумева директне финансијске обавезе за било коју од две партнерске стране.
5. Деветнаест агенција, фондова и програма Уједињених нација ће активно учествовати у спровођењу ОРП у својству пуноправних потписника овог документа са својим релевантним партнерима у земљи. Оваквим заједничким радом на спровођењу управљаће пет Група за резултате (RG) које ће бити основане са задатком да припреме и спроведу двогодишње заједничке радне планове који ће бити потписани са релевантним партнерима у Влади Републике Србије, а конкретне активности, укључујући њихове изворе финансирања и трошкове, ће бити дефинисане и договорене између страна у тој фази процеса. ЦСО и други партнери биће позвани да учествују у спровођењу изабраних активности. Спровођење елемената из ОРП који се односе на питања миграција обављаће се кроз блиску сарадњу са Међународном организацијом за миграције (IOM).
6. Координацију активности Тима УН у Србији у оквиру ОРП вршиће стални координатор Уједињених нација уз подршку Канцеларије сталног координатора.
7. Спровођење ОРП ће бити предмет редовног мониторинга и у складу с тим ће се израђивати годишњи извештаји о оствареним резултатима.⁶

⁵ Сви подаци наведени у овом документу одражавају информације са датумом пресека мај 2015.

⁶ Сви појмови употребљени у мушком граматиком роду обухватају мушки и женски род лица на које се односе.

1. Увод

Сврха Оквирa развојног партнерства (ОРП)

8. Оквир развојног партнерства (ОРП) потписан од стране Владе Републике Србије и Тима УН у Србији за период 2016-2020 представља стратешки програмски оквир за постизање резултата који одговарају приоритетима државе. Оквир садржи 9 основних резултата, такозваних 'исхода' који су заједнички идентификовани од стране Владе Републике Србије, Тима УН у Србији, међународних и националних партнера и партнера из цивилног друштва. Овај Оквир такође објашњава како ће Влада Републике Србије и Тим УН у Србији спровести одређене циљеве, укључујући заједничку координацију и аранжмане за спровођење оквирa, партнерске односе, мобилизацију ресурса, и делотворно праћење напретка, извештавање и евалуацију.

9. Као земља средњег дохотка, Србија је сведок смањења традиционалних извора спољне помоћи за развојну сарадњу. Истовремено, процес приступања Србије Европској унији ставља јој на располагање нове облике помоћи, као што су предприсупна бесповратна средства и „твининг“ аранжмани. У том контексту је неопходно да Влада Републике Србије и Тим УН у Србији раде на достизању резултата који су „власништво“ свих партнера и који су истовремено стратешки, конкретни и мерљиви. Влада Републике Србије носи примарну одговорност за достизање планираних исхода Оквирa развојног партнерства с обзиром да су они део националних развојних приоритета. ОРП износи ове исходе без успостављања финансијских обавеза за било коју од две партнерске стране. На основу својих предности у Србији, УН ће у свом доприносу ставити нагласак на савете о мерама политике, у складу са међународним нормама, стандардима, и најбољом праксом, и подржати националне и локалне напоре на јачању спровођења и праћења националних стратегија, политика и планова.

10. ОРП је израђен у складу са начелом „Један програм“ стандардних оперативних процедура иницијативе „Сви као један“ и тиме се остварују значајне предности, конкретно: осигурава се да програм УН за Србију интегрише стручност и искуство комплетног система УН, националних и међународних партнера; омогућава се систематска примена нормативних начела у програмирању, формулисању, спровођењу, мониторингу и евалуацији програма; као и постизање усклађености са националним развојним приоритетима. На овај начин Влада Републике Србије такође остварује бољи приступ мандатима и ресурсима не-резидентних агенција.

11. Начело „Један програм“ доприноси снажном националном власништву и водећој улози Владе Републике Србије, већем степену транспарентности, избегавању преклапања, већем степену кохерентности у планирању и бољем постизању резултата и извештавању, посебно у односу на прожимајуће хоризонталне развојне изазове. Програмска документа за конкретне агенције УН су усклађена са Оквиром ОРП.

12. Стратегије и очекивани резултати из ОРП могу се достићи искључиво уз обострану посвећеност Владе Републике Србије и Тима УН у Србији. ОРП је кључно битан инструмент ефикасније и делотворније координације и пружања помоћи од стране УН. Управљачки аранжмани ће осигурати да подршка УН достизању исхода буде обезбеђена на кохерентан начин који унапређује заједничко

програмирање, смањује преклапања, и осигурава конвергенцију у циљним областима и за осетљиве групе⁷.

Структура Оквир развојног партнерства

13. Оквир развојног партнерства (ОРП) садржи следеће делове:

- » Део 1 даје опис вредности и начела партнерства које леже у основи ОРП, процеса који је примењен у изради ОРП, и резиме постојећег развојног контекста;
- » Део 2 је средишњи део документа, који даје опис стубова ОРП и очекиваних исхода сарадње између Владе Републике Србије – Тима УН у Србији;
- » Део 3 даје опис иницијатива које Тим УН у Србији подржава а које су изван оквира ОРП, иако одговарају на конкретне потребе у земљи;
- » Део 4 наводи финансијске и људске доприносе Тима УН у Србији за подршку спровођењу ОРП. Овај део такође наводи основне механизме и приступе за мобилизацију ресурса;
- » Део 5 описује механизме и процесе координације и спровођења ОРП, укључујући улоге и одговорности Владе Републике Србије и Тима УН у процесу одлучивања;
- » Део 6 представља аранжмане за мониторинг, извештавање и евалуацију резултата ОРП, на основу матрице резултата и двогодишњих планова рада;
- » Део 7 даје кратак опис начела заједничког комуницирања;
- » Делови 8 и 9 дају законски основ за ОРП.

14. Комплетне табеле матрице резултата дате су у **Анексу А**.

1.1 Вредности и начела партнерства

15. Овај Оквир развојног партнерства (ОРП) додатно јача снажне односе између Владе Републике Србије и Тима УН у Србији у заједничком раду на достизању националних развојних приоритета, Циљева одрживог развоја, као и посвећеност спровођењу обавеза које је држава преузела у области људских права и других међународно договорених развојних циљева и обавеза по међународним уговорима. Наслов и садржај ове стратегије потврђују да је сарадња између Владе Републике Србије и Тима УН у Србији заснована на развојном партнерству које карактерише снажно национално власништво над процесом и водећа улога Владе у његовој изради и спровођењу.

16. Као стратешки програмски документ, ОРП подвлачи начела транспарентности, партнерства и одговорности. Он је потврда посвећености Владе Републике Србије, Тима УН у Србији, и партнера из цивилног друштва да раде заједнички на координисан и кохерентан начин. Конкретни резултати који се очекују од овог партнерства и договорене стратегије додатно ће унапредити правичан економски раст и смањити степен угрожености, ојачати системе одговорности и подржати пружање квалитетних, инклузивних социјалних сервиса. Конкретни резултати и стратегије такође стављају нагласак на напор да се допре до осетљивих група.

⁷ То укључује *осетљиве, стигматизоване и маргинализоване* групе: децу и угрожене жене, старе, Роме и друге мањине, верске мањине, особе са инвалидитетом, жртве насиља и трговине људима, избеглице и интерно расељена лица (ИРЛ), мигранте и тражиоце азила, лезбејке, геј, бисексуалце и трансродне (ЛГБТ) особе.

17. Овај ОРП ће, у погледу сваке организације потписнице из система УН, бити тумачен и спровођен на начин који је конзистентан са **основним споразумима** потписаним од стране организација Уједињених нација и Владе Републике Србије. Ти основни споразуми представљају правни основ за односе између Владе Републике Србије и сваке појединачне организације УН, и наведени су у **Анексу Б**.

1.2 Процес израде Оквир развојног партнерства

18. Овај Оквир развојног партнерства (ОРП) је усаглашен са националним процесом и приоритетима развојног планирања. Процес за израду ОРП започео је у марту 2014. и узео је у обзир следеће битне елементе:

19.

- Заједничка процена стања у земљи⁸ која је спроведена средином 2014. године дала је свеукупни развојни контекст у Србији на основу извештаја и докумената које су доставили Влада Републике Србије, међународни и домаћи партнери и партнери из цивилног друштва, и она је помогла у идентификацији развојних изазова и приоритета за будућу развојну сарадњу.

- Ревизија претходног документа UNDAF / Стратегија партнерства⁹ 2011-2015 из чега је проистекло више значајних препорука о начину унапређења развојне сарадње у Републици Србији.

- Консултације за период након 2015. које су спроведене током 2013. и 2014. године¹⁰ и које су омогућиле прикупљање (током 2013. године) виђења и мишљења грађана Србије о развојним приоритетима за период након 2015, као и за процену (током 2014. године) виђења грађана и осталих заинтересованих страна у Србији о релевантности културе за развојне стратегије и процесе. Консултације су сугерисале следеће приоритете за Србију, укључујући: већи број пристојних радних места и достојно запошљавање, унапређење делотворне реализације људских права, искорењивање сиромаштва и боља подршка угроженим групама, добра управа и поуздане институције, култура одговорности, толеранције и солидарности (култура социјалне кохезије), бољи квалитет образовања, боља здравствена заштита, одржива животна средина, равноправност жена и мушкараца, боље управљање миграцијама и мобилност становништва. Консултације током 2014. године су између осталог сугерисале интегрисање културе у процесе развојног планирања.

- Радионица стратешког планирања (SPR) је одржана у октобру 2014. године уз учешће преко 200 представника Владе Републике Србије, организација цивилног друштва, домаћих и међународних партнера, са циљем да се обави дискусија и заједнички формулишу развојни приоритети који ће заслужити заједничку пажњу Тима УН у Србији и Владе Републике Србије у периоду 2016-2020. Наведени сет од **9 исхода, груписаних у 5 стубова**, стратегија имплементације, и аранжмани за управљање који су описани у овом ОРП су у складу са дискусијама вођеним током Радионице стратешког планирања и каснијих консултација са Владом Републике Србије.

20. Оквир је израђен у духу заједничког власништва током неколико узастопних кругова консултација са партнерима на свим нивоима.

⁸ Тим Уједињених нација у Србији, Заједничка процена стања у Србији, Београд 2015.

⁹ Ревизија, Стратегија партнерства Уједињених нација у земљи, 2011-2015, јун 2014.

¹⁰ Тим Уједињених нација у Србији, Србија какву желимо: Након 2015: Националне консултације у Србији. Београд, 2014.

1.3 Предности УН у развојним активностима

21. Тим УН у Србији и агенције, фондови и програми УН у Србији имају специфичне мандате, стручна знања и ресурсе који су стављени на располагање Влади Републике Србије ради достизања националних развојних приоритета.

22. Следеће агенције Уједињених нација су потписнице овог ОРП: FAO, IAEA, ILO, IOM, OHCHR, UNCTAD, UNDP, UNECE, UNEP, UNESCO, UNFPA, UNHCR, UNICEF, UNIDO, UNODC, UNOPS, UN WOMEN, UN WTO, WHO и оне ће преузети одговорност за реализацију резултата наведених у овом документу. Јединствено експертско знање целокупног Тима УН у Србији проистиче из његове оспособљености да се на кохерентан начин бави сложеним међу-секторским развојним изазовима који захтевају синхронизоване активности у различитим сферама развоја.

23. Тим УН у Србији, предвођен сталним координатором УН, у свом раду поштује оперативне стандарде који промовишу координацију и кохерентност како је дефинисано стандардним оперативним процедурама „Сви као један“¹¹.

24. У спровођењу ОРП Тим УН у Србији ће радити у блиском партнерству са Владом Републике Србије ослањајући се на националне капацитете и компетенције у развојним активностима. Улога Тима УН ће бити да подржи и ојача националне капацитете да се одговори на потребе у раду на развојном програму у Србији.

25. Потписници из Тима УН за Србију ће блиско сарађивати са широким спектром домаћих и међународних партнера у контексту спровођења Оквира развојног партнерства. Од посебног значаја ће бити сарадња са сектором цивилног друштва.

2. Резултати и стратегије

26. Овај сегмент је централни део овог документа. У њему се даје опис свеобухватних програмских стратегија и очекиваних исхода. Комплетна матрица резултата која укључујући индикаторе, полазне вредности, циљне вредности, начин провере, као и ризике и претпоставке дата је у **Анексу А**.

Активности које су наведене у поглављу 2 и приложеном Анексу А овог документа представљају договорени скуп националних развојних приоритета које ће Тим УН у Србији и Влада Републике Србије заједнички настојати да постигну са другим развојним партнерима у наредних 5 година. Ниједна финансијска обавеза није створена овим стратешким документом.

За сваки од пет стубова поглавље 2 овог документа даје анализу контекста, дефинисане исходе са детаљима и списак партнера који су укључени из Владе Републике Србије и од стране УН Тима. Конкретне активности са трошковима и плановима мобилизације ресурса ће се развијати на нивоу двогодишњих планова рада и сродних пројеката који ће бити накнадно развијани и засебно потписани.

¹¹ Развојна група Уједињених нација: Стандардне оперативне процедуре за приступ „Сви као један“, август 2014.

2.1 Стубови

27. Очекивани исходи сарадње између Владе Републике Србије, Тима УН у Србији, међународних партнера и партнера из цивилног друштва груписани су у пет стратешких стубова који кореспондирају са потребама земље и користе предности система УН:

Табела: Преглед стубова и исхода

Стуб	Исход
I Добра управа и владавина права	<p>1. До 2020. године, становништво Србије, посебно осетљиве групе, имају заштићена људска права и унапређен приступ правди и безбедности.</p> <p>2. До 2020. године, институције државне управе на свим нивоима унапређују одговорност и заступљеност ради пружања квалитетнијих услуга грађанима и привреди.</p> <p>3. До 2020. године, државне институције и остали релевантни актери унапређују родну равноправност и омогућавају женама и девојчицама, посебно оним из осетљивих група, живот без дискриминације и насиља.</p>
II Развој социјалних и људских ресурса	<p>4. До 2020. године, квалитетне, инклузивне, правичне, родно осетљиве и старосно одговарајуће здравствене услуге које штите права пацијената су у употреби и доступне свима.</p> <p>5. До 2020. године, успостављен је ефикасан образовни систем који омогућава релевантно, квалитетно, инклузивно и правично образовање свима, а нарочито осетљивим групама, и унапређује образовне и васпитне исходе.</p> <p>6. До 2020. године, систем социјалне заштите је оспособљен да пружа благовремену, целовиту и континуирану подршку појединцима и породицама под ризиком и омогућава им да живе у породичном окружењу и заједницама који су сигурни, безбедни и омогућавају подршку.</p>
III Економски развој, раст и запошљавање	<p>7. До 2020. године, постоји делотворно и подстицајно окружење које промовише одрживе зараде, економски развој, а фокусирано је на инклузивно тржиште рада и отварање достојних радних места.</p>
IV Животна средина, климатске промене и отпорне заједнице	<p>8. До 2020. године, постоје бољи капацитети за борбу против климатских промена и управљање природним ресурсима и заједнице су отпорније на ефекте катастрофа узрокованих природним и људским факторима.</p>
V Култура и развој	<p>9. До 2020. године, Србија има инклузивне политике које унапређују сектор културне индустрије, промовишу културну разноликост и управљање културном и природном баштином као покретачима одрживог развоја.</p>

2.2 Општа и програмска начела која прожимају више области

28. Да би се подржало достизање исхода ОРП, примењиваће се следећа општа начела и програмска начела која прожимају више области. Осим тога, Влада Републике Србије и Тим УН су за сваки исход дефинисали као релевантне специфичне секторске стратегије. Та начела су описана у делу 2.3.

Општа начела

1. Кохерентност и комплементарност са процесом европских интеграција у Србији

29. Република Србија је 2012. године добила статус државе кандидата за чланство у ЕУ. У априлу 2013. ЕУ Комисија је дала препоруку Савету да отвори претприступне преговоре, а у периоду септембар 2013. до марта 2015. године је спроведен процес скрининга ради оцене усаглашености са ЕУ правом у различитим секторима који служи као полазна основа за читав преговарачки процес по свим поглављима ЕУ законодавства. Израда Оквира развојног партнерства је у потпуности усаглашена са овим процесом. Заједничка процена стања у земљи (ССА)¹² узела је у обзир и позвала се на налазе из Извештаја ЕУ о напретку Србије као и из целокупног процеса скрининга, и Оквир развојног партнерства препознаје процес ЕУ интеграција као највиши приоритет националне развојне агенде. Све активности из ове Стратегије осмишљене су тако да буду комплементарне и да олакшају напоре земље на путу усклађивања са нормама и стандардима ЕУ и тако да допринесу успешном и благовременом окончању процеса приступања ЕУ.

2. Агенда одрживог развоја до 2030. године

30. Уједињене нације су усвојиле Агенду одрживог развоја за период до 2030. Сет Циљева одрживог развоја (SDG) разрађен је на основу већег броја међудржавних процеса као и кроз Консултације за период након 2015. које су организовали тимови УН широм света. Националне консултације за период након 2015. у Србији су спроведене током 2013. године, са циљем да се прикупе виђења грађана о приоритетима будућег развоја и са циљем да се током 2014. године изради дубља анализа међусобних веза између културе и развоја.¹³ Резултати поменутих националних консултација су дубоко уграђени у овај Оквир развојног партнерства и користиће се као референтни материјал за будуће програмирање.

31. Нова Агенда одрживог развоја до 2030. године садржи 17 циљева са одговарајућим циљним вредностима који ће усмеравати светску развојну агенду током две деценије које следе након 2015. године.¹⁴ Ти циљеви су: 1. Искоренити сиромаштво у свим облицима и на свим местима; 2. Искоренити глад, осигурати безбедност хране и бољу исхрану и промовисати одрживу пољопривреду; 3. Осигурати здрав живот и промовисати благостање за све у свим старосним добима; 4. Осигурати инклузивно образовање правичног квалитета и промовисати шансе за целоживотно учење за све; 5. Постићи родну равноправност и оснажити све жене и девојчице; 6. Осигурати доступност и одрживо управљање водом и санитацијом за све; 7. Осигурати приступ приуштивој, поузданој, одрживој и модерној енергији за све; 8. Промовисати инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и пристојан посао за све; 9. Изградити отпорну инфраструктуру, промовисати инклузивну и одрживу индустријализацију и подстицати иновације;

¹² Тим УН у Србији, Заједничка процена стања у земљи, Београд, 2015.

¹³ Тим УН у Србији, Србија какву желимо. Након 2015: Националне консултације у Србији, Београд, 2014.

¹⁴ Циљеви одрживог развоја: <https://sustainabledevelopment.un.org/>

10. Смањити неједнакости унутар и између земаља; 11. Учинити да градови и људска насеља буду инклузивни, безбедни, отпорни и одрживи; 12. Осигурати одрживе обрасце потрошње и производње; 13. Предузети хитне мере за борбу против климатских промена и њихових утицаја; 14. Очувати и на одржив начин користити океане, мора и морске ресурсе; 15. Заштитити, обновити и промовисати одрживо коришћење земаљских еко-система, одрживо управљање шумама, борбу против десертфикације, зауставити и обрнути процес деградације земљишта и зауставити губитак биодиверзитета; 16. Промовисати мирна и инклузивна друштва за одржив развој, обезбедити приступ правди за све и изградити делотворне, одговорне и инклузивне институције на свим нивоима; 17. Ојачати инструменте спровођења и ревитализовати глобална партнерства за одржив развој.

32. Овај Оквир развојног партнерства узима у обзир нову светску развојну агенду и подржаће Владу Републике Србије у њеним напорима да своје националне развојне политике усагласи са овом агендом.

3. Промовисање кохерентности Тима УН у Србији кроз примену Стандардних оперативних процедура за приступ „Сви као један“ у свету развоја након 2015¹⁵

33. На основу међувладиног мандата Четворогодишње свеобухватне ревизије политике - QCPR (Резолуција Генералне скупштине 67/226), Петогодишње акционе агенде, и извештаја Генералног секретара као и налаза Независне ревизије и изведених поука из иницијативе “Сви као један” (DaO)¹⁶, Развојна група УН (UNDG) је израдила један сет препорука представљених у документу насловљеном „Стандардне оперативне процедуре за приступ Сви као један у свету развоја након 2015“ са циљем да се осигура да развојне активности које спроводе тимови УН на терену буду чврсто усмерене на резултате, јачање одговорности, мониторинг и евалуацију, и боље исходе.

34. У изради Развојне стратегије за Србију примењивана су наведена начела и она обухватају: 1. Снажно власништво од стране Владе Републике Србије и других домаћих заинтересованих страна и предвођење процеса од стране Владе, 2. Значајно поједностављивање и редуковање трошкова програмирања, пословања и сервисних трансакција за владе, друге домаће заинтересоване стране, развојне partnere и систем УН, укључујући даљу интеграцију и хармонизацију процеса који су заједнички за све и оних који су специфични за одређене агенције; 3. Оснаживање Тима УН у земљи, под вођством сталног координатора УН, ради рада на потребама на нивоу земље, на основу добре праксе и искуства из земаља које примењују приступ „Сви као један“, како у оквиру пилот пројеката тако и оних који добровољно усвајају овај приступ; 4. Флексибилност која омогућава иновативност Тима УН у земљи; 5. Покретачка енергија усмерена на заједничко остваривање резултата и јачање одговорности, укључујући прожимајућа хоризонтална питања као што су људска права, родна равноправност и одрживост животне средине; и 6. Нагласак на заједничке вредности, норме и стандарде система УН.

35. Кључни елементи Стандардних оперативних процедура приступа „Сви као један“, као што су Један лидер, Један програм, Радимо као један, Комуницирамо као један, били су предмет помне анализе Владе Републике Србије и Тима УН у Србији и они су, у прилагођеном облику, уграђени у Оквир развојног партнерства у Србији 2016-2020. Одређени елементи Заједничког буџетског оквира

¹⁵ Развојна група УН: Стандардне оперативне процедуре за земље које усвајају приступ „Сви као један“, август 2014.

¹⁶ Исто.

биће делимично примењени и у контексту овог Оквира, са изузетком опције Један фонд која неће бити укључена.

4. Прожимајућа хоризонтална програмска начела

36. Активности које су наведене у Оквиру развојног партнерства 2016-2020 ће бити имплементирани кроз промовисање следећих прожимајућих хоризонталних програмских начела:

- а. Промовисање основних људских права
- б. Осигурање родне равноправности
- в. Промовисање одрживости животне средине
- г. Јачање предузетништва и конкурентности
- д. Унапређење независности и ангажованости цивилног друштва и медија
- е. Унапређење квалитета и расположивости података

2.3 Очекивани исходи¹⁷

37. Овај одељак описује очекиване исходе из Оквира развојног партнерства, укључујући и програмско образложење, главне стратегије које је потребно применити и кључне partnере које је потребно укључити у реализацију.

Опис сваког од 9 исхода треба да садржи следећа три елемента:

- Опис контекста у држави
- Списак планираних активности
- Списак укључених у реализацију

¹⁷ Сви подаци и информације у вези са исходима потичу из: (1) 2014 Заједничка процена ситуације у земљи за Србију, нацрт септембар 2014.; Извештај (2) ЕУ о напретку Србије 2013; (3) Србија какву желимо, после 2015.: Националне консултације у Србији, 2014.; и (4) Преглед, Стратегија партнерства за земљу, Уједињене нације 2011-2015, јуни 2014.

Стуб I Добра управа и владавина права

Исход 1

До 2020. године, становништво Србије, посебно осетљиве групе, имају заштићена људска права и унапређен приступ правди и безбедности

38. Добра управа и поуздане институције су приоритет за грађане Србије. Народна скупштина је 2006. године усвојила Устав и он у великој мери задовољава европске стандарде. Чак и са постојећим консолидованим демократским системом, владавина права је једна од области у којој Србија заостаје са резултатом од 50/100 према Индексу добре управе за владавину права из 2014. године. Будући да је неефикасност већ дуго присутан проблем у правосудном систему Републике Србије, планиран је читав низ мера усмерених на побољшање ефикасности, почев од унапређења процесних закона, преко успостављања е-правосуђа, као и праћења и корекције функционисања правосудне мреже у циљу једнаког приступа правди за све. Постоји потреба за напретком заштите права својине, како стварне тако и интелектуалне. Такође је потребно унапредити административне и законске процедуре како би се обезбедио још интензивнији економски развој и привукле директне стране инвестиције у већем обиму. Постоји консензус да је борба против корупције један од друштвених приоритета. Србија ће заокружити свој законодавни и институционални оквир у области борбе против корупције са јасним планом примене. Као што је горе описано, успостављен је законодавни и институционални оквир за поштовање ратификованих међународних конвенција о људским правима (видети одељак 2.2). Међутим, недостају средства за имплементацију, које је потом недоследна, па су потребни даљи напори како би се осигурала пуна имплементација предметног повезаног националног правног оквира.

39. Народна скупштина Републике Србије је 1. јула 2013. године усвојила Националну стратегију реформе правосуђа за период 2013-2018. године којом су дефинисани приоритети, стратешки циљеви и стратешке смернице реформских мера. Влада Републике Србије је 31. августа усвојила Акциони план за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године којим су предвиђене конкретне мере и активности за реализацију стратешких циљева, дефинисани рокови и надлежни субјекти за њихово спровођење, као и извори финансирања. Националном стратегијом реформе правосуђа за период 2013-2018. године успостављен је и механизам за надзор над спровођењем реформских мера у форми петнаесточлане Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године чији су чланови представници свих релевантних субјеката у процесу реформе. Стратегијом је зацртано пет основних реформских принципа који подразумевају унапређење независности, непристрасности и квалитета правде, стручности, одговорности и ефикасности правосуђа. Разрада Стратегије и Акционог плана за реформу правосуђа јесте Акциони план за Поглавље 23 у преговорима о чланству Србије са ЕУ, који допуњује и разрађује остваривање дефинисаних принципа реформе правосуђа.

40. Миграција и мобилност становништва у Србији су тесно повезани са личним економским циљевима. У 2010. години миграција ка градским срединама је износила 68% укупне унутрашње миграције. Више од 560.000 грађана Србије је у то време живело у земљама Европске уније са привременим дозволама за боравак.

41. Ситуација која је настала као последица распада бивше Југославије створила је плодно тло за појаву организованих криминалних група у Србији. Криминалне групе су још увек укључене у низ

активности које на годишњем нивоу државу Србију коштају значајна финансијска средства. Иако су кривичне истраге покренуте у великом броју случајева, правоснажне пресуде су и даље ретке. Према званичном документу Канцеларије Уједињених нација за дрогу и криминал (UNODC) из марта месеца 2008. године под називом: „Криминал и његов утицај на земље Балкана“, описано је да је регион Балкана међу најбезбеднијим у Европи. Ниво криминала у односу на људе и имовину је нижи у односу на остале делове Европе и број убистава је у паду“. Према званичним подацима Eurostat, и подацима држава које сарађују са овом институцијом Европске уније, само Кипар и Црна Гора имају нижу стопу криминала по глави становника од Републике Србије¹⁸. Додатно, због слабе економије и малог БДП, као и чињенице да највећи број коруптивних кривичних дела подразумева релативно мале суме - пре свега се мисли на тзв. предикатна кривична дела „злоупотреба службеног положаја“ и „проневера“, према документу „Национална процена ризика од прања новца у Републици Србији“ - на годишњем нивоу се у Републици Србији прибави противправна имовинска корист у износу од 75 милиона евра. Према истом документу, у само 26 случајева је извршењем кривичног дела „Злоупотреба службеног положаја“ противправно прибављен износ који је већи од 1.500.000,00 динара (око 12.000 евра), док је евидентирано само 6 случајева кривичног дела „проневера“ којим је прибављена противправна имовинска корист у износу већем од 1.500.000,00 динара. Такође, према истом документу, вредност одузетих наркотика на годишњем нивоу износи 1.3 милиона евра.

Капацитети за спровођење финансијских истрага паралелно са сложеним кривичним истрагама су и даље ограничени. Србија је усвојила Стратегију истрага финансијског криминала која на свеобухватан начин уређује кривично-правну репресију у борби против финансијског и организованог криминала и реформише функционисање полиције, тужилаштва и судова увођењем напредних метода рада кроз официре за везу и „таск форсе“ јединице, и нову територијално-организациону шему кроз успостављање ојачаног тужилаштва за организовани криминал и регионалних центара тужилаштва, суда и полиције у највећим градовима. Овим се третира борба против корупције, финансијског и организованог криминала. Потребно је усвојити нови правни оквир који ће бити у складу са међународним стандардима у овој области и најбољом праксом, по којој се финансијска истрага покреће истовремено и води паралелно са истрагом за основно кривично дело. Капацитети за спровођење финансијских истрага паралелно са сложеним кривичним истрагама су и даље ограничени.

Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције је усвојен 2016.г. (Сл. Гласник 94/2016). Овим Законом су као надлежни органи за сузбијање корупције предвиђени: посебна одељења виших јавних тужилаштава за сузбијање корупције, Министарство унутрашњих послова - организациона јединица надлежна за сузбијање корупције и посебна одељења виших судова за сузбијање корупције. Овим законом је предвиђено и да се у Тужилаштву за организовани криминал и посебним одељењима виших јавних тужилаштава за сузбијање корупције могу формирати ударне групе са циљем да раде на откривању и гоњењу кривичних дела која су предмет рада ударне групе.

У децембру 2016. усвојене су измене и допуне Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела¹⁹, и између осталог у Закону је и Члан 16а који гласи: “ Када полиција подноси јавном тужиоцу кривичну пријаву за кривично дело из члана 2. овог закона, дужна је да достави и податке о имовини осумњиченог и трећег лица који су прикупљени у предистражном поступку“, и

¹⁸ <http://ec.europa.eu/eurostat>

¹⁹ “Сл. гласник РС”, бр. 32/2013 и 94/2016

који је усмерен пре свега на проактивно вођење финансијских истрага. Такође остале измене Закона (као например у члану 4. који се односи на могућност одузимања еквивалента имовине и др.) су одраз прихватања међународних стандарда у овој области са нагласком на стандарде Европске уније (оквирне одлуке а нарочито Директива 2014/42/EУ).

У оквиру акционог плана за поглавље 24 за приступање Европској унији, јасно су дефинисане активности које се односе на јачање капацитета Јединице за финансијске истраге, Дирекције за управљање одузетом имовином и тужилаштва, али и других органа који су надлежни за спровођење финансијске истраге (у односу на дефиницију финансијских истрага коју даје FATF а која предвиђа да финансијска истрага не обухвата само трагање и одузимање имовине незаконите имовине), пре свега Управа за спречавање прања новца, Пореска управа, Министарство унутрашњих послова - организационе јединице које се баве сузбијањем прања новца и други.

У оквиру акционог плана за поглавље 24 за приступање Европској унији, јасно су дефинисане активности које се односе на јачање капацитета Јединице за финансијске истраге, Дирекције за управљање одузетом имовином и тужилаштва, али и других органа који су надлежни за спровођење финансијске истраге (у односу на дефиницију финансијских истрага коју даје FATF а која предвиђа да финансијска истрага не обухвата само трагање и одузимање имовине незаконите имовине), пре свега Управа за спречавање прања новца, Пореска управа, Министарство унутрашњих послова - организационе јединице које се баве сузбијањем прања новца и други.

42. Србија се и даље налази на главним путевима трговине дроге на Балкану и потребно је да сви органи спровођења закона, укључујући и Управу царина, улажу трајне напоре на откривању и заплени наркотика на границама. Национална фокусна тачка за Европски центар за праћење дрога и зависности о дрогама, међутим, још увек није у потпуности оперативна и потребно је да појача своје капацитете како би адекватно вршила прикупљање података и извештавање.

43. Недостатак статистичких података о организованом криминалу и приступ органа за спровођење закона и тужилаштва релевантним базама података отежава међуагенцијску сарадњу. У складу са важећим Законом о кривичном поступку (Сл. гл. РС бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013 и 55/2014), Законом о званичној статистици (Сл.гл. РС бр.104/2009) и одговарајућим подзаконским актима, а у складу са чињеницом да се кривична дела пријављују Тужилаштву, те једино Тужилаштво може да има потпуне податке о пријављеним кривичним делима, обавеза је Тужилаштва да води статистику криминала, јер МУП поступа по налозима Тужилаштва. Број истрага које је специјални тужилац за корупцију и организовани криминал покренуо у 2014. години је у порасту, али стопа судских одлука и пресуда остаје релативно ниска и потребни су даљи напори да се успостави евиденција кривичних гоњења и пресуда, посебно у високопрофилним предметима. У Републици Србији, полиција, тужилаштво и суд користе различите системе праћења кривичних предмета. Овакав приступ у пракси ствара велики број проблема. У оквиру Стратегије борбе против корупције предвиђена је мера увођења кривичног референтног броја. Овим ће сви подаци који се прикупљају у полицији, јавном тужилаштву бити интегрисани и давати стварну слику борбе против криминала и омогућити унапређено планирање криминалне политике.

У домену репресивне борбе против корупције од великог је значаја доношење Стратегије истрага финансијског криминала. Ова Стратегија представља интегришући документ за највећи број мера које се односе на репресивну борбу против корупције. За примену ове Стратегије одговорни су Министарство правде и Републичко јавно тужилаштво. Развијено ефикасно и проактивно

поступање у откривању и кривичном гоњењу корупције и организованог криминала представљају основу репресивног деловања против ових појава.

Стратегија истрага финансијског криминала за период од 2015 до 2016. године предвиђа специјализацију полиције, тужилаштва и суда за област економског криминала и криминала против службене дужности. Стратегија предвиђа и напредне обуке, у сарадњи са Правосудном академијом, носилаца правосудних функција.

Стратегијом је предвиђена и могућност оснивање ударних група састављених од припадника полиције, службеника из других државних органа који поседују податке релевантне за финансијске истраге а под управом јавног тужиоца. Биће успостављени и официри за везу између органа који се баве прогоном финансијског, организованог криминала и корупције у циљу брзе и квалитетне размене података и проактивног приступа. У јавна тужилаштва ће као стално запослени ући и финансијски форензичари.

Финансијски форензичар ће идентификовати криминалне активности са финансијског становишта, познавати истражне и доказне технике, асистираће јавним тужиоцима у проналажењу одговора на питања на која нису кадри да одговоре због комплексности случаја.

44. Да би се позабавиле овим изазовима, програмске стратегије ће се усредсредити на бољи приступ правди и безбедности, посебно за осетљиве групе. У том смислу ће се уложити напори на јачању независности, непристрасности и квалитета правосудног система, стручности, одговорности и ефикасности судства и институција унутрашњих послова.

45. Како би се убрзало спровођење посвећености Србије обавезама у домену људских права, конкретне програмске стратегије ће се фокусирати на развој система за праћење напретка у спровођењу препорука из оба УН механизма за заштиту људских права, као и препорука које су независни контролни органи упутили органима државне управе и имаоцима јавних овлашћења на нивоу Републике Србије, према броју извршених и неизвршених препорука (и разлозима за неизвршење у складу са закључком Народне скупштине РС). За ово ће бити неопходни унапређени системи за прикупљање података и алати који ће осигурати разврставање података као и већа улагања у капацитете националних механизма заштите људских права, као што су Заштитник грађана, Повереник за заштиту равноправности, и релевантни скупштински одбори. Остале стратегије ће укључивати: јавне кампање за промовисање свести о људским правима и антидискриминацији, укључујући и подршку цивилном друштву и медијима у промоцији људских права и заговарању права у име носилаца права, обуку државних службеника, других запослених у јавном сектору и судија на проширењу знања о и осетљивости на питања људских права, као и напоре да се заштите "узбуњивачи". Народна скупштина је у новембру 2014. године усвојила Закон о заштити узбуњивача, који је ступио на снагу у јуну 2015. године. Овај закон оцењен је највишим оценама од стране водећих европских и америчких експерата. Основни циљ овог закона је успостављање ефикасне и делотворне заштите узбуњивача. Поред успостављања адекватног нормативног оквира, предвиђено је и низ мера за ефикасну примену прописа у пракси и подизање свести о значају и начинима заштите узбуњивача. У ту сврху, тренери ангажовани од стране Правосудне академије спровели су готово 50 тренинга за судије у свим вишим судовима, за територију четири апелациона суда у Србији. Обучено је више од 1200 судија за примену закона о заштити узбуњивача. Такође неопходно је уредити нормативни оквир о бесплатној правној помоћи чијим ће успостављањем приступ правди најугроженијим грађанима био олакшан.

46. Посебни напори ће:

- » Унапредити ефикасност државних институција у спровођењу препорука из области механизма из УН конвенције о људским правима (органе Конвенције, Универзалног периодичног прегледа и посебних процедура);
- » Пружити подршку раду независних контролних органа и Владе Републике Србије у спровођењу њихових препорука;
- » Подржати имплементацији Националне стратегије за борбу против дискриминације и односних акционих планова;
- » Побољшати квалитет података и сакупљање података (методологије, системе, стандардизацију и координацију прикупљања података и извештавање, институционални сектор и државни ниво);
- » Увести мере за оснаживање осетљивих група како би се боље упослили правосудни механизми за одбрану њихових права, укључујући и јачање бесплатне правне помоћи и заштите најбољег интереса детета у судским поступцима;
- » Ојачати правосудни систем за унапређење заштите права детета, нарочито када је починилац малолетан или је дете жртва / сведок кривичног дела;
- » Спровести јачи, уједињенији одговор на организовани криминал, тероризам и корупцију;
- » Подржати имплементацију закона и политика за заштиту лица, посебно жена и девојчица као и мањина од насиља;
- » Повећати број вансудских поравнања, мера превенције кривичних дела као и мера и алтернативних санкција за починиоце кривичних дела и основних мера за реинтеграцију ранијих преступника у заједницу, и
- » Јачати управљање миграцијама и системима азила.

47. Успешна примена овог исхода ће захтевати ангажовање надлежних државних органа, међународних организација и организација цивилног друштва: Министарства државне управе и локалне самоуправе, Министарства унутрашњих послова, Министарства правде, Министарства спољних послова, Министарства рада, запошљавања, бораких и социјалних питања, Министарства финансија, Министарства здравља и Министарства образовања, науке и технолошког развоја, Министарства омладине и спорта као и Републичког завода за статистику Србије;

Канцеларију за људска и мањинска права, Канцеларију Владе Републике Србије за европске интеграције (SEIO), Канцеларије Заштитника грађана, Повереника за заштиту равноправности, Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом, Канцеларију за дијаспору, Скупштину, организације цивилног друштва, центаре за социјални рад;

Партнере правосудног система, укључујући Високи савет правосуђа, Државни савет тужилаца, Канцеларију јавног тужиоца, Адвокатску комору и установе правне помоћи;

Комесаријат за избеглице и миграције, Канцеларију за Косово и Метохију, Координационо тело за Бујановац, Прешево и Медвеђу, Службу за управљање кадровима (СУК) Владе Републике Србије;

Тесну сарадњу са Међународном организацијом за миграције (IOM) и комплементарност са активностима које ће IOM спроводити са Владом Републике Србије која ће бити важна за свеобухватни приступ у решавању циљева у вези са миграцијом.

УН агенције од којих се очекује да дају допринос Исходу 1 су:

UNICEF, OHCHR, UNODC, UNHCR, UN Women

UNDP и UNOPS ће такође допринети овом исходу путем других допуњујућих активности.

Исход 2

До 2020. године, институције државне управе на свим нивоима унапређују одговорност и заступљеност ради пружања квалитетнијих услуга грађанима и привреди

48. Јавна управа у Србији је у процесу реформе за делотворније управљање и ефикасно функционисање на свим нивоима и постизање професионалности. Влада Републике Србије је усвојила Стратегију реформе јавне управе (РЈУ) у Републици Србији 24. јануара 2014. године, која покрива све кључне аспекте хоризонталне РЈУ као и акциони план за период од 2015. до 2017. године. Потребни су већи капацитети у областима као што су спровођење и праћење реформе јавне управе, јавне набавке, управљање информацијама, статистика, људски ресурси и каријерни системи засновани на заслугама, као и увођење сервиса е-управе. На нивоу локалне самоуправе, Национални савет за децентрализацију се још није састао као ни нова међуресорна општинска комисија за финансије и још увек није развијен ниједан од алата потребних за праћење функција које су делегиране општинама. Одговорности се и даље врше на локалном нивоу, без одговарајуће анализе неопходних капацитета и ресурса. Поред тога, број захтева за јавне информације је у порасту, и док је постигнут одређени напредак у имплементацији закона о приступу информацијама, потребно је да се уради више .

49. Република Србија је посвећена спречавању и борби против корупције, која представља еминентну претњу владавини права, стабилности и развоју сваког демократског друштва. У Србији последице корупције највише утичу на осиромашење друштва и државе, драстичан пад поверења грађана у демократске институције, незапосленост и стварање неизвесности као и нестабилности економског система. Потребно је увести нулту толеранцију, ојачати механизме за ефикасну борбу против корупције и самим тим повратити поверење грађана. У јулу 2013. године је усвојена нова Стратегија за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године. Стратегија се усмерава и на структурни приступ који се бави питањима као што су добра управа, независне институције, интерна и екстерна ревизија и контрола и заштита узбуњивача, заједно са секторским приступом који се бави корупцијом у најосетљивијим секторима као што су јавне набавке, урбанизам и просторно планирање, судство, полиција, образовање и здравство. Усвојен је Закон о заштити узбуњивача 2014, који је у потпуности усклађен са препорукама Савета Европе, а којим се делотворно штите грађани спремни да пријаве корупцију. Поред тога, Србија је учинила опипљиве и прогресивне напоре за превазилажење наведених проблема и достизања циљаних резултата. Република Србија ратификовала је све најзначајније међународне инструменте у области борбе против корупције. Закони и други прописи делимично су усклађени са прихваћеним међународним стандардима. Основне смернице у планирању неопходних измена прописа у области борбе против корупције представљале су мере претходно утврђене у Националној стратегији за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године (Стратегија) и у Акционом плану за њено спровођење. Наведени стратешки документи предвиђају кључне области за борбу против корупције, попут политичких активности, јавних финансије, приватизације и јавно-приватног партнерства, правосуђа, полиције, просторног планирања и изградње, здравства, образовања и спорта, медија као и превенцију корупције. Реализација мера из ових области биће усклађена са препорукама Европске комисије и са мерама приоритетних реформи након усвајања Акционог плана за поглавље 23. Практична реализација испланираних мера представљаће показатељ напретка у борби против корупције.

Ради успешне имплементације стратешких докумената у домену антикорупције, успостављен је нови систем координације и надзора над спровођењем стратешких докумената.

Како је борба против корупције један од најважнијих циљева у Републици Србији, Влада је 07.08.2014. године донела Одлуку о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године.

На челу овог тела је председник Владе а чланови су министар надлежан за послове правосуђа, министар финансија и члан Савета за борбу против корупције. Оснивањем овог тела успостављена је координација на највишем политичком нивоу.

50. Програмске стратегије за решавање ових питања ће се фокусирати на напоре да јавна управа на националном и локалном нивоу буде ефикаснија и више усмерена на грађане, и на побољшање механизма за надзор парламента, независних контролних органа, општинских и градских скупштина, организације цивилног друштва и медија. Потребна је техничка експерти за постизање веће кохерентности међусекторске политике усмерене ка реализацији правних тековина Европске уније подршка и праћење имплементације постојећих политика и стратегија. Потребан је усаглашен и оперативан систем израде и праћења програмских буџета у министарствима, управама, агенцијама, као и међуресорни протоколи за размену информација у знак подршке услугама е-управе. Остале стратегије ће обухватити повећање учешћа организација цивилног друштва у процесима доношења одлука, увођење нових мера за борбу против корупције, усклађених са Конвенцијом УН за борбу против корупције (UNCAC), увођење независног ауторегулационог система за одговорност медија и јавно доступан систем надзора циљева одрживог развоја.

51. Главни програмски елементи у оквиру овог исхода ће бити концентрисани на:

- » Подршку реформама управљања економијом и финансијама Владе Републике Србије као што је управљање дуговањима и припрема и праћење програмског буџета;
- » Унапређење напора у развоју Е-управе Владе Републике Србије кроз имплементацију Стратегије за Е-Владу и акционих планова за партнерство отворене владе;
- » Јачање капацитета институција јавне управе за већи интегритет, одговорност, надзор и транспарентност;
- » Помоћ релевантним државним институцијама у јачању њихових капацитета за ефикасно спречавање и борбу против корупције и усклађивање мера за борбу против корупције са релевантним међународним споразумима и обавезама;
- » Јачање капацитета Србије за производњу и дистрибуцију међународно упоредивих демографских, социјалних, економских и еколошких статистичких података и показатеља за унапређене политике засноване на доказима и одговорности, у оквиру Агенде одрживог развоја у периоду до 2030. године и Циљева одрживог развоја (SDGs);
- » Рад са релевантним институцијама Владе Републике Србије и организацијама цивилног друштва на успостављању националних модалитета за праћење и извештавање о предстојећим Циљевима одрживог развоја и релевантним друштвено-економским показатељима.
- » Подржати унапређење безбедности на путевима фокусирајући се на систем управљања питањима безбедности на путевима.

52. Успешна примена овог исхода ће захтевати напоре многобројних партнера, укључујући:

Народна скупштина, Министарство за државну управу и локалну самоуправу, Министарство финансија, Министарство правде, Министарство унутрашњих послова, Републички Завод за

статистику, Комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, Канцеларија Србије за европске интеграције, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, Канцеларија Заштитника грађана, Агенција за борбу против корупције, Управа за јавне набавке, Државна ревизорска институција, Транспаренси Србија, Стална конференције градова и општина (СКГО), универзитети и медији.

Блиска сарадња са Међународном организацијом за миграције (IOM) и комплементарност са активностима које ће IOM спроводити са Владом Републике Србије ће бити важне за свеобухватан приступ у решавању циљева у вези са миграцијама.

53. УН агенције од којих се очекује да дају допринос Исходу 2 су:

UNDP, UNICEF, UNOPS, UNODC, UNECE, UNCTAD

Исход 3

До 2020. године, државне институције и остали релевантни актери унапређују родну равноправност и омогућавају женама и девојчицама, посебно оним из осетљивих група, живот без дискриминације и насиља

54. Као што је већ речено, родна неравноправност представља разлог за забринутост у Србији (видети 2.2). Упркос напретку који је остварен у успостављању правног и политичког оквира за унапређење женских права и родне равноправности, родне неједнакости су истакнуте. Године ратних сукоба и транзиција су значајно поткопале права жена у односу на учешће, рад и социјалну заштиту. Укорењују се традиционално патријархални ставови и родне неједнакости су присутне у свим сферама друштвеног и економског живота. У Завршним напоменама CEDAW Комитета за Србију (из јула 2013. године) указује се на "постојаност дубоко укорењених стереотипа и најновији тренд поновног успостављања традиционалне улоге и одговорности жена и мушкараца у породици и друштву, што поткопава друштвени статус жена, учешће у јавном животу и њихове професионалне каријере". Студије показују да су насиље и дискриминација широко распрострањени. Жене које припадају одређеним маргинализованим категоријама су обично у неповољнијом положају у односу на мушкарце у истој групи или у односу на друге групе жена. Претежно негативан став, укључујући у неким случајевима злочине из мржње, према женама из мањина, Ромкињама, женама са инвалидитетом, женама које живе са ХИВ-ом и лезбејкама је такође истакнут у Завршним напоменама CEDAW комитета за Србију.

55. Истраживања јавног мњења константно показују да су жене и Роми највише дискриминисане групе (42%). Међутим, у исто време док се 71% испитаника слаже да би друштво требало да поклони знатно више пажње проблему насиља над женама, чак 10% верује да су жене криве за насиље које трпе. Слично томе, истраживање ставова међу младима показује да 17% дечака сматра да сексуално насиље проузрокују жене које се "недолично понашају". Празнине у примени постојећег политичког оквира за насиље над женама, укључујући и међународне обавезе, стварају климу некажњивости починилаца насиља што за резултат има високу друштвену толеранцију према насиљу према женама. Ова питања је покренуо CEDAW Комитет у својим закључним запажањима за Србију, који је, између осталог, позвао на законодавне промене, ефикасну истрагу, кривично гоњење и санкционисање, заштиту и помоћ жртвама и јачање система прикупљања података. У овој

области треба имати у виду да је у међувремену донет Закон о спречавању насиља у породици (Сл. гласник РС, бр 94/16)

56. Јаз између полова је такође изражен у области приступа важним ресурсима и добрима. Економско учешће жена је знатно мање - стопа запослености жена је само 39% у односу на 54% мушкараца. Величина јаза између учешћа полова у радној снази је видљива по много вишој стопи неактивности жена (49% жена у односу на 31% мушкараца за радно способно становништво) . Многи други показатељи указују на неповољан положај жена на тржишту рада, као што је концентрација жена у секторима ниске продуктивности и у сектору медицинске неге. Жене су недовољно заступљене у нетрадиционалним занимањима, као што су оружане снаге.

57. Дискриминација је такође евидентна у домену запошљавања, унапређења, зараде и бенефиција, расположивости могућностима за обуку и дискриминацији која се односи на породилско и родитељско одсуство. Жене зарађују мање и поседују знатно мање имовине у односу на мушкарце: 18% земљишта, 15% кућа и 19% станова.

58. Што се тиче повећања учешћа жена у процесима одлучивања, на учешће жена у националном парламенту је позитивно утицало увођење квота у Изборном закону 2011. године , што је након избора 2012. и 2014. године, произвело ситуацију где жене чине 34% (85 посланика) садашњег сазива Народне скупштине. Жене из свих политичких партија су се ујединиле у Женској парламентарној мрежи и успешно лобирале за измене неких закона. Ипак, неједнак је утицај жена у њиховим странкама као и у поседовању моћи у законодавним телима. Посланицима је потребно додатно знање о томе како да обављају своје законодавне и надзорне улоге на родно осетљив начин.

59. Неке штетне праксе и даље опстају, као што су прерани и присилни (уговорени) бракови међу мањинским групама, нарочито Ромима, а CEDAW комитет је позвао да се предузму све неопходне мере да се ово спречи и да се повећа свест међу заједницама и социјалним радницима о негативним последицама ових пракси на здравље и образовање жена.

Да би се постигао овај Исход, кључне стратегије ће обухватити:

- » Подршку имплементацији препорука CEDAW Комитета, Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици, UPR препорука, Резолуције СБ Уједињених Нација 1325 "Жене, мир и безбедност", и других међународних инструмената;
- » Подршку изради закона и подзаконских аката који треба да се донесу након усвајања будућег закона о родној равноправности (чија припрема је у току) и закона којим се регулише вођење базе података о случајевима родно заснованог насиља;
- » Подршку развоју, имплементацији и мониторингу националних и под-националних стратегија и акционих планова у области родне равноправности и права жена;
- » Јачање капацитета механизма за родну равноправност у свим гранма власти на локалном, покрајинском и републичком нивоу за шта је посебно задужено Координационо тело за родну равноправност;
- » Подршку друштвеним и институционалним променама у правцу боље заштите од родно заснованог насиља и спречавању да дође до насиља, укључујући и супротстављање стереотипима о родовима и подизању свести о људским правима жена;

- » Рад на увођењу родно одговорног буџетирања у кључним ресорним министарствима и покрајинским секретаријатима, и у одабраним општинама;
- » Унапређење прикупљања родно разврстаних података и јачање креирања политике утемељене на доказима као и надзор поштовања Закона о родној равноправности и најбољих међународних пракси;
- » Увођење мера и заговарање повећање учешћа жена и заговорника родне равноправности у процесима доношења одлука, са акцентом на жене из рањивих група.

60. Успешна примена овог исхода ће захтевати напоре многобројних партнера, укључујући:

Координационо тело за родну равноправност, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство правде, Министарство унутрашњих послова, Министарство здравља, Министарство финансија, Министарство омладине и спорта, Републички секретаријат за јавне политике, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, Републички завод за статистику, Институт за социјалну заштиту, локалне самоуправе и локални механизми за родну равноправност, Канцеларију за људска и мањинска права, Канцеларија Заштитника грађана, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, други секретаријати, Повереник за заштиту равноправности, организације цивилног друштва, медији.

61. УН агенције од којих се очекује да дају допринос Исходу 3 су: UN Women, UNICEF, UNDP, UNFPA, OHCHR.

UNOPS ће такође допринети овом исходу путем других допуњујућих активности.

Стуб II Развој социјалних и људских ресурса

Исход 4

До 2020. године, квалитетне, инклузивне, правичне, родно осетљиве и старосно одговарајуће здравствене услуге које штите права пацијената су у употреби и доступне свима

62. У Републици Србији је изражено старење становништва, смањење стопе наталитета и природног прираштаја, уједначена стопа општег морталитета, као и смањење опште стопе смртности одојчади. Незаразне болести представљају водеће узроке оболевања, инвалидности и умирања, са тенденцијом пораста. Само две групе обољења, болести срца и крвних судова и малигни тумори, чине три четвртине свих узрока смрти. Током последњих 20 година највећи пораст у умирању у Србији забележен је од малигнух тумора и компликација узрокованих дијабетесом. Делотворна и исплатива примарна здравствена заштита која испуњава захтеве пацијента појединца, породице и заједнице представља камен темељац система здравствене заштите. Наш систем примарне здравствене заштите тренутно има могућност да суштински редијајнира и унапреди своју улогу нагласком на унапређење квалитета и исхода здравствених услуга. Да би се обезбедило унапређење доступности и квалитета услуга, неопходно је: Обезбедити инфраструктуру која обезбеђују доступност становништву; Обезбедити здравствене раднике и сараднике за задовољење потреба пацијената; Обезбедити финансијска средства за едукацију здравствених радника; Унапредити превентивне услуге и менаџмент хроничних пацијената; Унапредити услуге за вулнерабилне групе кроз мултисекторски рад на локалном нивоу: образовање на свим нивоима

(предшколско, основно, средње и високошколско), социјална и здравствена заштита, посебно за јавноздравствене теме; Унапредити услуге заштите менталног здравља.

63. С обзиром на то да су многи национални програми и стратегије који су дефинисали циљеве и активности у одређеним областима здравствене заштите истекли 2015. године неопходно је урадити евалуацију ових програма и стратегија, утврдити шта је реализовано и разлоге евентуалне нереализације одређених активности, како би се могло приступити изради нових за наредни период.

64. Неки од националних програма чију је евалуацију потребно урадити су: Национални програм Србија против рака, Национални програм за превенцију рака дојке, Национални програм за превенцију рака грлића материце, Национални програм за превенцију колоректалног карцинома, Национални програм здравствене заштите жена, деце и омладине, Национални програм превентивне стоматолошке здравствене заштите.

65. Стратегије које је потребно евалуирати су: Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести Републике Србије, Стратегија за палијативно збрињавање, Стратегија за стално унапређење квалитета здравствене заштите и безбедности пацијената. Поред наведених програма и стратегија, постоје програми и стратегије које је потребно урадити, а то су: Национална стратегија развоја људских ресурса у здравственом систему, Национални програм превенције и контроле цереброваскуларних болести, Национална стратегија превенције и контроле повреда, Национална стратегија хитне медицинске помоћи.

66. Влада Републике Србије је именовала мултисекторску Комисију за борбу против ХИВ/АИДС и туберкулозе коју треба реконструисати у циљу формулисања новог стратеског/програмског документа за одговор на ХИВ/АИДС на националном нивоу, уз проналажење механизма за одрживо финансирање, а посебно приоритетних превентивних активности за кључне популације под повећаним ризиком и пружање подршке и оснаживање особа које живе са ХИВ-ом.

67. У наредном периоду акценат треба ставити на унапређење квалитета, обима и ефективности интервенција, као и сарадњи са цивилним друштвом и успостављање партнерства са локалном заједницом у циљу одржања позитивног епидемиолошког тренда. Србија данас спада у европске земље са ниским оптерећењем туберкулозом. И поред добрих резултата програма, контрола туберкулозе у Србији још увек није на нивоу развијених земаља западне Европе. У тренутку транзиције по завршетку донације Глобалног фонда, потребно је да туберкулоза остане на листи јавно здравствених приоритета због недостатка средстава за финансирања свих активности програма и могућег преокрета епидемиолошког тренда у условима друштвено-економске кризе.

68. Узимајући у обзир чињеницу да су популациони изазови високо котирани на политичким агендама у 21. веку, укључивање демографа и демографије као научне дисциплине је неопходно у циљу дефинисања механизма и изналагања одговора на актуелне дилеме у оквиру популацијоне политике. Влада Републике Србије је, 31. јануара 2008. године, усвојила документ под називом „Стратегија подстицања рађања“ у коме су дефинисани општи циљеви одрживог демографског развоја Републике Србије. Усвајање Стратегије подстицања рађања представља само први, али недовољан корак у решавању проблема алармантно ниског фертилитета становништва. Обзиром да су у документу препознати сви важни ресурси популацијоне политике, Влада Републике Србије има за циљ да у наредном периоду усагласи мултисекторски приступ у спровођењу мера, са акцентом на операционализацији предложених мера и активности, као и њихово спровођење.

Достизање општих циљева стратегије захтева предходно остваривање низа посебних циљева који се односе на економску цену подизања детета, усклађивање рада и родитељства, снижавање психолошке цене родитељства, промоција репродуктивног здравља адолесцената, борба против неплодности, мере које воде ка здравом материнству, популациона едукација и активирање локалне самоуправе.

69. Програмске стратегије ће се усредсредити на капацитете проширења програма и јачања квалитета пружања здравствених услуга да би га учинили више заснованим на доказима, усредсређеним на породицу, а доступним рањивим групама. Програмски напори ће:

- » Ојачати законе из области здравствене заштите и прописе у складу са међународним стандардима и подржати развој и спровођење Националне стратегије јавног здравља чији је циљ унапређење здравља и смањење здравствених неједнакости;
- » Развити националне и локалне програме за превенцију и управљање незаразним болестима које наглашавају избор начина живота и које циљају осетљиве групе;
- » Унапредити саветодавне службе за планирање породице и доступност репродуктивних здравствених услуга из области репродуктивног здравља и средстава;
- » Дефинисати стандарде, смернице и протоколе за унапређење здравствених услуга за мајке и промовисати интервенције на јачању родитељског понашања, бриге као и здравих навика деце и адолесцената;
- » Повећати приступ и квалитет здравствених услуга за најугроженије групе, кроз јачање теренског рада, нпр. посете медицинских сестара и посредника, културно компетентне праксе, интеграцију и међуресорну сарадњу на националном и локалном нивоу;
- » Повећати обухват имунизацијом, деце из опште популације и деце из ромских насеља;
- » Увести услуге за рано откривање деце са сметњама у развоју и инвалидитетом, постнатални скрининг новорођенчади на одређена обољења (развојна итд) и обезбедити ране интервенције са фокусом на децу из осетљивих група;
- » Ојачати лобирање здравствене политике и планирање капацитета локалних здравствених савета који ће помоћи у приоритизацији услуга и локалних здравствених буџета;
- » Дефинисање националних приоритета кроз стратегију развоја здравственог система, чије ће активности бити дефинисане Акционим планом
- » Израдити стратегије које ће се бавити друштвеним нормама и понашањем појединаца код деце, адолесцената и опште популације.

70. Успешна примена овог исхода ће захтевати напоре многобројних партнера, укључујући:

Министарство здравља, све установе из Плана мреже здравствених установа, уз могуће укључивање и приватног сектора, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, као и друга релевантна министарства (нпр. Министарство унутрашњих послова), Фонд за здравствено осигурање, институти јавног здравља, лица која пружају здравствену негу, Агенција за акредитацију здравствених установа, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, Канцеларија заштитника грађана (Омбудсман), Стална конференција градова и општина (СКГО), медицинске школе и универзитети, стручна удружења, организације цивилног друштва, локалне самоуправе, медији.

71. УН агенције од којих се очекује да дају допринос Исходу 4 су:

CZO (WHO), OHCHR, UNICEF, IAEA и UNFPA
UNOPS и UNODC ће такође допринети овом исходу путем других допуњујућих активности.

Исход 5

До 2020. године, успостављен је ефикасан образовни систем који омогућава релевантно, квалитетно, инклузивно и правично образовање за све, а нарочито осетљиве групе, и унапређује образовне и васпитне исходе

72. У Србији су стопе уписа и завршавања свих нивоа образовања стабилне или у спором напретку. Међутим постоје значајне разлике између опште популације и социјално угрожене деце, посебно сиромашних, деце са сметњама у развоју, деце из руралних подручја и Рома.

Предшколско васпитање и образовање су веома важни. У 2014. години ране програме учења је похађало само 50% укупне популације о, али само 9% најсиромашнијих и свега 6% ромске деце.²⁰ Током последњих пет година, број предшколских објеката је порастао за око 30%, али то и даље не задовољава потребе деце и породица.

Деца из социјално-економски угрожених породица и она чији су родитељи ниског нивоа образовања су под већим ризиком од раног напуштања школе у односу на општу популацију.²¹ Укупна стопа завршавања основне школе у 2014. години износила је 93%, али је стопа деце из породица које живе у сиромаштву само 66%²² и 64% међу ромском децом. 89% адолесцената средњошколског узраста у општој популацији похађа средњу школу, а ово је случај код само 22% адолесцената из ромских насеља (само 15% девојчица).

73. Потрошња на образовање у Србији износи 4.5% БДП-а и 11% јавне потрошње. Упркос релативно високог нивоу јавне потрошње на образовање, образовни систем постиже резултате који су испод међународних просека у погледу постигнућа ученика.

Стратегије за постизање исхода на пољу образовања ће се бавити низом кључних реформских изазова у сектору образовања, укључујући и потребу да се повећа ефикасност јавне потрошње у области образовања, побољша квалитет наставе и учења у школама, и имплементира инклузивна образовна политика као што прописује Оквирни закон о образовању из 2009. године.

Посебни напори усмериће се на следеће области:

- » Подржати имплементацију Акционог плана Стратегије развоја образовања до 2020. године;
- » Модернизовати наставни план и програм (укључујући вештине, знања и компетенције) да се обезбеди релевантно, инклузивно, квалитетно и правично образовање;
- » Утврдити опште стандарде компетенција и образовне исходе за крај основног образовања и ревидирати постојеће стандарде постигнућа за крај основног образовања;
- » Повећати степен учешћа осетљивих група на свим нивоима образовања (од основног до терцијарног);
- » Изградити капацитете образовног система на основу политике засноване на доказима;
- » Подржати јачање базе података и развој политика (нарочито квалитета и поузданости података за децу са сметњама у развоју и децу из осетљивих-маргинализованих група);

²⁰Републички завод за статистику и UNICEF-а. 2014. Србија Истраживање вишеструких показатеља и Истраживање вишеструких показатеља за ромска насеља у Србији, 2014. године, Завршни извештаји. Београд, Србија: Републички завод за статистику и UNICEF-а.

²¹ Стопа напуштања школа, UNICEF, Институт за психологију, 2013. године

²² Исто.

- » Радити на промени друштвених норми према инклузивном образовању и подржати јачање капацитета образовног система како би се осмислиле и спровеле квалитетне, инклузивне мере;
- » Увести програме подршке за побољшање квалитета формалног и неформалног инклузивног образовања у регионима у којима је низак ниво образовања;
- » Унапредити капацитете предшколских установа за квалитетне програме предшколског васпитања и образовања и повећање стопе уписа деце у предшколско образовање, посебно деце из осетљивих група;
- » Развити међусекторске мере за смањење стопе напуштања школа на свим нивоима образовања;
- » Развити различите механизме подршке за инклузивно образовање, равноправно за осетљиве групе на свим нивоима образовања и осигурати да подаци о образовању уважавају принципе инклузивног образовања;
- » Унапредити сарадњу између различитих сектора (образовање, запошљавање, социјална заштита, здравље, млади, култура) за развој и имплементацију образовне политике;
- » Истражити правне, политичке и буџетске импликације увођења обавезног средњошколског образовања;

74. Успешна примена овог исхода ће захтевати напоре многобројних партнера, укључујући: Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство финансија, Министарство омладине и спорта, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Канцеларију заштитника грађана (Омбудсман), академске институције, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, Сталну конференцију градова и општина (СКГО), организације цивилног друштва и медије.

75. УН агенције од којих се очекује да дају допринос Искоду 5 су:

UNICEF, OHCHR

ILO ће такође допринети овом исходу путем својих допуњујућих активности

Исход 6

До 2020. године, систем социјалне заштите је оспособљен да пружа благовремену, целовиту и континуирану подршку појединцима и породицама под ризиком и омогућава им да живе у породичном окружењу и заједницама који су сигурни, безбедни и омогућавају подршку

76. У Републици Србији још од 2001 године спроводи се реформа система социјалне заштите. Такође, у Републици Србији још од почетка 20-ог века успостављен је и развијен систем хранитељства и услуга социјалне заштите на локалном нивоу (дневни центри, помоћ у кући и сл.). У оквиру система социјалне заштите утврђена су и значајна права деце са сметњама у развоју и права породица са децом са сметњама у развоју и инвалидном децом (додатак за негу и помоћ другог лица, увећани додатак за негу и помоћ другог лица, увећани дечији додатак) која се остварују без икаквог имовинског цензуса, него искључиво на основу статуса детета.

77. Када је 2001. године започела реформа система социјалне заштите Србије, а посебно процес деинституционализације свих циљних група деце, однос деце на смештају у институцијама

социјалне заштите свих циљних група и деце на смештају у хранитељским породицама био је 60% : 40% у корист институционалног смештаја. Од 2001. године до данашњег дана тај однос се значајно променио, тако да је у новембру 2016. године 90% свих циљних група деце смештено у хранитељске породице, а свега 10% у институцијама социјалне заштите. Без обзира на овако значајно висок степен деинституционализације деце и значајне резултате остварене у протеклом времену, у наредном периоду је потребно уложити додатни напор да се повећа брзина и обим деинституционализације инвалидне деце и деце са сметњама у развоју. У потпуности је укинута кулина за децу у Кулинама, и тамо се деца више не примају, односно та установа је сада искључиво за пријем одраслих и старијих са интелектуалним потешкоћама, основано је пет малих домских заједница за смештај деце са сметњама у развоју, капацитета од 8 –12 деце, а више од 600 деце са сметњама у развоју смештено је у хранитељске породице. Поред тога, као помоћ и подршка породицама са инвалидном децом и децом са сметњама у развоју, поред већ постојећих права и услуга, разматра се увођење у систем и две нове услуге: породични сарадник и повремено хранитељство – подељена брига, као услуге социјалне заштите за помоћ и подршку породицама са децом у ризику од измештања.

78. Новим Законом о социјалној заштити од 2011. године уведено је ново право родитеља детета са сметњама у развоју и инвалидитетом, а које се односи на могућност остваривања права на доживотну новчану накнаду у висини најниже пензије у случају да је родитељ 15 година без прекида неговао и чувао своје инвалидно дете, а стекао услов за одлазак у старосну пензију. Такође, овим законом је установљена и изричита забрана пријема деце млађе од 3 године у институције социјалне заштите.

79. Актуелно, процес деинституционализације инвалидне деце и деце са сметњама у развоју се наставља у складу са планираним активностима у оквиру поглавља 23, које је отворено у преговорима са ЕУ, и предвиђа се трансформација још три веће установе за смештај инвалидне деце и деце са сметњама у развоју, и то установе у Ветернику код Новог Сада, установе у Сремчици код Београда и установе за децу и младе у Стамници. Процес трансформације ових установа треба да се оконча до 2019. године.

80. Правци даљег трансформисања ових установа су: даље смањење капацитета и свођење на мале домске заједнице, повратак деце у код својих родитеља или породицу, или смештај деце у хранитељске породице, формирање центара за децу и породицу за подршку породицама са бројним и сложеним проблемима са циљем превенције издвајања деце итд. Такође, план је и развој нових програма подршке породицама са инвалидном децом и децом са сметњама у развоју, нових програма рада на рехабилитацији инвалидне деце и деце са сметњама у развоју, развој специјализованог хранитељства за смештај инвалидне деце и деце са сметњама у развоју. У конкретном процесу трансформације ових установа, поред већ обезбеђене и пружене помоћи ЕУ кроз ИПА пројекте неопходна је и посебна подршка за развој и установљавање програма социјално-здравствених услуга намењених инвалидној деци и деци са сметњама у развоју.

81. По питању повећања доступности услуга социјалне заштите, марта 2016. године усвојена је Уредба о наменским трансферима – механизам којим Министарство интервенише у јединицама локалне самоуправе чији је ниво развијености испод републичког просека – ради обезбеђивања финансијских средстава за развој услуга социјалне заштите у складу са потребама грађана. Ово је предуслов за развој услуга социјалне заштите потребних за спровођење процеса деинституционализације.

Уредбом ће се у складу са прописима којима је регулисан буџетски систем и прописима о финансирању јединица локалне самоуправе на системски начин омогућити нормативни и финансијски оквир у циљу задовољења основних потреба грађана за коришћењем услуга из области социјалне заштите. Уредбом је предвиђено да ће се укупан годишњи износ средстава за неменске трансфере у висини од 1,5% у односу на одговарајући програм који се односи на социјалну заштиту у оквиру раздела министарства надлежног за социјалну заштиту примењивати од 1.јануара 2017.године. Изузетно у 2016.години укупан годишњи износ средстава за неменске трансфере утврђен је Законом о буџету РС за 2016.годину у висини 0,86% од износа одговарајућег програма који се односи на социјалну заштиту у оквиру раздела министарства надлежног за социјалну заштиту и трансферисаће се, по јединицама локалне самоуправе, на месечном нивоу сразмерно броју преосталих месеци у буџетској 2016.години након ступања на снагу ове уредбе. У 2016. години наменским трансферима пренето је 400.000.000. динара за развој услуга социјалне заштите у 122 локалне самоуправе, за сваку наредну годину планирана средства ће бити увећана;

82. **Основ** за доношење Уредбе о наменским трансферима у социјалној заштити садржан је у члану у члану 207. Закона о социјалној заштити. **Законска обавеза доношења** овог акта прописана је да би се омогућило јединицама локалних самоуправа, као корисницима наменских средстава из буџета Републике, да даље развијају постојеће и да покрену развој нових услуга на локалном нивоу а које према Закону о социјалној заштити финансирају те јединице локалне самоуправе. Један од **главних посебних циљева Стратегије развоја социјалне заштите** је развијање мреже услуга у заједници кроз територијално и функционално доступне услуге.

83. Обзиром на **недовољне фискалне могућности** највећег броја јединица локалних самоуправа за установљавање услуга према грађанима тих локалних самоуправа, као и за даљи развој и унапређење постојећих услуга неопходно је стварање финансијских претпоставки у буџетима јединица локалних самоуправа. У циљу **стварања финансијских могућности** за развој наведених услуга донета је Уредба о наменским трансферима којом се, у складу са прописима којима је регулисан буџетски систем и прописима о финансирању јединица локалне самоуправе, на системски начин омогућује нормативни и финансијски оквир у циљу задовољења основних потреба грађана за коришћењем услуга из области социјалне заштите. **Разлог за доношење** ове уредбе садржан је и у потреби утврђивања висине наменских трансфера, дефинисања критеријума који би важили за све кориснике наменских трансфера, као и дефинисање услова под којима се може обезбедити трансфер према јединицама локалних самоуправа. Стварање услова за **развој локалних услуга** у социјалној заштити треба да омогући и допринесе задовољавању потреба грађана уз поштовање буџетских принципа ефикасности, економичности и ефективности.

84. **Законом о социјалној заштити** предвиђено је да се путем наменских трансфера финансирају:

- 1) услуге социјалне заштите које по Закону финансирају јединице локалне самоуправе и то у јединицама локалне самоуправе чији је степен развијености испод републичког просека;
- 2) услуге социјалне заштите у јединицама локалне самоуправе на чијој територији имају седиште установе за домски смештај у трансформацији, чији је оснивач Република односно аутономна покрајина укључујући и трошкове трансформације тих услова;
- 3) иновативне услуге и услуге социјалне заштите од посебног значаја за Републику Србију.

Уредбом се омогућује, преко наменских трансфера **стабилност и одрживост** у финансирању услуга из надлежности јединица локалних самоуправа, **транспарентност** у расподели средстава и изнад

свега **хуманост** према угроженим друштвеним групама. **За 2016.годину** обезбеђена су средства од **400 милиона динара** у Закону о буџету Републике Србије за 2016.годину.

За следеће буџетске године створен је сигуран основ у средствима и то тако што се за сваку наредну буџетску годину износ средстава везује за биланс социјалне заштите из претходне буџетске године.

85. У циљу даљег развоја система социјалне заштите у Републици Србији биће донета Стратегија развоја система социјалне заштите у Републици Србији за период од 2018. до 2022. године. Ради израде Стратегије развоја система социјалне заштите у Републици Србији за период од 2018. до 2022. године неопходно је је урадити анализу ефеката Стратегије развоја система социјалне заштите која је важила у периоду од 2005. до 2009. године. Такође ће бити донета и Стратегија деинституционализације и развоја услуга социјалне у заједници за период 2018. до 2022. године. Ради спровођења наведених стратегија треба донети Акционе планове за њихово спровођење и приступи изради и доношењу Закона о социјалној заштити и доношењу Закона о финансијској подршци породици са децом.

86. Посебни напори у овој програмској области ће:

- » Ревидирати законе и правне процедуре за програме новчане социјалне помоћи и дечијег додатка;
- » Јачати актере који пружају услуге у заједници и побољшати политике у вези са финансирањем;
- » Увести мере за подршку породицама у ризику од раздвајања и унапредити подршку хранитељским породицама;
- » Интензивирати рад на примени услуга интензивне подршке породицама са децом у ризику од измештања и институционализације;
- » Унапредити међуресорну сарадњу за заштиту од насиља и јачање иницијатива превенције насиља у домовима, школама и установама;
- » Израдити нову стратегију социјалне заштите до 2020. године;
- » Промовисати измене у законима о социјалној заштити који су у складу са ЕУ и међународним нормативним стандардима;
- » Подржати увођење нових услуга у заједници, у складу са законом о социјалној заштити, нарочито за осетљиве групе (особе са инвалидитетом, старије особе и жртве насиља, злостављања и занемаривања);
- » Унапредити механизме праћења и надзора за локалне самоуправе и организације цивилног друштва које пружају услуге социјалне заштите;
- » Подржати развој политика за становништво заснованих на доказима које укључују здраво старење и одговарају демографским трендовима.

87. Успешна примена овог исхода ће захтевати напоре многобројних партнера, укључујући:

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство финансија Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство управе и локалне самоуправе, Центри за социјални рад, Канцеларија Заштитника грађана (Омбудсман) Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, Стална конференција градова и општина (СКГО), академске институције, као и организације цивилног друштва и медији.

88. УН агенције од којих се очекује да дају допринос Исходу 6 су:

UNICEF, FAO, UNECE, OHCHR, WHO (СЗО)

UNFPA ће такође допринети овом исходу путем својих допуњујућих активности.

Стуб III Економски развој, раст и запошљавање

Исход 7

До 2020. године, постоји делотворно пословно окружење које промовише одрживе зараде и економски развој, а фокусирано на инклузивно тржиште рада и отварање достојних радних места

89. Након 2000. године Србија убрзава процес економске транзиције кроз значајну либерализацију привреде и у периоду 2001-2008. остварује динамичан привредни раст по просечној годишњој стопи од око 6%. Јак уплив капитала и кредитна експанзија омогућили су интензиван раст домаће потрошње и увоза, док је реални сектор каснио у својој трансформацији и подизању конкурентности што је за последицу имало скромне стопе раста извоза. Мањкавости оваквог модела раста показале су се са наступањем глобалне економске кризе 2009. године, кроз пад БДП од 3,1% у тој години и значајан раст незапослености у наредним годинама, тако да је стопа незапослености у 2012. години достигла забрињавајућу ниво од 23,9%. Опоравак од кризе се одвијао релативно споро, уз висок фискални дефицит и растући јавни дуг, да би се у 2014. години почело са свеобухватним реформама које су поред мера фискалне консолидације обухватиле и промену радног законодавства, скраћивање процедура издавања грађевинских дозвола, реформу пореске администрације, смањење бирократије и др. Ефекти предузетих мера остварени су у периоду крајем од очекиваног уз евидентно јачање извоза и инвестиционе активности као здравих извора раста. И поред остварених позитивних помака пред привредом Србије се налазе бројни изазови. Јачање отпорности на ендogene и екзогене шокове, смањење стопе незапослености, убрзање развоја руралних подручја и смањење регионалних разлика, подизање конкурентности приватног сектора, системска подршка развоју предузетништва, заштита и инклузија социјално рањивих категорија друштва су само неки од њих. Креиране економске политике отуда у својим основама имају уткане основне приоритете дефинисане *Стратегијом Европа 2020* што подразумева снажну подршку развоју знања и иновација, побољшање амбијента за инвестирање и рад и јачање социјалне кохезије, чиме би се обезбедио паметан, одржив и инклузиван раст.

90. Захваљујући унапређеној регулативи о радним односима у претходном периоду су ублажене структурне препреке запошљавању, побољшана је флексибилност на тржишту рада и створене основе за смањење рада у сивој зони. Међутим, тржиште рада у Републици Србији и даље карактерише недовољна повезаност образовног система са потребама тржишта рада, висок удео неформалне запослености, као и ниска флексибилност радне снаге. У првом кварталу 2015. године дошло је до одређеног побољшања индикатора тржишта рада. Стопа незапослености становништва старости 15 и више година је смањена за 2,3 п.п. и износила је 19,0%, уз истовремено повећање стопе запослености за 1,0 п.п. на 41,2%. Такође смањена је стопа дугорочне незапослености за 3,7 п.п. на 10,3%. Посматрано по старосним категоријама најугроженије је младо становништво старости од 15 до 24 година и њихов положај на тржишту рада је и даље неповољан. И поред побољшања код ове категорије становништва, израженог кроз смањење стопе незапослености у овом периоду за 5,2 п.п, она је и даље на високом нивоу и знатно изнад опште стопе незапослености и износила је 47,4%. Стопа запослености младог становништва је ниска и

износила је 15,0%. Нешто неповољнији положај на тржишту рада је код женског становништва у односу на мушку популацију. Тако је у првом кварталу 2015. године стопа незапослености жена износила 20,1% и била је за 1,9 п.п. изнад стопе незапослености мушкараца, док је разлика у стопи запослености износила чак 13,6 п.п. у корист становништва мушког пола.

91. Политика тржишта рада уско је повезана са економским развојем и треба да одражава потребе тржишне привреде, што подразумева развој флексибилног тржишта рада чиме ће се обезбедити мобилност, адаптивност и адекватна оспособљеност радне снаге. Национална стратегија запошљавања за период од 2011. до 2020. године и Национална стратегија за младе за период 2015-2025. године имају за циљ повећање стопе запослености у Србији. Један од приоритета односи се на неформалну запосленост и неусклађеност вештина и компетенција са тржиштем рада као кључне структурне проблеме. Политике запошљавања, посебно кроз активне мере и програме за тржиште рада као што су: посредовање у запошљавању лица која траже запослење, професионална оријентација и саветовање о планирању каријере, субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих, подршка samozapošljavanja, додатно образовање и обука, подстицаји за запошљавање корисника новчане накнаде, мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом и др. довешће до смањења укупне незапослености, као и унапређења положаја младих на тржишту рада. Остварен је напредак у структурисању, пројектовању, циљању и спровођењу активне политике тржишта рада која је коришћена у циљу смањења незапослености. Међутим структурни проблеми још увек нису у потпуности елиминисани, а један од разлога је и ограничен износ финансијских средстава која се издвајају за активне политике тржишта рада (око 0,1% БДП).

92. Национална стратегија за младе за период од 2015. до 2025. године препознаје неусклађеност знања, вештина и компетенција младих са потребама тржишта рада као значајне структурне проблеме и с обзиром на високу стопу незапослености младих узраста 15-30 година (33.3% у 2015. години), посебну пажњу посвећује унапређењу услова за запошљавање и запошљивост младих жена и мушкараца, као и стварање подстицајних услова за развој предузетништва младих.

93. Напори да се побољша функционисање и јачање капацитета институција тржишта рада требају бити употпуњени конкурентним пословним окружењем које промовише предузетништво, иновације, извоз, капацитете за привлачење инвестиција и развој предузећа заснованих на знању која отварају и одржавају радна места. Ови напори требају бити праћени развојем мултисекторске сарадње на свим нивоима. Мање од једне четвртине радно способног становништва има посао у формалном приватном сектору. Према проценама Европске банке за обнову и развој (ЕБРД), допринос приватног сектора у БДП Србије је 60%, што је знатно испод регионалног просека. Извоз је недавно рапидно порастао, али он и даље остаје на нивоу испод 40% БДП-а, док је код успешнијих, нових чланица ЕУ тај однос двоструко већи. Очекује се да ће стратешко опредељење Владе ка развоју предузетничког сектора и сектора малих и средњих предузећа као и пакет мера подршке овим секторима обезбедити дугорочни развој предузетничког духа и интензивирање приватних иницијатива и инвестиција. Високо учешће социјално рањивих категорија друштва²³ у контингенту незапослених лица могуће је смањити кроз афирмацију концепта одживог социјалног

²³ Особе са инвалидитетом, избегла и интерно расељена лица, жене жртве насиља, самохрани родитељи, Роми, бивши затвореници, бивши зависници, особе старије од 50 година које су отпуштене као технолошки вишак, особе лако ометене у развоју (са очуваним радним способностима), особе без завршене основне школе

предузетништва. Тиме би се, поред позитивних економских ефеката, у смислу омућавања овој категорији лица да остварују зараду а не да буду само корисници социјалне помоћи, постигли и шири социјални циљеви. У Србији овај сектор, према подацима из 2012. године, упошљава 0,6% укупно запослених и ствара тек 0,2% БДП што је далеко испод европског просека.²⁴

94. На захтев Владе Републике Србије биће предузети напори у сфери регионалних интеграција, у виду процена регулаторних и процедуралних баријера за трговину робом, користећи методологију оцењивања UNECE засновану на истраживању, и ослањајући се на искуства стечена у подржавању других чланица Споразума о слободној трговини у Средњој Европи (CEFTA). Процена ће показати које регулаторне и процедуралне препреке отежавају трговину, и пружити практичне препоруке за њихово отклањање усмерене на активно деловање. Препоруке су засноване на интензивним консултацијама са националним актерима и израђене на основу UNECE препорука, стандарда и смерница у области олакшавања трговине и регулаторне сарадње. Препоруке се баве непосредним и дугорочним потребама, чиме се омогућава владама да реформе утемеље на целовитим, временски повезаним стратегијама, које се баве различитим аспектима реформских напора у контексту системског приступа и шире примене која ће трајати неколико година.²⁵

95. За разлику од раста чији је извор у потрошњи, што је био модел карактеристичан за период пре кризе, Србија треба да повећа извоз и инвестиције како би се постигао одржив и инклузиван економски раст. Основни генератори раста извоза требало би да буду прехранбена, хемијска, металска и индустрија производње електричне опреме и апарата, док се значајан допринос очекује и од извоза аутомобила и ауто-компоненти. Што се тиче тржишта, главне извозне дестинације за Србију су земље ЕУ и земље CEFTA - Споразума о слободној трговини у Централној Европи. Споразум о слободној трговини са Руском Федерацијом, Белорусијом и Казахстаном је такође прилика за раст извоза.

96. Пољопривредна производња у Србији представља изузетно важан сегмент националне економије који упошљава преко 500.000 лица, ствара значајну сировинску базу прехранбеној индустрији и даје висок допринос извозу. У укупном броју запослених пољопривреда доприноси са око 20%, као и са 20,7% у укупном извозу Србије. Удео бруто додате вредности (БДВ) пољопривреде и прехранбене индустрије у бруто домаћем производу (БДП) у 2014. години био је 11,9% (РЗС). Размена пољопривредно-прехранбених производа бележи позитиван спољнотрговински биланс од 2005. године, уз стални раст. Након честих промена пољопривредне политике у претходном периоду, доношењем законске регулативе у области подстицаја, као и усвајањем Стратегије пољопривреде и руралног развоја за период 2014-2024, правац пољопривредне политике и политике руралног развоја усмерен је ка постепеном усклађивању са Заједничком пољопривредном политиком ЕУ. Упркос недавним позитивним дешавањима, пољопривредни сектор се и даље бори са различитостима у величини пољопривредних газдинстава, високим учешћем малих пољопривредних газдинстава (површне до 2 ха) која чине око половину укупног броја газдинстава, недовољно развијеном инфраструктуром и високом изложеношћу тржишним (пре свега ценовним) ризицима. Такође, велику препреку у развоју сектора представља недовољни ниво удруживања произвођача ради заједничког тржишног пласмана, извоз пољопривредно-прехранбених производа претежно ниже додате вредности (ниже фазе прераде) и миграцијама из села у градове. Осим тога, неразгранат систем наводњавања и недовољно ефикасна противградна заштита чине ову делатност високо зависном од временских услова што има за последицу

²⁴ Економски утицај социјалних предузећа у Републици Србији, 2012. година, Републички завод за статистику

²⁵ Досадашње UNECE методологије процене и студије су доступне на: <http://www.unecce.org/tradewelcome/studies-on-procedural-and-regulatory-barriers-to-trade.html>

варијабилност приноса из године у годину. Имајући у виду да је у прозводњи појединих култура Србија и даље у самом светском врху, унапређење прераде пољопривредних производа, односно продужење производног ланца, представља битну могућност повећања додате вредности, извозног потенцијала, запослености и прихода.

97. Озелењавање српске привреде, поред директних еколошких користи, као што је смањење емисије CO₂, имало би и позитивне економске ефекте, између осталог и отварање нових радних места. Процењено је да би инвестиција у достизање више енергетске ефикасности за 20% до 2030. године била повраћена у року од 7 до 10 година²⁶. Укупне инвестиције неопходне за побољшање енергетске ефикасности (у стамбеном, индустријском и транспортном сектору) у овом року, достижу укупан износ од 2.7 милијарди евра. Инвестиције потребне за повећање снабдевања енергијом из обновљивих извора од 5 до 10% до 2030. године би могле да доведу до отварања око 1.500 до 2.600 зелених послова.²⁷ Што се тиче саобраћајне инфраструктуре помоћ ће бити пружена у области јачања капацитета у управљању безбедности саобраћаја.

98. Влада Републике Србије је препознала допринос и развојни потенцијал туризма и са њим повезаних делатности и показала спремност да подржи његов будући развој. Међу приоритетима ће бити подстицање туризма кроз улагања у развој инфраструктуре и супраструктуре у туристичким дестинацијама, у пројекте промоције, едукације и тренинга у туризму, унапређења туристичког промета домаћих туриста и привлачења организованих група страних туриста. Спровођење ових мера подржано је кроз доделу кредитних средстава за подстицање квалитета туристичке понуде, доделу субвенција и донација намењених за пројекте развоја туризма, доделом субвенција туристичким агенцијама за организовано довођење страних туриста, доделом ваучера за субвенционисано коришћење услуга смештаја у домаћем туризму као и другим активностима предвиђеним у оквиру подстицајних мера дефинисаних Законом о туризму.

99. Република Србија је према извештају Светске банке о условима пословања (Doing business, 2015) заузела 91. место (према новој методологији 68.) од укупно 189 земаља. Нарочито добри резултати су забележени у областима заштите мањинских акционара, решавања стечаја и добијања кредита. Лошије резултате бележе области добијања грађевинских дозвола и плаћања пореза. Влада Републике Србије је препознала значај унапређења пословног амбијента и системски је приступила побољшањима у овој области. Тако је усвојен Закон о планирању и изградњи којим се поједностављују процедуре и скраћује рок за добијање грађевинске дозволе, извршене су измене и допуне Закона о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду и Закона о државном премеру и катастру. Усвојен је Програм за трансформацију Пореске управе за период 2015-2020. године, који има за циљ транспарентнији рад пореских органа и поједностављење пореских процедура, започета реформа и рационализација програма и институција за промоцију инвестиција, усвојене су измене и допуне Закона о споразумном финансијском реструктурирању и Закона о Агенцији за лиценцирање стечајних управника, усвојена је Стратегија за решавање проблематичних кредита. Ради даљег унапређења конкурентности и пословног окружења наставиће се подстицање развоја малих и средњих предузећа и предузетништва, унапређење ефикасности у управљању стечајним поступцима, наставиће се са припремом законодавног оквира, који ће омогућити формирање јединственог јавног регистра

²⁶ Саветодавне услуге за зелену привреду, http://www.unep.org/greeneconomy/Portals/88/documents/advisory_services/countries/Serbia%20final.pdf

²⁷ Саветодавне услуге за зелену привреду, http://www.unep.org/greeneconomy/Portals/88/documents/advisory_services/countries/Serbia%20final.pdf

административних процедура и осталих услова за пословање и унапређење капацитета Пореске управе.

100. У новембру 2011. године усвојен је Закон о јавно-приватном партнерству (ЈПП) и концесијама. Нарастајућа потреба за изградњом нове јавне инфраструктуре, инвестирањем у пројекте, и пружањем услуга од јавног интереса у Србији захтева стварање правног и институционалног оквира за привлачење приватних инвестиција. Овај закон је у правни систем Србије увео концепт јавно-приватног партнерства. Националне и локалне власти ће моћи да користе механизам ЈПП за инфраструктуру и пружање јавних услуга. UNECE тренутно развија међународне стандарде ЈПП у различитим секторима инфраструктуре и Србија ће бити једна од земаља корисница реализације ових стандарда. На тај начин ће моћи да се значајно смање и време и буџет за утврђивање најбољих модела који ће бити погодни за Србију.

101. Неопходан услов одрживости привредног раста јесте развој иновација које би требало да почивају на функционалној повезаности научно-технолошког сектора и потреба привреде. Препознавање значаја иновација и инвестирање приватног сектора допринело би побољшању националног иновационог система и смањило одлив високо квалификованог кадра. Што се тиче иновација, УН, укључујући и UNECE, ће подржати Србију у развоју иновативних сектора разменом добре праксе и препорука за политике у националним системима иновација као и политика и развоја иновативне политике за зелене технологије²⁸.

102. Целокупна стратегија Програма ће се фокусирати на стварање инклузивног економског раста, ширење активних мера запошљавања и увођење политике за решавање незапослености, посебно за младе људе и друге осетљиве групе. Посебни програмски напори ће:

- » Унапредити капацитете институција тржишта рада и социјалних партнера у циљу побољшања функционисања тржишта рада;
- » Повећати укључивање незапослених, посебно младих, у мере политике активног запошљавања;
- » Смањити разлике између општина кроз развој националне политике за одрживу урбанизацију и информисаност о ризицима урбанизације;
- » Повећати разноликост и конкурентност пољопривредног сектора кроз подршку напорима за унапређење пољопривредне технологије производње и прераде и проширење извоза;
- » Подржати политике и институционалне и финансијске оквире који подстичу зелене економије и зелена радна места;
- » Додатно реформисати регулаторне и пореске политике да би се смањила бирократија за предузетнике и друге који желе да започну посао;
- » Унапредити транспарентност процедура, укључујући и питања конкуренције и имовинских права;
- » Успостави конкретне везе између истраживачких институција и пословног сектора да би се подстакле иновације и обезбедили подстицаји за стимулсање инвестиција приватног сектора у истраживање и развој;
- » Подржати креирање и спровођење јавних политика које промовишу одрживи туризам, јачање људских капацитета у туризму, туристичку валоризацију културног и природног наслеђа, стварање радних места и промовишу локалну културу и производе;

²⁸Национални иновациони системи и политике, добре праксе и препоруке за политике, UNECE 2013; Политика иновација за зелене технологије. Водич за доносиоце одлука у транзиционим економијама Европе и централне Азије.

- » Унапредити пољопривредну производњу, са фокусом на мала сеоска домаћинства и породичне фарме.

103. Успешна примена овог исхода ће захтевати напоре многобројних партнера, укључујући:

Министарство финансија, Министарство привреде, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Министарство рада, запошљавања, бораčkih и социјалних питања, Министарство омладине и спорта, Републички секретаријат за јавне политике, Национална служба за запошљавање и Агенција за регионални развој.

104. УН агенције од којих се очекује да дају допринос Исходу 7 су:

UNDP, FAO, UNICEF, UNECE, UNIDO, UNCTAD и UNWTO

ILO и UNOPS ће такође допринети овом исходу кроз своје допуњујуће активности.

UNWTO (Светска туристичка организација УН) ће бити позвана од стране Министарства трговине, туризма и телекомуникација да допринесе спровођењу ОРП-а.

Стуб IV Животна средина, климатске промене и отпорне заједнице

Исход 8

До 2020. године, постоје бољи капацитети за борбу против климатских промена и управљање природним ресурсима и заједнице су отпорније на ефекте катастрофа изазваних природним и људским факторима

105. Стање животне средине у Србији још увек није на задовољавајућем нивоу. Кључна питања у овом сектору односе се на комунални отпад, као и на третман и одлагање индустријског/опасног отпада, загађење воде узроковано нетретираним индустријским и комуналним отпадним водама, одводњавање у пољопривреди, одводне и процедурне воде из депонија, као и други проблеми који се односе на загађење настало из индустријског сектора. Србија је, као земља кандидат за чланство у ЕУ, постигла одређени напредак у даљем усклађивању политика и законодавства са правним тековинама у области животне средине, климатских промена и цивилне заштите. У наредним годинама Србија би требало да консолидује своје стратешко планирање и административне капацитете како би даље усклађивала своје политике са политикама ЕУ, које би пратила значајна улагања повезана са стратешким приоритетима. Србија би такође требало да: предузме мере за успостављање ефикасног и сталног финансијског система за животну средину и климатско деловање, укључујући стабилно финансирање битних основних услуга, као што је праћење климатских промена и финансирање активности у области енергетске ефикасности. Потребно је начинити значајне додатне напоре за даље усклађивање са политикама ЕУ у областима као што су квалитет воде, управљање отпадом, квалитет ваздуха, заштита природе, енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије. Спровођење постојећег законодавства је приоритет, као и потреба за ефикасним извршењем.

106. Започет је рад на свеобухватној климатској политици и стратегији у целој земљи у погледу климатских промена. Потребно је да он буде усклађен са оквиром ЕУ до 2030 и добро интегрисан у све релевантне секторске политике. Законодавство о праћењу, извештавању и верификацији емисије гасова са ефектом стаклене баште ради усклађивања са системом трговања емисијама ЕУ је спремно за доношење. Активности које се односе на успостављање система праћења и извештавања о емисијама гасова са ефектом стаклене баште у складу са законодавством ЕУ о механизмима за праћење су у току.

107. Енергетика је један од највећих сектора српске привреде и чини приближно 10% БДП Србије. Електроенергетски систем карактеришу застарели и неефикасни производни капацитети (просечна старост практично целокупног инсталисаног производног капацитета ЈП ЕПС је преко 25 година), као последица дугогодишњег одсуства улагања у нове енергетске капацитете и превентивну заштиту система. Електроенергетски систем Републике Србије треба даље развијати и повезивати са електроенергетским системима суседних земаља, а даљем побољшању енергетске стабилности, конкурентности и регионалне интеграције знатно ће допринети изградња система за пренос електричне енергије 400 kv напонског нивоа „Трансбалкански коридор“, који спаја тржишта источне и западне Европе. Ниска цена електричне енергије недовољно стимулише енергетску ефикасност. Цена електричне енергије у Републици Србији бележи благи раст током период 2013-2016. Међутим, и поред раста цена у току Q3 2016. године, Београд и даље има најнижу цену електричне енергије у поређењу са осталим европским градовима, која за домаћинства и привреду износи око 0,067 евра по kWh (цена варира у зависности од категорије потрошње и дневне тарифе). У Србији је енергетска ефикасност још увек на ниском нивоу, међутим у овој области су предузети извесни позитивни кораци, као што је доношење Закона о ефикасном коришћењу енергије у 2013. години и Буџетски фонд за унапређење енергетске ефикасности основан ради финансирања пројеката за ефикасно коришћење енергије, који је постао оперативан 2014. године. Поред тога, Република Србија до сада је донела већ три трогодишња Акциона плана за унапређење енергетске ефикасности којим се прописују мере и активности и прати њихова реализација. Националну стратегију одрживог развоја би требало даље ревидирати тако да обезбеђује бољу међусобну повезаност између докумената постојећих стратегија из различитих сектора, да их учини комплементарним и осигура блиску међусекторску сарадњу. То ће, заузврат, обезбедити исплативост у спровођењу и побољшању координираног приступа спровођења политике.

108. Климатске промене и ризици од природних катастрофа и катастрофа изазваних људским фактором су блиско повезани. Југоисточна Европа (ЈИЕ) је једно од подручја која су најрањивија на последице и утицаје климатских промена. Највећи пољопривредни губици у Србији настали као последица природних утицаја повезани су са екстремним временским условима, (суша, пролетњи мраз, град, поплаве). Измењени климатски услови су такође допринели промени у структури штеточина и болести биљака које су регистроване последњих година. Све је већа потреба за смањењем емисија гасова са ефектом стаклене баште. Резултат тога су притисци и иницијативе за промовисање политика како би се смањиле емисије из активности везаних за усеве и стоку, за хватање угљеника приликом коришћења земљишта. Такође је неопходно спроводити мере енергетске ефикасности јер преко 70% емисија у Србији потиче из енергетског сектора (производња и употреба).

109. Политике које подржавају пољопривреду, шумарство и рурални развој, као и одржавање руралних предела и пружање услуга у области животне средине, захтеваће прилагођавања у циљу бољег интегрисања прилагођавања на климатске промене у програме подршке за пољопривреду и рурална подручја, на пример за очување и заштиту животне средине.

110. У мају 2014. године рекордне падавине погодиле су Србију и узроковале велику природну катастрофу са потпуним уништењем кућа, мостова и путева, великим поплавама градских и сеоских подручја и клизиштима. По завршетку непосредног дејства на катастрофе у јуну 2014. године, Влада Републике Србије је уз помоћ међународне заједнице померила своје напоре за средњорочни и дугорочни опоравак, укључујући и отпорне стамбене зграде као један од темеља њених будућих стратешких праваца. У том смислу, смањење ризика од катастрофа и њихово ублажавање су од изузетне важности за Оквир партнерства за развој.

111. У циљу постизања резултата, стратегија програма ће се фокусирати на изградњу институционалних капацитета, података и знања како би се у потпуности испунили услови Поглавља 27 правних тековина ЕУ о животној средини.

112. Један од главних изазова са којима се Србија суочава укључује одговор на разлике између урбаног и руралног приступа снабдеву водом и канализацији, побољшање ситуације са снабдевањем водом и канализацијом у мањим срединама и једнак приступ водоводу и канализацији.

113. Србија троши око 15 милиона тона еквивалентне нафте (тен) примарне енергије, од чега око 70% је из домаће производње. У структури домаће производње примарне енергије доминира производња угља са око 70%, док обновљиви извори енергије учествују са 19%. Домаћа производња електричне енергије задовољава потребе при чему је око 70% домаће производње из термоелектрана, а 30% из хидроелектрана. Укупна процењена производња електричне енергије у 2015. години је износила 38.300 GWh (3,293 Mtoe). Највећи део производње остварен је у термоелектранама (71%) и хидроелектранама (28%). Термоелектране-топлане и индустријске енергане су у укупној производњи електричне енергије заједно учествовале са око 1%.

114. Када је у питању природни гас, Србија је високо увозно зависна што значи да око 20% долази из домаће производње а 80% из увоза. Када је у питању сирова нафта тренутно се из домаће производње добија око 40% а остало се увози. Коришћење обновљивих извора енергије у Србији је још увек недовољно и пред нама веома изазован циљ од 27% обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије у 2020. години. Енергетска ефикасност је препозната као нови енергетски извор Србије путем које је могуће остварити уштеде од 920 000 тен у финалној потрошњи енергије у 2020. години односно 1 359 000 тен у 2030. години, што је и предвиђено Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2025 са пројекцијама до 2030 године .

115 Резерве квалитетнијих енергената, као што су нафта и гас су симболичне и чине мање од 1% геолошких резерви, док преосталих 99% енергетских резерви чине разне врсте угљева, са највећим уделом лигнита, од преко 95% у билансним резервама. Резерве угља су таквог обима да према пројекцијама потрошње задовољавају потребе до краја овог века. Резерве уљних шкриљаца су значајне, али услови њихове експлоатације и технологија њиховог коришћења тек треба да се дефинишу, с обзиром да се ради о неконвенционалном гориву. Обим резерви нафте и природног гаса омогућиће њихову производњу до 2030. године, а даља експлоатација зависиће од превођења ванбилансних резерви у билансе, као и открића нових лежишта.

За сектор обновљивих извора енергије, изузев великих хидроелектрана, се може рећи да је у раној фази развоја.

116. Обновљиви извори енергије са процењеним технички искористивим потенцијалом од око 5,6 Mtoe годишње могу значајно допринети мањем коришћењу фосилних горива и остваривању дефинисаних циљева о уделу обновљивих извора у укупној финалној потрошњи енергије, као и унапређењу животне средине. Потенцијал биомасе износи око 3,4 Mtoe годишње (2,3 Mtoe је неискоришћени, а 1,1 Mtoe се већ користи), 1,7 Mtoe у хидропотенцијалу (0,8 Mtoe годишње је неискоришћени, а 0,9 Mtoe годишње је искоришћени хидропотенцијал), 0,2 Mtoe годишње у геотермалној енергији, 0,1 Mtoe годишње у енергији ветра, 0,2 Mtoe годишње у соларној енергији и 0,04 Mtoe годишње у биоразградивом делу отпада. Република Србија од укупно расположивог техничког потенцијала ОИЕ већ користи 35 % (0,9 Mtoe искоришћеног хидро потенцијала и 1,06 Mtoe искоришћеног потенцијала биомасе и геотермалне енергије).

117. Међутим морамо бити свесни да је главни енергетски ресурс Србије угаљ и да он игра битну улогу у сигурности снабдевања електричном енергијом, те да је неопходно омогућити његово коришћење у производњи електричне енергије на начин који омогућава заштиту животне средине. Стога је изазов Србије управо у проналажењу оптималног енергетског микса полазећи од реалне структуре енергетског сектора и његових развојних могућности, расположивих енергетских ресурса и потенцијала, а омогућавајући максимално коришћење обновљивих извора енергије и повећање енергетске ефикасности у производњи и потрошњи енергије.

118. Основни приоритети развоја енергетског сектора Србије до 2030 су:

- Обезбеђење услова за поуздано, сигурно и квалитетно снабдевање енергијом и енергентима;
- Развој тржишта и његово повезивање са регионалним и пан-европским тржиштем;
- Стварање услова за поуздан и безбедан рад и одрживи развој енергетских система;
- Стварање услова за коришћење нових извора енергије;
- Обезбеђење услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетских делатности и потрошњи енергије

119. Посебни програмски напори у овом исходу ће:

- » Подржати имплементацију Националне стратегије климатских промена, Националног програма заштите животне средине, Националног програма управљања ризиком од катастрофа и Националне стратегије заштите и спасавања у ванредним ситуацијама (Сл.гл. РС бр. 86/2011);
- » Подржати имплементацију Националног плана за смањење емисија из великих постројења за сагоревање као и друге флексибилне механизме (ограничен рад постројења) смањења емисија
- » Изградити капацитете за испуњавање захтева међународних споразума о животној средини (нпр. Монреалског протокола) и испуњавању међународне обавезе извештавања;
- » Подржати развој и имплементацију инклузивне нискоугљеничне производње која ефикасно троши ресурсе и хемијски лизинг;
- » Пружити подршку у ажурирању националног законодавства и стратешких докумената у складу са Сендаи оквиром за смањење ризика од катастрофа (ревидираним Хјого оквиром за акцију), у складу са резултатима Светске конференције о смањењу ризика од катастрофа (март 2015. године).
- » Подржати Министарства да уведу мере за ниске емисије, климатску отпорност на промене климе и одрживост у ресорне и подресорне политике, стратегије и прописе;

- » Унапредити приступ води и санитацији, посебно подржавајући развој и имплементацију интервенција опоравка инфраструктуре и "мера без повратка", као и израду великих инфраструктурних пројеката;
- » Подржати имплементацију Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2025 са пројекцијама до 2030 године, Програм остваривања Стратегије, Акционог плана за обновљиве изворе енергије и Акционог плана за енергетску ефикасност како би се повећао удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије и повећала енергетска ефикасност, а потребно је и појачати капацитете неопходне за спровођење политике у овим областима;
- » Подржати да се хармонизује Оквирна класификација Уједињених Нација за фосилну енергију, Минералне резерве и Ресурсе (UNFC 2009), као алат који омогућава земљама да прате, управљају и развијају програм својих природних ресурса на оптималан начин.
- » Подржати спровођење Протокола о води и здрављу у Републици Србији, кроз подршку испуњавању и достизању Националних циљева и циљаних датума
- » Подржати унапређење праћења испуњавања циљева одрживог развоја Агенде 2030, кроз унапређење методологије прикупљања података у области водоснабдевања, каналисања и хигијене прилагођених и усклађених са дефинисаним индикаторима одрживог развоја.
- » Подржати унапређење техничко-технолошких третмана за прераду воде и обезбеђивање здравствено исправне воде за пиће за све.
- » Подржати креирање повољног окружења за смањење разлика у приступу води и каналисању, са посебним освртом на вулнерабилне групе.
- » Подржати креирање повољног окружења за унапређење управљања водоводним и канализационим системима кроз увођење интегрисаног Плана сигурности вода и отпадних вода (каналисања).

120. Стратегије које се користе за јачање институционалних капацитета на националном и локалном нивоу како би се разматрања питања климатских промена и смањења ризика од природних катастрофа интегрисала у ресорне политике и планове и законске прописе. Посебни програмски напори ће:

- » Унапредити извештавања која су обавеза која произилази из Оквирне конвенције УН о климатским променама;
- » Пружити подршку пилот пројектима за смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште;
- » Јачати спровођење стратегија смањења ризика од катастрофа на националном и локалном нивоу;
- » Вршити имплементацију националних и локалних мера смањења ризика од катастрофа, укључујући и процену ризика и планова за управљање ризицима од катастрофа у угроженим општинама, као и припремање базе података о губицима изазваним катастрофама;
- » Пружити подршку развоју националног система раног упозорења за катастрофе;
- » Помоћи у дефинисању и примени механизма за имплементацију;
- » Пружити подршку у постизању циљева за животну средину и енергетику кроз мале грантове и пилот пројекте;
- » Пружити техничку помоћ за развој образовних програма;
- » Промовисати отпорност пољопривреде и безбедност производње хране у односу на климатске промене.

121. Успешна примена овог исхода ће захтевати напоре многобројних партнера, укључујући:

Министарство финансија, Министарство унутрашњих послова, Министарство привреде, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство здравља, Министарство рударства и енергетике, Министарство образовања, науке и технолошког развоја, Министарство омладине и спорта, Агенција за регионални развој, Владина канцеларија за обнову и помоћ у поплавама, Агенција за заштиту животне средине, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, Стална конференција градова и општина (СКГО), Покрајински секретаријат за урбанизам, изградњу и заштиту животне средине, Институт за конзервацију природе, Републички хидрометеоролошки завод Србије, управници заштићених подручја, научни институти и универзитети, организације цивилног друштва и медији.

122. УН агенције од којих се очекује да дају допринос Исходу 8 су: UNDP, UNOPS, UNICEF, FAO, UNEP, WHO, UNECE и UNIDO.

Стуб V Култура и развој

Исход 9

До 2020. године, Србија има инклузивне политике које осигуравају унапређени сектор културних индустрија, промовисање културне различитости и управљање културним и природним наслеђем као средством одрживог развоја

123. Култура и креативне индустрије представљају значајан мотор раста који има шири ефекат на развој друштва, привреде и окружења. У Србији, култура је препозната као развојни вектор и постоји амбиција за њеном интеграцијом у политику одрживог развоја са нагласком на стварању нових иновативних партнерстава, унапређењу, заштити и промоцији културне разноликости кроз развој креативних и културних индустрија. Међутим, чињеница је да је култура недовољно заступљена у многим стратешким документима и недовољно финансирана. Удео државног буџета који је одређен за културу не прелази 0.6%.²⁹ Земље у региону улажу четири пута више у културу него Србија а међународни репер је око 2.4%.

124. Регистри културних и природних споменика под заштитом државе Србије обухватају укупно 2.975 уписа. [1] На Унесковој Листи светске баштине налази се пет уписаних добара. Једно добро (Средњовековни споменици на Косову) уписано је и на Листу светске баштине у опасности. На Тентативној листи налази се 11 добара, пет природних и шест културних. У Унескову листу резервата биосфере уписано је једно добро (Голија – Студеница), а предложено још једно за упис. Што се тиче природног заштићеног наслеђа, заштићена подручја укључују 5 националних паркова, 16 паркова природе, 69 природних резервата и посебних природних резервата, 16 предела изузетних одлика,

²⁹ Закон о буџету за 2012 и 2013 годину

[1]Извор:Централни регистар непокретних културних добара који води републички завод за заштиту споменика културе и Закон о културним добрима (Службени гласник РС бр 71/94) из 1994. године

325 споменика природе (253 су ботаничког карактера и 72 геолошког и хидролошког карактера) и 2 заштићена станишта. Богатство и ширина националних културних добара се виде и из других бројки које укључују 144 музеја, 559 библиотеке и 338 уметничке галерије.^[4]

125. Консултације за период после 2015. године које су произвеле извештај "Србија какву желимо" и дискусије за израду овог Оквира партнерства су истакле значај интеркултуралног дијалога и улоге културе у премошћавању сукоба³⁰. Поштовање и промовисање културне разноликости у оквиру приступа заснованог на људским правима првенствено олакшава међукултурни дијалог, спречава сукобе и штити права маргинализованих група, унутар и између нација, чиме се стварају оптимални услови за остваривање развојних циљева.³¹

126. Програмске активности ће се усмерити на напоре да се култура усади у стратегију развоја земље и на тај начин да се осигура адекватно признавање културне разноликости као димензије друштвеног и економског развоја. Посебни програмски напори ће:

- » Помоћи развој културне стратегије и њеног акционог плана и подржати напоре да се повећа укупан годишњи буџет за културни сектор;
- » Подржати израду планова управљања локалитетима културне и природне баштине који се на адекватан начин баве питањима одрживог развоја;
- » Обезбедити истраживање најбољих пракси и политичких опција за фискалне и друге финансијске подстицаје за унапређење културне разноликости и улагања у културне индустрије;
- » Подржати развој нових услуга за посетиоце локалитета културне и природне баштине;
- » Јачати интерсекторску сарадњу ради спречавање илегалне трговине културним добрима;
- » Побољшати систем прикупљања података и увођење нове методологије која ће успешније пратити везу између културе и развоја, са акцентом на подршци женском предузетништву у култури. ³²

127. Успешна примена овог исхода ће захтевати напоре многобројних партнера, укључујући:

Министарство за културу и информисање, Министарство спољних послова, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Министарство образовања, науке и технолошког развоја, Министарство финансија, Министарство омладине и спорта, Агенција за регионални развој, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, Републички завод за заштиту споменика, Републички завод за статистику, Стална конференција градова и општина (СКГО), универзитети, организације цивилног друштва и медији.

128. УН агенције од којих се очекује да дају допринос Исходу 9 су:
UNESCO

[4] Култура 2014, Београд: Републички завод за статистику и Завод за проучавање културног развитка.

³⁰ Националне консултације у Србији за период после 2015. године, стр. 70

³¹<http://unesco.org/new/en/culture/themes/culture-and-development/the-future-we-want-the-role-of-culture/culture-enables-and-drives-development/>

³²Аспекти родне равноправности ће бити обрађени имплементацијом UNESCO - Сет показатеља Култура за развој, где је димензија 1 посвећена "Роду" а два индикатора мере "резултате родне равноправности" и "перцепцију родне равноправности". Од ова два показатеља, наиме, бр. 1) испитује степен до којег жене и мушкарци уживају исте могућности и права да учествују у културном, друштвеном, економском и политичком животу своје земље и бр. 2) мери степен до којег је родна равноправност валоризована као људско право и као фактор развоја који доприноси изградњи отворених и инклузивних друштава.

ОНСНР ће такође допринети овом исходу својим радом на питањима људских права који покривају више сектора.

UNOPS ће такође допринети овом исходу кроз своје допуњујуће активности.

3. Иницијативе ван Оквира развојног партнерства

129. У време израде од стране Владе Републике Србије и УН система, нису идентификоване области програмске подршке које спадају изван овог Оквира развојног партнерства. Да би се одговорило на променљиву развојну ситуацију у Србији, на захтев Владе Републике Србије и по одобрењу Заједничког управног и координационог одбора ОРП, могу да се додају иницијативе које су изван ОРП.

4. Заједнички буџетски оквир - Захтеви по питању средстава и мобилизације средстава

Захтеви по питању средстава

130. Заједнички буџетски оквир омогућава Тим УН у Србији да представи на једном месту све планиране активности и оне за које су предвиђени трошкови, оне које су познате у време припреме ОРП, и на тај начин доприноси бољем пружању подршке од стране УН система.

131. Буџетски преглед за спровођење овог ОРП омогућава Влади Републике Србије, Тиму УН у Србији и билатералним и мултилатералним развојним партнерима и донаторима преглед укупно потребних и расположивих средстава у форми текућих и потврђених програма УН Тима у Србији за подршку имплементацији планираних исхода, и постојећих празнина у финансирању. Он је основа за мобилизацију донаторских ресурса и доприноси бољој реализацији ОРП од стране Владе Републике Србије и Тима УН у Србији.

132. Извори финансирања за планиране активности укључују редовна или основна средства УН агенција и друга, или неосновна средства које су УН агенције у стању да мобилишу заједно са националним партнерима и Владом Републике Србије, од билатералних, мултилатералних и других врста донаторских организација у постизању очекиваних резултата и стратегија. Буџети су индикативни и могу бити подложни променама од стране управних органа УН агенција и од ОРП као и на основу одлука интерне управе. Редовна и друга средства не укључују финансијска средства добијена у одговору на захтеве за хитну помоћ.

133. Комплетан преглед средстава потребних за реализацију овог ОРП ће се обрачунавати на двогодишњој основи у контексту вежбе планирања рада који ће извршити Групе за резултате (види доле одељак 5 о Управљању и одговорности) са активним учешћем релевантних УН агенција и њихових партнера у Влади Републике Србије. Распоживи ресурси ће бити мапирани за сваку активност и излаз и, у складу са тим, ће бити идентификоване празнине у финансирању. Мобилизација средстава, ће се вршити на два начина: и/ мобилизација средстава од стране појединих агенција одговарајући њиховим програмима и захтевима пројекта који учествују у реализацији Заједничких планова рада и или/ заједничка мобилизација средстава за заједничке

програме које су колективно дефинисале више УН агенција и које ће допринети реализацији Заједничких планова рада. На основу двогодишњих планова рада конкретни пројекти ће заједнички бити развијани од стране Тима УН у Србији и партнера из Владе и представљени потенцијалним донаторима ради финансирања.

134. Заједнички буџетски оквир ће омогућити побољшано власништво од стране државе кроз повећање транспарентности и флексибилности тиме што ће омогућити Влади Републике Србије да мобилише стручност и помоћ УН-а кроз програме појединих агенција или путем заједничких програма у иновативним областима, као и да обезбеди учешће свих релевантних агенција УН укључујући и нерезидентне агенције и агенције са ограниченим присуством у земљи када је потребна њихова стручност. То ће смањити ризик од дуплирања и фрагментације активности кроз боље планирање и омогућиће бољу испоруку резултата.

135. У време припреме овог документа, Тим УН у Србији је припремио табелу која мапира већ постојеће ресурсе на почетку новог УН ОРП циклуса у јануару 2016. и процењује додатне ресурсе који су неопходни да би се остварили предвиђени исходи. Процене у табели не представљају финансијску одговорност за partnere из Владе Републике Србије, осим постојећих финансијских доприноса потписаних пре почетка финансијске 2016. године. Детаљан Заједнички буџетски оквир ће бити издат на двогодишњој основи кроз рад Група за резултате и процеса израде заједничког радног плана. На основу заједничког радног плана, Тим УН и партнерске институције у Влади Републике Србије ће заједно дефинисати, од случаја до случаја, трошкове активности, начин како ће бити расподељени међу партнерима, и наставиће да мобилишу ресурсе, од донаторских организација, према потреби.

Табела: Средства доступна по Исходима у Оквиру развоја партнерства (2016-2020) ³³

Подручја и исходи		Индикативни буџет (USD)			Укупно
		Редовна/Основна средства (обезбеђена)	Друга средства (обезбеђена)	Друга средства (планирана, необезбеђена)	
Стуб I. Управљање и владавина права					
Исход 1	UNICEF	795,000	800,000	1,546,000	3,141,000
	UNODC			350,000	350,000
	UNHCR	780,000	192,000		972,000
	OHCHR	354,000	20,000		374,000
	UNWOMEN				
	UNDP				
Исход 2	UNICEF	800,000	200,000	1,500,000	2,500,000
	UNDP	480,000	9,652,404	1,293,346	11,425,750
	UNECE			150,000	150,000
	UNCTAD			500,000	500,000
	UNODC			350,000	350,000
	UNOPS		27,800,000		27,800,000
Исход 3	UNICEF*				
	UNDP			1,400,000	1,400,000
	UN WOMEN	750,000	450,000	2,500,000	3,700,000
	UN FPA	100,000		300,000	400,000
	OHCHR	30,000			30,000
Стуб II. Развој друштвених и људских ресурса					
Исход 4	UNICEF	1,085,000	256,204	3,564,796	4,906,000
	WHO	1,531,620			1,531,620
	UNFPA	600,000		500,000	1,100,000
	OHCHR	40,000			40,000
	IAEA	1,500,000			1,500,000
Исход 5	UNICEF	910,000	1,275,142	4,963,858	7,149,000
	OHCHR	40,000			40,000
Исход 6	UNICEF	660,000	710,413	6,553,587	7,924,000
	FAO	400,000			400,000
	UNFPA	430,000		300,000	730,000
	OHCHR	40,000			40,000
	WHO				
Стуб III. Економски развој, раст и запошљавање					
Исход 7	UNICEF*				
	UNIDO	77,500			77,500
	UNDP	700,000	1,000,000	24,185,000	25,885,000
	FAO	250,000		2,000,000	2,250,000
	UNCTAD			400,000	400,000
	UNECE			150,000	150,000
	WHO				
Стуб IV. Животна средина, климатске промене и отпорне заједнице					
Исход 8	UNICEF *				
	UNDP	614,750	7,880,000	10,991,250	19,486,000

³³ Ове бројке су само индикативне. Ово су процене из јануара 2016. године и зависе од расположивости редовних и других средстава од агенција УН и донатора који учествују са доприносима.

	WHO	270,284			270,284
	FAO	250,000		6,400,000	6,650,000
	UNOPS			16,000,000	16,000,000
	UNECE	150,000			150,000
	UNEP	180,000	750,000	5,100,000	6,030,000
	UNIDO	4,531,850	7,000,000		11,531,850
Стуб V. Култура и развој					
Исход 9	UNESCO	100,000	100,000	2,200,000	2,400,000
	OHCHR	30,000			30,000
УКУПНО		18,480,004	58,086,163	93,197,837	169,764,004

Укупна потребна средства: 169,764,004 USD

Укупна расположива средства: 76,566,167 USD

Укупна средстава које је потребно мобилисати: 93,197,837 USD

* Средства UNICEF-а означена под Исходима 1 и 2 ће имати утицај на нивоу резултата у Исходу 3; средства означена под Исходом 5 ће такође имати додатни утицај на нивоу резултата у Исходу 7; средства означена под Исходима 5 и 6 ће имати утицај на нивоу резултата у Исходу 8.

Мобилизација средстава

136. Влада Републике Србије и UNCT систем ће заједнички израчунати празнине за испуњавање циљева постављених у овом ОРП и они ће заједно мобилисати ресурсе, од разних донаторских организација, за реализацију овог ОРП. Тај детаљан обрачун буџета ће групе за резултате израђивати за период од две године у контексту припремних вежби заједничког плана рада. Заједничка стратегија за мобилизацију ресурса може бити формулисана укључујући и заједничке и појединачне иницијативе агенција из система УН-а за прикупљање средстава у складу са описом датим напред у ставовима 133 и 134. Ова стратегија ће обезбедити одговорности и начела, механизме за прикупљање средстава, показатеље и аранжмане за извештавање.

137. Поред услова за средства за ОРП, потребна су средства за активности и трошкове особља Тима УН у Србији. Ова средства ће се мобилисати одвојено од стране агенција из система УН-а и користити у складу са ОРП.

Врсте подршке

138. Агенције из система УН-а у Србији ће пружати подршку развоју и имплементацији активности у склопу Оквира партнерства, што може укључивати техничку подршку, помоћ у новцу, залихе робе и опреме, услуге набавке, транспорта, финансијских средстава за заступање, истраживање и студије, консултантске услуге, програм развоја и моделирање законских одредби, праћење и евалуацију, активности у смислу обуке и подршке особљу. Део подршке агенција из система УН-а може се обезбедити агенцијама из система невладиног сектора [и] цивилног друштва као што је договорено у склопу појединачних планова рада (ПР) и пројектне документације.

139. Додатна подршка може да укључи приступ глобалном информационом систему којим управља УН организација, мрежи канцеларија агенција из система УН у земљи и специјализованим информационом системима, укључујући листе консултаната и пружаоца развојних услуга, и приступ подршци коју омогућава мрежа специјализованих агенција, фондова и програма УН. Агенције

система УН ће именовати особље и консултанте за развој програма, програмску подршку, техничку помоћ, као и активности праћења и евалуације.

140. У складу са годишњим прегледима и напретком у реализацији програма, средства агенција УН система се дистрибуирају по календарским годинама и у складу са овим ОРП. Ови буџети ће бити прегледани и још детаљније изложени у двогодишњим Заједничким плановима рада (РП) и конкретної пројектној документацији које израђују Тим УН у Србији и Влада Републике Србије. Уз обострану сагласност Владе Републике Србије и агенција из система УН, средства која донатори агенција у систему УН не издвоје за конкретне активности могу бити прерасподељена другим програмски једнако вредним активностима.

Пренос готовинских средстава

Ово поглавље описује механизме којима се уређују новчани трансфери који долазе из агенција система УН према националним партнерима.

141. У случају директног преноса готовине или надокнада, агенције у систему УН ће обавестити Партнера за имплементацију о износу који су одобриле агенције из система УН и Партнеру за имплементацију ће исплатити средства у року од 30 дана.

142. У случају директног плаћања добављачима или трећим лицима за обавезе које сноси Партнер за имплементацију по основу захтева потписаних од стране одређеног службеника Партнера за имплементацију; или добављачима или трећим лицима за обавезе које носе агенције из система УН за подршку активностима договореним са Партнерима за имплементацију, агенције из система УН ће извршити исплату средстава у року од 30 дана.

143. Агенције из система УН неће имати никакву директну одговорност по уговорним аранжманима које закључе Партнер за имплементацију и треће лице продавац. Онда када две или више агенција из система УН обезбеде готовинска средства истом Партнеру за имплементацију, мониторинг програма, финансијски мониторинг и ревизија ће се вршити заједнички или у координацији са агенцијама из система УН.

5. Управљање и одговорност

144. Програм ће се спроводити на националном нивоу под укупном координацијом Заједничког националног управног одбора. Владини органи за координацију за посебне програме агенција из система УН-а су наведени у претходним поглављима овог документа за сваку од области резултата. Програмске активности ће спроводити Владина министарства, невладине организације, међународне НВО и агенције из система УН-а. UNDAF/ОРП ће бити оперативан кроз развој заједничких радних планова (ЗРП) и/или конкретних планова рада и пројектне документације одређених агенција, по потреби, који ће описати конкретне резултате које треба постићи и који ће представљати споразум између агенција из система УН-а и сваког партнера у имплементацији у коришћењу ресурса, по потреби. У оној мери колико је то могуће, агенције из система УН-а и партнери ће за спровођење програмских иницијатива користити минимум неопходних докумената, односно, потписани UNDAF/ОРП и потписане заједничке планове рада и пројектне документације или оне које се односе на појединачне агенције. Међутим, ако је потребно и адекватно, пројектна

документација се може припремити коришћењем, између осталог, релевантног текста из UNDAF/ОРП и планова рада и/или пројектне документације или оних које се односе на појединачне агенције.³⁴

145. Целокупан механизам управљања и одговорности Оквира развојног партнерства који израђује Тим УН у Србији и Влада Републике Србије биће успостављен у контексту заједничког прегледа Стандардних оперативних процедура концепта „Сви као један у свету развоја после 2015. године“³⁵ с посебним нагласком на одредбе које су релевантне за начело „Један програм“. Кључни елементи механизма управљања и одговорности ће укључити оснивање Заједничког националног управног одбора, успостављање Група за резултате и развој двогодишњих заједничких планова рада за сваки стуб ОРП.

146. Заједнички национални управни одбор (JNSC) ће обезбедити стратешко вођство и надзор над спровођењем ОРП. Учешће у Заједничком националном управном одбору ће бити инклузивно, прилагођено националном контексту и њиме ће заједнички председавати стални координатор УН и именовани представник/ци органа Владе Републике Србије. Функцију секретаријата Заједничког националног управног одбора ће вршити Канцеларија сталног координатора УН у Србији. Конкретне функције, одговорности и чланство у Заједничком националном управном одбору ће бити дефинисани заједно са органима Владе Републике Србије, имајући у виду смернице Групе за развој УН за спровођење Стандардних оперативних процедура за модалитет „Сви као један“. Прецизнија слика релевантна за рад Заједничког националног управног одбора описана је у параграфима 163-164 .

147. За операционализацију Оквира развојног партнерства одговарајуће групе за резултате припремиће двогодишње заједничке планове рада за сваки стуб ОРП, у консултацији са Тимом УН у Србији и националним партнерима. У њима ће бити описани конкретни учинци које треба постићи, индикатори, планиране активности, буџети, празнине у финансирању, и извршни партнери. Групе резултата представљају кључни механизам за подршку имплементацији ОРП. Оне припремају двогодишње заједничке планове рада (и повезане пројекте), често се консултују са партнерима, прате и извештавају о напретку у спровођењу планираних активности и постизању резултата, и идентификују поуке, добре праксе и прилагођавање које је потребно извршити у контексту укупних резултата, стратегија и издвајања ресурса. За сваки стуб биће формирана по једна група.

148. Сваком групом за резултате председава именовани шеф одређене агенције која делује у оквиру Тима УН у Србији, који је задужен и одговоран за сазивање тима и његово вођење у правцу имплементације ОРП у области на коју се стуб односи, затим за заједничко програмирање где је то могуће, те за мониторинг и извештавање о напретку у постизању резултата ОРП у датој области. Председавајући је делегиран да у име Тима УН у Србији обавља координациону и руководећу функцију. Чланови група за резултата су партнери из Владе Републике Србије и УН наведени у претходним поглављима овог документа за сваку од области резултата. Канцеларија сталног координатора учествује на састанцима група резултата и подржава учешће и ангажман

³⁴ У случају UNDP, Владино координационо тело ће именовати Владино агенцију за сарадњу која ће бити директно одговорна за учешће Владе у сваком плану рада који се израђује уз помоћ УНДП-а. Термин "Извршни Партнер(и)" ће се односити на "Извршну(е) агенцију(е)" као што се користи у ССОП. Када се у плану рада наводи више извршних партнера, биће одређен главни извршни партнер одговоран за сазивање, координацију и укупни мониторинг (програмски и финансијски) свих извршних партнера који су наведени у плану рада како би се осигурало да се доприноси дају и радње предузимају на кохерентан начин у смислу остваривања резултата датог плана рада.

³⁵ Група за развој Уједињених нација: Стандардне оперативне процедуре за државе које су усвојиле приступ „Сви као један“, август 2014.

нерезидентних и регионалних агенција. Секретаријатску подршку за рад конкретне групе за резултате пружа агенција УН чији шеф председава групом. Групе за резултате ће развити своје пројектне задатке у складу са предвиђеним стандардима иницијативе „Сви као један“ и смерницама које је развила Група за развој УН у оквиру Стандардних оперативних процедура за модалитет „Сви као један“. Конкретнија визија планираног рада групе за резултате у Србији је представљена у параграфима 166-168 у наставку текста.

149. Како би се осигурао ефикасан процес планирања и координације и благовремена испорука планиране развојне помоћи, двогодишњи заједнички планови рада ће бити доступни Заједничком националном управном одбору као информација за стратешку дискусију о имплементацији ОРП на састанцима Заједничког националног управног одбора. Процедура за званично одобравање и потписивање двогодишњих планова рада ће се дискутовати и договарати са релевантним органима Владе Републике Србије пре него што се отпочне са имплементацијом ОРП како би се осигурао најпрактичнији и најефикаснији модалитет који је истовремено у складу са правилима и процедурама агенција Уједињених нација и који се може уклопити у национални контекст. У том циљу, Тим УН у Србији такође намерава да као референцу размотри смернице Групе за развој Уједињених нација о Стандардним оперативним процедурама за модалитет „Сви као један“.

150. Двогодишњи заједнички планови рада обликују договор између Тима УН у Србији и националних партнера о коришћењу ресурса мобилисаних за имплементацију исхода ОРП. За Ресорна министарства на свим својим нивоима, општине, ОЦД, међународне ОЦД и агенције из система УН одговорна су за спровођење планираних активности, како то буде одређено двогодишњим заједничким плановима рада и повезаним пројектима. То омогућава јасну поделу одговорности и своди на минимум ризик од дуплирања и преклапања у постизању резултата ОРП.

151. У мери у којој је то могуће и у оквиру напора да се спроведу реформе УН у Србији, Тим УН у Србији ће са својим партнерима користити двогодишње заједничке планове рада ОРП за спровођење планираних програмских активности. То не искључује програмске пројектне документе и планове рада појединачних УН агенција уколико то захтевају извршни партнери или управљачка тела УН.

152. Пренос свих готовинских средстава од стране агенција из система УН према њиховим извршним партнерима врши се на основу заједничких планова рада који су усаглашени између извршних партнера и агенција из система УН.

153. Модалитети за пренос готовинских средстава (од система агенција УН-а према партнерима), висина исплата и обим и учесталост радњи обезбеђења могу зависити од резултата прегледа капацитета за управљање јавним финансијама у случају да се ради о извршном партнеру који је државни орган, и од оцене капацитета за финансијско управљање извршног партнера који није у систему УН. Такву процену може извршити квалификовани консултант, као што је јавна рачуноводствена фирма, коју изабере агенције из система УН, у чему учествује и извршни партнер. Извршни партнер може учествовати у избору консултанта.

154. Поред група за резултате, Тим УН у Србији ће имати и друге интерне међуагенцијске групе, што укључује и: Тим УН у Србији (којим председава стални координатор УН), Групу за мониторинг и евалуацију Тима УН у Србији (UNCT MEG), Групу за комуникацију Тима УН у Србији (UNCG), Групу за операције Тима УН у Србији, Групу за питања рода Тима УН у Србији и Групу за смањење ризика од

катастрофа Тима УН у Србији. Сваком од ових група председава шеф одабране агенције УН, са циљем да осигура кохерентност у оперативним процедурама Тима УН у Србији.

Пренос готовинских средстава

155. Пренос готовинских средстава од агенција из система УН извршним партнерима врши се на основу плана рада³⁶ који су усаглашени између извршног партнера и агенција из система УН.

156. Агенције из система УН могу извршити пренос готовинских средстава за активности које су прецизиране у плановима рада користећи следеће модалитете:

1. Пренос готовинских средстава директно извршном партнеру:
 - а. Пре почетка спровођења активности (директна готовинска уплата), или
 - б. Након што су активности реализоване (надокнада).
2. Директно плаћање добављачима или трећим лицима за обавезе које сnose извршни партнери, на основу захтева које потписује овлашћени службеник извршног партнера;
3. Директно плаћање добављачима или трећим лицима за обавезе које сnose агенције из система УН, а које су настале у оквиру пружања подршке спровођењу активности договорених са извршним партнерима.

157. У случајевима у којима је договорено да ће готовина бити пренесена институцијама које нису извршни партнери, готовинске уплате за активности спецификоване у плановима рада могу извршити агенције из система УН, користећи неки од следећих модалитета:

1. Готовинска средства уплаћена националној институцији, за прослеђивање извршном партнеру:
 - а. Пре почетка спровођења активности (директна готовинска уплата), или
 - б. Након што су активности реализоване (надокнада);
2. Директно плаћање добављачима или трећим лицима за обавезе које сnose извршни партнери, на основу захтева који је потписао овлашћени службеник извршног партнера;
3. Директно плаћање добављачима или трећим лицима за обавезе које сnose агенције из система УН, а које су настале у оквиру пружања подршке спровођењу активности договорених са извршним партнерима.

158. Када се готовинске уплате врше према националној институцији, та национална институција такву уплату без одлагања уплаћује извршном партнеру.

159. Директне готовинске уплате ће се потраживати и извршавати за периоде имплементације програма који нису дужи од три месеца. Надокнада претходно одобрених трошкова ће се потраживати и исплаћивати квартално или након реализације активности. Агенције из система УН нису у обавези да надокнаде трошкове извршног партнера који су већи од одобрених износа.

160. Након реализације сваке активности, сваки мањак или вишак средстава ће бити надокнађен или програмиран у међусобним договору извршног партнера и агенција из система УН.

161. Модалитети за пренос готовине, висина исплата, и обим и учесталост радњи обезбеђења могу да зависе од налаза ревизије јавних капацитета за финансијско управљање у случају

³⁶ Односи се на конкретне годишње, двогодишње или вишегодишње планове рада група за резултате или појединачне агенције.

Владиног партнера у имплементацији, и од процене органа за финансијско управљање партнера у имплементацији који не долази из система УН. Квалификовани консултант, као што је јавна рачуноводствена фирма, изабран од стране агенције из система УН-а, може да спроведе такву процену, у којој ће учествовати партнер у имплементацији. Извршни партнер може учествовати у избору консултанта.

Модалитети за пренос готовине, висина исплата, и обим и учесталост радњи обезбеђења могу бити ревидирани у току реализације програма на основу налаза праћења програма, праћења трошкова и извештавања о трошковима и ревизија.

162. Специфичне улоге и одговорности различитих група су следеће:

Заједнички национални управни одбор (JNSC)

163. Заједнички национални управни одбор је механизам који ће пружати стратешко вођство током имплементације, укључујући мониторинг, извештавање и евалуацију. Он ће имати и саветодавну функцију и доносиће стратешке одлуке у вези са имплементацијом ОРП.

164. Заједничким националним управним одбором ће заједнички председавати стални координатор УН и именовани високи представник/ци органа Владе Републике Србије. Међу осталим члановима ће бити виши представници релевантних министарстава, канцеларија и агенција Владе Републике Србије,, као и шефови агенција из система УН који су акредитовани чланови Тима УН у Србији (укључујући и оне без присуства у земљи). Функцију секретаријата Заједничког националног управног одбора вршиће Канцеларија сталног координатора УН у Србији. JNSC ће се састајати **два пута годишње** да:

- » Оцени укупан учинак ОРП и процени у којој мери резултати доприносе националним приоритетима;
- » Разматра кључна ограничења и поуке проистекле из имплементације, будуће ризике и добре праксе које би се могле предузети ради мерења , и на основу тога доносити одлуке;
- » Прегледа и одобрава прилагођавања очекиваних резултата, стратегија и ресурса како би боље ускладио ресурсе Тима УН у Србији и Владе Републике Србије ради остваривања већег ефекта;
- » Разматра и одобрава планове рада група резултата (двогодишњи);
- » Разматра напредак у имплементацији половином године;
- » Разматра и одобрава средњорочни извештај о напретку;
- » Одржава годишњи састанак на коме се врши свеобухватан преглед;
- » Даје сагласност за коначну евалуацију ОРП и врши надзор над процесом коначне евалуације, која ће бити спроведена у време о коме се договоре чланови Заједничког националног управног одбора;
- » Заступа и даје смернице за мобилизацију ресурса за имплементацију ОРП;
- » Осигурава да сви актери буду ефективно обавештени о одлукама Заједничког националног управног одбора.

165. Подршку раду JNSC ће давати Канцеларија сталног координатора УН која ће деловати као секретаријат.

Групе за резултате

166. Групе за резултате представљају кључни механизам за подршку делотворној имплементацији ОРП. Групе за резултате припремају заједничке планове рада, често се консултују како би пратиле и извештавале о напретку у остваривању планираних активности и резултата, и идентификују поуке, добре праксе и потребна прилагођавања укупних резултата, стратегија и издвајања ресурса. Групе за резултате ће бити формиране на нивоу стуба.

167. Сваком групом за резултате председава именовани шеф агенције која делује у оквиру Тима УН у Србији, који је задужен и одговоран за сазивање тима и његово вођење у правцу имплементације ОРП у области на коју се стуб односи, затим за заједничко програмирање где је то могуће и за мониторинг и извештавање о напретку у постизању резултата ОРП у датој области. председавајући је делегиран да у име Тима УН у Србији врши координациону и руководећу функцију. Канцеларија сталног координатора учествује на састанцима групе за резултате и подржава учешће и ангажман нерезидентних и регионалних агенција. Функцију секретаријата за подршку рада конкретне групе за резултате пружа агенција УН чији шеф председава групом. Групе за резултате ће развити своје пројектне задатке у складу са предвиђеним стандардима модалитета „Сви као један“ и смерницама које је развила Група за развој УН у оквиру Стандардних оперативних процедура за модалитет „Сви као један“. Чланови група за резултате ће бити представници министарстава, канцеларија и државних агенција Владе Републике Србије, представници ОЦД и агенције УН које дају допринос исходу. Групе за резултате ће бити повезане са радом секторских радних група којима управља Влада Републике Србије, што омогућава координисану сарадњу у програмирању развојне помоћи између релевантних Владиних и међународних партнера. Релевантни партнери из Владе Републике Србије ће бити позвани да ко-председавају групама за резултате заједно са шефовима агенција УН. Током имплементације ОРП, састанци група резултата ће се одржавати најмање **два пута годишње, пре састанака Заједничког националног управног одбора, идеално квартално**. Ко-председавајући могу сазивати састанке и чешће, по потреби.

Групе за резултате могу имати подгрупе које се формирају када предметни стуб ОРП садржи опширне и бројне исходе. Подгрупама председавају шефови агенција, у договору са председавајућим групе за резултате.

168. Групе за резултате су одговорне за:

- » Обављање сталног мониторинга ситуације у циљу идентификовања ризика и могућности у развојном контексту и међу партнерима;
- » Припрему годишњих или двогодишњих планова рада са SMART³⁷ учинцима, активностима и индикаторима који доприносе очекиваним исходима. Групе за резултате планирају, одређују редослед и координирају акцијама које подржава агенција УН, како би осигурале максималну синергију и делотворност. Групе за резултате ће препоручити агенције УН које су у најбољем положају да воде конкретне области рада заједно са извршним партнерима;
- » Прикупљање података за индикаторе исхода и идентификовање и предлагање решења за превазилажење проблема недостајућих података;

³⁷ Конкретни, мерљиви, достижни, релевантни и временски одређени.

- » Мониторинг напретка у остваривању исхода ОРП, користећи договорене индикаторе, као и праћење степена у коме ови резултати доприносе националним приоритетима;
- » Мониторинг спровођења препорука Универзалног периодичног прегледа;
- » Представљање Заједничком националном управном одбору **информација о напретку** оствареном у односу на очекиване резултате, на полугодишњем нивоу;
- » Спровођење **годишњег прегледа резултата** са извршним партнерима. Кроз њихово праћење и преглед, групе за резултате сагледавају синергију, највеће ризике и нове добре праксе или поуке које је могуће следити, документовати и о њима информисати остале актере;
- » Припрему годишњег **извештаја о постигнути резултатима** уз коришћење доказа и података прикупљених током мониторинга са извршним партнерима. Извештај описује како главне активности и постигнути учинци доприносе исходима ОРП и даје препоруке за следеће активности у вези са стратегијом, партнерством и ресурсима које треба да предузме Заједнички национални управни одбор;
- » Припрему или ажурирање двогодишњих планова рада, узимајући у обзир поуке из имплементације, добре праксе и потребна прилагођавања.

6. Мониторинг и евалуација

Мониторинг и евалуација оквира резултата УНДАФ/ОРП

169. Ефективан систем за мониторинг и евалуацију омогућава актерима укљученим у имплементацију ОРП да пореде стваран напредак у односу на очекиване резултате. Примарну одговорност за оцену учинка има Заједнички национални управни одбор и Тим УН у Србији на основу рутинског мониторинга и извештавања које обезбеђују групе за резултате. У свакој од пет група резултата биће именована по једна фокална тачка за мониторинг и евалуацију и оне ће активно радити у Групи за мониторинг и евалуацију (MEG). MEG ће обезбедити технички савет и квалитетну подршку за мониторинг. Основни кораци у процесу мониторинга, извештавања и евалуације су:

- » **Рутински мониторинг и процена напретка** које обављају групе за резултате ради размене информација, истицања оствареног напретка и ограничења у односу на очекиване резултате и активности у плановима рада, те идентификације кључних питања на које треба скренути пажњу Заједничком националном управном одбору.
- » **Годишњи прегледи** које израђују групе за резултате, а који су усмерени на оцењивање напретка у односу на очекиване исходе ОРП. У својим годишњим извештајима групе за резултате ће описати стварне резултате или резултате кључних активности који су постигнути у односу на оне предвиђене планом рада, и употребити податке добијене током мониторинга.

- » Припрема **Обједињеног годишњег извештаја о напретку по резултатима**³⁸ (**One Annual Results Progress Update**), на основу мониторинга и прегледа од стране група за резултате.
- » Ажуриране информације о напретку које обезбеђују групе за резултате представљају главни извор за Обједињени годишњи извештај о резултатима, који ће разматрати Заједнички национални управни одбор.
- » **Евалуација** у претпоследњој години програмског циклуса биће извршена ради подршке формулисању наредног ОРП. Кроз евалуацију ће бити оцењена релевантност исхода ОРП, ефективност и ефикасност имплементације од стране партнера, и њихова одрживост и допринос приоритетима земље. Кроз евалуацију ће, такође, бити оцењен учинак Заједничког националног управног одбора и група за резултате.
- » У сваком кораку система за мониторинг и евалуацију, од кључног значаја је **власништво и водећа улога Владе Републике Србије**, како би се одржала динамика информација о учинку ОРП и како би се информације о учинку искористиле за учење, управљање и прилагођавање стратегије и ресурса ради остваривања већег утицаја.

Како би се олакшао рад на мониторингу и евалуацији, Тим УН у Србији може да размотри развијање календара мониторинга и евалуације који ће олакшати усклађивање и сврставање активности мониторинга и евалуације у целом Тиму УН у Србији и тиме обезбедити кохерентност.

Мониторинг и евалуација - одговорно управљање готовинским трансферима и ревизија

170. Извршни партнери су сагласни да сарађују са агенцијама из система УН ради мониторинга свих активности које су подржане трансферима готовинских средстава. Извршни партнери ће олакшати приступ релевантним финансијским подацима и особљу задуженом за управљање готовинским средствима која су обезбедиле агенције из система УН. У том циљу, извршни партнери су сагласни са следећим активностима.

1. Периодични прегледи на лицу места и насумичне провере њихових финансијских података од стране агенција из система УН или њихови представници, по потреби, и као што је описано у појединачним клаузулама докумената/уговора о њиховом ангажману са агенцијама из система УН;
2. Програмски мониторинг активности према стандардима агенција из система УН и смерницама за теренске посете и теренски мониторинг;
3. Посебне или најављене ревизије. Свака организација УН, у сарадњи са другим агенцијама из система УН (у консултацији са одговарајућим координирајућим министарством, и када је то пожељно) установиће годишњи план ревизије, дајући предност ревизији извршних партнера за које агенције из система УН обезбеђују велике износе новчане помоћи и онима чији капацитети за финансијско управљање треба да буду ојачани.

171. Највиша државна ревизорска установа може спровести ревизију Владиних извршних партнера. Уколико највиша државна ревизорска установа одлучи да не спроведе ревизију конкретних

³⁸ Група за развој Уједињених нација: Стандардне оперативне процедуре за државе које су усвојиле приступ „Сви као један“, август 2014.

извршних партнера у мери и са учесталашћу које захтевају агенције из система УН, оне ће ангажовати приватне ревизорске компаније да изврше ревизију³⁹.

7. Комуникације

172. За успешну примену овог ОРП неопходна је ефикасна комуникација. Очекује се да таква комуникација:

- » Изгради посвећеност партнера очекиваним резултатима и стратегијама ОПР;
- » Ојача партнерства између Владе Републике Србије, ОЦД, међународних партнера и Тима УН у Србији;
- » Пренеси убедљиве поруке заступања у вези са приоритетним политичким питањима;
- » Омогући да се чује глас рањивих група у Србији; и
- » Информише заинтересовану јавност о развојним изазовима и приоритетима у Србији.

173. Група за комуникацију Тима УН у Србији (UNCG) је интерни координациони панел Тима УН у Србији и чине је експерти за комуникацију и фокалне тачке из агенција УН. Групом председава шеф агенције УН, који о планираним активностима и резултатима директно извештава сталном координатору УН и Тиму УН у Србији. Приоритете заједничких комуникација и заступања идентификоваће Заједнички национални управни одбор и Тим УН у Србији. Агенције из система УН могу разматрати ресурсе за реализацију активности заједничких комуникација и путем модалитета заједничког финансирања.

8. Посвећеност свих страна

174. Заједничко вођство и власништво Владе Републике Србије и система УН над овим Оквиром партнерства за развој кључно је за осигуравање квалитета процеса и потпуно достизање планираних резултата.

175. Влада Републике Србије ће пружати подршку напорима агенција из система УН у прикупљању неопходних средстава за овај ОРП и сарађиваће са агенцијама из система УН, укључујући: охрабривање потенцијалних донатора других влада да агенцијама из система УН учине доступним средства потребна за имплементацију компоненти програма којима нису додељена средства; подржати напоре агенција из система УН у прикупљању средстава за програм из других извора, укључујући приватни сектор, како међународни, тако и онај у Србији; и дозволити доприносе појединаца, корпорација и фондација у Србији за подршку овом програму који доприноси ће за донаторе бити изузети од пореза у највећој мери која је дозвољена важећим законима.

³⁹ Посматрано кроз призму југ-југ, процес оцене капацитета представља могућност да се препознају капацитети које одређена држава може да понуди осталим земљама у развоју, као и недостаци капацитета које могу попунити друге земље у развоју. За Програм Уједињених нација за развој, ревизија ОЦД или пројекта који се спроводе на националном нивоу може бити поверена највишој државној ревизорској установи само под условом да је та установа показала капацитет да врши независну ревизију. У том циљу, Канцеларија за ревизију и истраге (OAI) је на интранету објавила смернице за процену највиших државних ревизорских установа, као и упитник који треба правилно попунити, потписати и доставити Канцеларији за ревизију и истраге како би се потврдило да је извршена *due diligence* анализа пре него што се донесе одлука да такве ревизије врши највиша државна ревизорска установа. За детаље погледати интранет сајт Канцеларије за ревизију и истраге.

- » Новчана помоћ за путовања, плате, хонораре и друге трошкове биће одређена по тарифама сразмерно оним које се примењују у земљи, али не више од оних које се примењују у систему Уједињених нација (као што је назначено у службеним дописима Међународне комисије за цивилне службенике (ICSC)).
- » Сходно основним споразумима наведеним у анексу Б, Влада Републике Србије ће бити одговорна за одобравање, пријем, складиштење, дистрибуцију и књижење залиха робе и опреме, које обезбеђује агенција УН. Неће се наплаћивати порези, провизије, дажбине и царине на залихе робе, опрему и услуге које обезбеђује агенција УН према овом ОРП. Агенције УН ће, такође, у погледу локалних набавки бити изузете од пореза на додату вредност (ПДВ) за робе или услуге обезбеђене у циљу подршке Оквиру партнерства.

176. У вези са хармонизованим приступом трансферима новца (НАСТ):

- » Извршни партнери користиће стандардни извештај Ауторизација фондова и потврда о трошковима (FACE), који одражава правце активности двогодишњих радних планова, како би затражили ослобађање средстава или осигурали споразум да ће организација УН надокнадити или директно платити планиране трошкове. Извршни партнери ће користити FACE за извештавање о коришћењу добијеног новца. Извршни партнери ће идентификовати именоване и овлашћене функционере који ће обезбедити податке о рачуну, подносити захтев и потврду о коришћењу готовинских средстава. Именовани функционер/и извршних партнера ће оверавати FACE.
- » Готовинска средства који се преносе извршним партнерима треба да се троше искључиво за реализацију активности и у временском оквиру према договореним радним плановима (РП).
- » Готовинска средства која приме извршни партнери – Влада Републике Србије или национална ОЦД – користе се у складу са важећим националним прописима, политикама и процедурама у складу са међународним стандардима, осигуравајући посебно притом да су готовинска средства потрошена на активности, према договореним РП, и осигуравајући то да извештаји о коришћењу целокупног примљеног новца буду поднети релевантној организацији УН у року од шест месеци од дана пријема средстава. Уколико било који од националних прописа, политика и процедура није у складу са међународним стандардима примењиваће се финансијска и друга повезана правила агенције из система УН и прописи, политике и процедуре агенције из система УН.
- » У случају да су извршни партнери међународне ОЦД, међународне НВО и међувладине организације, новац који приме биће коришћен у складу са међународним стандардима, осигуравајући посебно притом да се готовинска средства троше за активности према договореним РП, и осигуравајући да извештаји о пуном коришћењу целокупног примљеног новца буду поднети организацијама УН у року од шест месеци од дана пријема средстава.
- » Како би се олакшала редовна и специјална ревизија, сви имплементациони партнери који примају готовинска средства од организација УН омогућиће агенцији из система УН или њеном представнику правовремен приступ:
- Свим финансијским извештајима који чине евиденцију трансакција преноса готовине који обезбеђује агенција из система УН, и сву релевантну документацију;

- Целокупној релевантној документацији и запосленима који имају везе са функционисањем структуре унутрашње контроле извршних партнера путем којих пролазе трансфери готовине.
- » О налазима сваке ревизије биће обавештен извршни партнер и [организација УН]. Поред тога, сваки извршни партнер ће:
 - Примити и прегледати извештај о ревизији који буду сачинили ревизори;
 - Правовремено доставити изјаву о прихватању и одбијању било које препоруке ревизије организацији УН која је обезбедила готовинска средства и највишој државној ревизорској установи, пре подношења изјаве агенцији УН;
 - Предузети правовремене мере за примену прихваћених препорука ревизије;

Подносити кварталне извештаје (или сходно конкретном договору) о радњама предузетим на имплементацији прихваћених препорука агенцијама из система УН-а и САИ.

9. Остале одредбе

177. Овај Оквир развојног партнерства замењује све претходно потписане програмске оквира са системом УН и развојне програме и пројекте појединачних агенција из система УН. Оквир развојног партнерства не замењује билатералне споразуме о сарадњи са агенцијама, наведене у анексу Б овог документа.

178. У случају било које значајне промене ситуације која би захтевала промене резултата ОРП или довела до потребе да се продужи трајање и прошири сврха програма, Влада Републике Србије поднеће званичан захтев сталном координатору и Тиму УН у Србији. Одговарајуће измене овог ОРП биће предмет преговора.

179. У случају пропуштања било које стране да испуни било које од обавеза из овог ОРП:

- » Уколико је систем УН страна која не испуњава обавеза, Влада Републике Србије може или (i) суспендовати испуњавање својих обавеза према страни која не испуњава одређења достављањем писменог обавештења или (ii) раскинути ОРП са страном која не испуњава обавезе достављањем писменог обавештења страни која не испуњава одређење, с роком од шездесет (60) дана; и
- » Уколико је Влада Републике Србије страна која не испуњава обавезе, систем УН може или (i) суспендовати испуњавање својих обавеза достављањем писменог обавештења или (ii) раскинути ОРП достављањем писменог обавештења страни која не испуњава обавезе, с роком од шездесет (60) дана.

180. Сви спорови између Владе Републике Србије и агенције из система УН решаваће се у складу са одредбама основног споразума са појединачном организацијом, на који се упућује у Анексу Б. Сви спорови између агенција из система УН биће решавани искључиво између агенција система УН путем приступа који су идентификовани у одобреном механизму решавања спорова Групе Уједињених нација за развој (UNDG).

181. Влада Републике Србије ће поштовати своја одређења у складу са одредбама споразума о сарадњи и помоћи наведеним у Анексу Б. Влада Републике Србије ће примењивати одредбе Конвенције о привилегијама и имунитетима агенција Уједињених нација на власништво, фондове

и средства агенција, на њихове функционере и стручњаке. Поред тога, Влада Републике Србије ће агенцијама и њиховим званичницима који обављају послове у име агенција, дати привилегије, имунитете и просторије, као што је предвиђено у споразумима о сарадњи и помоћи између агенција и Владе Републике Србије. Влада Републике Србије ће бити одговорна за решавање свих захтева које могу поднети трећа лица против било које од агенција и њихових функционера, саветника и заступника. Ниједна од агенција, као ни било који њихов функционер, саветник или особа која обавља послове у њихово име неће бити позван на одговорност за било који захтев или обавезу која произлази из операција у оквиру споразума о сарадњи и помоћи, осим у случају обостраног договора Владе Републике Србије и одређене агенције да такви захтеви и позивање на одговорност произлазе из грубе непажње или кршења прописа те агенције или њених функционера, саветника или особа које обављају послове у њихово име и за њихов рачун.

182. Без прејудуцирања општости претходно изнесеног, Влада Републике Србије ће осигурати или обештетити агенције од грађанске одговорности према законима земље у вези са возилима које обезбеђују агенције, али која су под контролом или која користи Влада Републике Србије.

183. Ништа у овом документу не подразумева одрицање УН или било које од агенција или организација УН од било којих привилегија и имунитета које уживају, или њихово прихватање надлежности судова било које од земаља у споровима насталим из овог документа.

184. Ништа у, или у вези са овим документом неће бити сматрано одрицањем, експлицитним или имплицитним, од привилегија и имунитета Уједињених нација и њених органа и огранака, укључујући Светски програм за храну (WFP), како према Конвенцији о привилегијама и имунитетима Уједињених нација, од 13. фебруара 1946. године, тако и према Конвенцији о привилегијама и имунитетима специјализованих агенција Уједињених нација од 21. новембра 1947. године, и ниједна одредба ове *Note verbale* или било којег институционалног уговора или било којег обећања неће бити тумачена или примењена на начин или у мери која није у складу са таквим привилегијама и имунитетима.

Све горе наведене одредбе приказане у параграфима 181 до 184 ће се примењивати у складу са одредбама споразума о сарадњи и помоћи наведеним у Анексу Б овог документа.

АНЕКС А. Србија – УН Матрица резултата

Србија – УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи партнерства	Индикатори, Полазне основе, Циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
Стуб I Добра управа и владавина права			
<p>Национални приоритети за међународну помоћ⁴⁰: Б1 Сектор правде, Б2 Сектор унутрашњих послова, Б3 Сектор реформе јавне управе, Б12 Тематска област цивилно друштво</p> <p>Европске интеграције: Критеријуми из Копенхагена (политички критеријуми), Правосуђе и основна права (23), Правда, слобода и безбедност (24)</p> <p>Циљеви одрживог развоја⁴¹: Промовисати мирна и инклузивна друштва за одржив развој, обезбедити приступ правди за све и изградити делотворне, одговорне и инклузивне институције на свим нивоима (16); Постићи родну равноправност и оснажити све жене и девојчице (5); Смањити неједнакости унутар и између земаља (10)</p>			
<p>Исход 1</p> <p>До 2020. године становништво Србије, посебно осетљиве групе, имају заштићена људска права и унапређен приступ правди и безбедности</p>	<p>1.1 Процент успешно примењених препорука механизма Уједињених нација за људска права</p> <p><u>Полазна вредност</u>: Утврдити за Универзални периодични преглед⁴² (УПП) и сваку конвенцију⁴³</p> <p><u>Циљ</u> UPR: 80% примена препорука</p> <p>1.2 Процент примењених препорука независних контролних органа за надзор рада органа државне управе</p> <p><u>Полазна вредност</u>: 368 препорука (2013. година) од којих је непознат број примењен</p> <p><u>Циљ</u>: стопа од 90% примене</p>	<p>1.1 Преглед извештаја Владе Републике Србије телима УН за људска права</p> <p>1.1 Извештаји уговорних тела УН који покривају напредак за дате препоруке</p> <p>1.2 Извештај Владе Републике Србије Народној скупштини у којем се наводи број примењених и непримењених препорука независних контролних органа</p> <p>- Годишњи извештај канцеларије Заштитника грађана</p> <p>- Годишњи извештај Повереника за заштиту равноправности</p> <p>- Годишњи извештај Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности</p>	<p>Претпоставке:</p> <p>- Стална посвећеност реформама доброг управљања и ратификованим обавезама у области људских права</p> <p>- Издвајања из државног буџета</p> <p>- Новоосновани Савет за праћење примене препорука механизма УН за људска права је у потпуности функционалан и остварује своје надлежности</p>

⁴⁰ Национални приоритети за међународну помоћ (NAD) за период 2014–2017. године са пројекцијом до 2020. године, и Национални програм за усвајање правних тековина ЕУ 2014-2018 Србија-ЕУ План приступања.

⁴¹ Циљеви одрживог развоја, <http://sustainabledevelopment.un.org/focussdgs.html>, октобар 2014.

⁴² Примену препорука УПП треба разумети као што су је суштински разрадиле специјалне процедуре, затим, као препоруке уговорних тела и друге релевантне информације које проистичу из међународног система људских права.

⁴³ Конвенција о правима детета и Конвенција о укидању свих облика дискриминације жена – полазне основе о "проценту (%) препорука које су примењене у 2014. године" информација ће бити доступна када Савет Владе за праћење примене препорука (основан у децембру 2014. године) почне са радом.

Србија – УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи партнерства	Индикатори, Полазне основе, Циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
	<p>1.3 Процент притужби упућених Заштитнику грађана у вези са повредом права рањивих или стигматизованих група (родна равноправност, права особа лишених слободе, права особа са инвалидитетом, дечија права и мањинска права), по којима су те институције поступиле, од укупног броја поднетих притужби. <u>Полазна вредност:</u> Током 2014. године Заштитник грађана је примио укупно 4877 притужби, од којих 1273 (26%) у вези са рањивим групама. <u>Циљ:</u> дефинисати⁴⁴</p> <p>1.4 Број организација цивилног друштва или ентитета који учествују у међународној машинерији за преглед људских права <u>Полазна вредност:</u> 31 српска организација цивилног друштва пружа или се придружује давању прилога за израду Другог Универзалног периодичног прегледа Србије <u>Циљ:</u> 34 српске организације цивилног друштва укључене у међународне механизме за преглед људских права, са нарочитим фокусом на локалне и/или рањиве или стигматизоване групе</p> <p>1.5 Успостављена званична евиденција превентивних мера и прописа који се односе на превенцију организованог криминала <u>Полазна вредност:</u> Употребљиви подаци о збиркама превентивних мера и прописа тренутно су базирани на појединачним пројектима <u>Циљ:</u> Званична листа прописа и превентивних мера на националном нивоу</p> <p>1.6 Процент предмета чије решавање траје дуже од једне године а) Када је кривично одговорно лице малолетник (узраста од 14 до 17 година)</p>	<p>- Годишњи извештај Агенције за борбу против корупције</p> <p>1.3 - Годишњи извештај канцеларије Заштитника грађана - Годишњи извештај Повереника за заштиту равноправности - Истраживања и извештаји организација цивилног друштва</p> <p>1.4 - Годишњи извештај канцеларије Заштитника грађана - Годишњи извештај Повереника за заштиту равноправности - Истраживања и извештаји организација цивилног друштва</p> <p>1.5 Извештаји Министарства унутрашњих послова, Извештај ЕК о напретку и Извештај о Акционом плану за Поглавље 24</p> <p>1.6 а) Републички завод за статистику</p>	

⁴⁴ Ови циљеви ће бити утврђени у Двогодишњем плану рада, који одобрава Заједнички национални управни одбор

Србија – УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи партнерства	Индикатори, Полазне основе, Циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
	<p><u>Полазна вредност</u>: решавање 44% предмета траје дуже од једне године у 2013. <u>Циљ</u>: решавање мање од 20% предмета траје дуже од једне године</p> <p>б) Када је жртва кривичног дела дете: <u>Полазна вредност</u>: решавање 43,3% предмета траје дуже од једне године у 2013. <u>Циљ</u>: решавање мање од 20% предмета траје дуже од једне године</p> <p>в) Када је кривично одговорно лице пунолетно <u>Полазна вредност</u>: 70% <u>Циљ</u>: 50%</p> <p>1.7 Процент примењених диверзионих програма у односу на укупан број кривичних поступака против малолетних преступника: <u>Полазна вредност</u>: 5.3% у 2013. години <u>Циљ</u>: 20% у 2020. години</p> <p>1.8 Број решених захтева за азил и број квалитетних одлука заснованих на заслугама које су донели надлежни органи Број решених захтева: <u>Полазна вредност</u>: 17 у 2014. <u>Циљ</u>: 2000 Број квалитетних одлука заснованих на заслугама: <u>Полазна вредност</u>: 6 у 2014. <u>Циљ</u>: 2000</p> <p>1.9 Број коначних пресуда у случајевима корупције и у свим случајевима са елементима корупције <u>Полазна вредност</u>: Утврдити за 2014. <u>Циљ</u>: До 20% годишњег пораста коначних пресуда</p>	<p>1.6 б) Републички завод за статистику</p> <p>1.7 Републички завод за статистику</p> <p>1.8 Извештаји UNHCR у сарадњи са Министарством унутрашњих послова Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије</p> <p>1.9 Национални приоритети за међународну помоћ 2014-2017 са пројекцијама до 2020 (NAD) и извештаји Врховног касационог суда Србије</p>	
<p>Исход 2</p> <p>До 2020. године институције државне управе на свим нивоима унапређују одговорност и заступљеност ради</p>	<p>2.1 Индекс отворености буџета <u>Полазна вредност</u>: 39 (2012), 41 (2014) <u>Циљ</u> : (2020): 55</p> <p>2.2 Процент промене глобалним у показатељима доброг управљања</p>	<p>2.1 Извештаји Министарства финансија, Извештај Међународног партнерства за буџет (на сваке две године)</p> <p>2.2 Извештај Светске банке о показатељима доброг управљања у свету</p>	<p>Претпоставке: - Стална посвећеност реформи државне управе и координацији развоја електронске управе</p>

Србија – УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи партнерства	Индикатори, Полазне основе, Циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
<p>пружања квалитетнијих услуга грађанима и привреди</p>	<p>а) Индекс делотворности јавне управе Светске банке <u>Полазна вредност</u> 2013: -0.10 <u>Циљ</u>: 0.4</p> <p>б) Индекс регулаторне делотворности Светске банке <u>Полазна вредност</u> 2013: 0.15 <u>Циљ</u>: 0.44</p> <p>2.3 Прогрес у имплементацији Акционог плана за спровођење Стратегије реформе јавне управе и Акционог плана партнерства за отворену управу <u>Полазна вредност (2014)</u>: 0 <u>Циљ (2020)</u>: 100% имплементације⁴⁵</p> <p>2.4 Процент имплементације Стратегије развоја електронске управе <u>Полазна вредност</u>: 0 <u>Циљ</u>: најмање 25% мера Стратегије имплементирано до краја 2017. године; 75% имплементирано до 2019.</p> <p>2.5 Процент грађана који изјављују да имају поверење у Народну скупштину <u>Полазна вредност (2013)</u>: 24% <u>Циљ (2020)</u>: 45%</p> <p>2.6 Индекс перцепције корупције <u>Полазна вредност</u>: 41 (78/175); <u>Циљ</u>: пораст индекса до 2020. године на 50 процентних поена</p>	<p>2.3 Министарство надлежно за државну управу (годишње)</p> <p>2.4 Министарство државне управе и локалне самоуправе, Извештај Дирекције за електронску управу (годишњи)</p> <p>2.5 Истраживање јавног мњења УНДП, сваке две године</p> <p>2.6 Транспаренси Интернешонал, годишње</p>	<p>- Издвајања из државног буџета</p> <p>- Алокација људских ресурса</p> <p>- Међуминистарска координација и сарадња</p> <p>Ризик:</p> <p>- Нетачни подаци и недостатак ажурирања базе података</p> <p>- Недостатак јасног правног оквира за рад са електронским документима</p> <p>- Одсуство механизма којима би се државна управа обавезала да обезбеђује услуге путем портала електронске управе</p>

⁴⁵ Циљ ће бити прилагођен у контексту Двогодишњег плана рада, који одобрава Заједнички национални управни одбор

Србија – УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи партнерства	Индикатори, Полазне основе, Циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
	<p>2.7 Процент индикатора одрживог развоја (SDG) о којима владине институције прикупљају податке који су раздвојени са макар два потенцијална маркера диспаритета</p> <p><u>Полазна вредност:</u> Утврдити</p> <p><u>Циљ:</u> Дефинисати⁴⁶</p>	<p>2.7 Интернет платформа за извештавање Владе Републике Србије</p> <p>- Извештаји надлежне државне агенције/министарства</p>	
<p>Исход 3</p> <p>До 2020. године државне институције и остали релевантни актери унапређују родну равноправност и омогућавају женама и девојчицама, посебно оним из рањивих група, живот без дискриминације и насиља</p>	<p>3.1 Број препорука Комитета УН за елиминисање дискриминације жена (CEDAW) Влади Србије по којима је суштински поступљено</p> <p><u>Полазна вредност:</u> 36 препорука упућених Србији у последњем прегледу Комитета</p> <p><u>Циљ:</u> Све препоруке ефикасно и суштински примењене</p> <p>3.2</p> <p>а) Број осуђујућих пресуда за кривична дела насиља у породици и силовање</p> <p><u>Полазна вредност 2013:</u> 1451 осуђујућа пресуда за насиље у породици, 60 осуђујућих пресуда за силовање</p> <p><u>Циљ:</u> Повећан број санкција које изриче систем правосуђа починиоцима насиља у породици и силовања</p> <p>б) Број случајева насиља у породици регистрован у систему социјалне заштите</p> <p><u>Полазна вредност:</u> од 2006. до 2013. године забележен је прогресиван пораст регистрованих случајева (3441 случај регистрован 2006. године; 9877 случајева 2013)</p>	<p>3.1 Извештаји Владе Републике Србије и цивилног друштва механизмима за надзор људских права Уједињених нација и Савета Европе; извештаји тела за равноправност и других националних тела за мониторинг; редовни извештаји мониторинга које сачињава цивилно друштво.</p> <p>3.2 а) Жене и мушкарци у Србији 2014 (подаци правосуђа)</p> <p>3.2 б) Редовни годишњи извештаји Завода за социјалну заштиту</p>	<p>Претпоставке:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посвећеност Владе Републике Србије, Координационог тела за родну равноправност које је основало, родној равноправности и њеном укључивању у све токове у свим секторима - Међусекторска сарадња и координација <p>Ризици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Владина тела не располажу довољним људским ресурсима за испуњавање задатака - Неадекватне алокације из државног буџета за приоритете родне равноправности

⁴⁶ Ови циљеви ће бити утврђени у Двогодишњем плану рада, који одобрава Заједнички национални управни одбор

Србија – УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи партнерства	Индикатори, Полазне основе, Циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
	<p><u>Циљ:</u> пораст од 50% регистрованих случајева насиља у породици у систему социјалне заштите</p> <p>3.3 Постојање консолидованих и функционалних институционалних родних механизма на националном и локалном нивоу (ДА/НЕ)⁴⁷</p> <p>3.4 Број ресорних министарстава и покрајинских секретаријата који имају циљеве родне равноправности у својим програмским буџетима</p> <p><u>Полазна вредност:</u> Утврдити за 2015. годину</p> <p><u>Циљ:</u> пораст за 40%</p> <p>3.5 Број Ромкиња и жена са инвалидитетом које су посланице у Народној скупштини</p> <p><u>Полазна вредност:</u> 0 Ромкиња и жена са инвалидитетом које су посланице у Народној скупштини</p> <p><u>Циљ:</u> Број Ромкиња и жена са инвалидитетом које су посланице у Народној скупштини одражава проценат заступљености у широј јавности</p>	<p>3.3 Извештаји Владе Републике Србије</p> <p>3.4 Буџетски извештаји министарстава и покрајинских секретаријата - Извештаји Министарства финансија / Секретаријата за финансије</p> <p>3.5 Полна структура Народне скупштине Републике Србије</p>	

⁴⁷ Механизми родне равноправности у Србији још увек нису консолидовани и функционални институционални механизми. Промене које су се догодиле 2014. године показале су да недавно успостављени механизми родне равноправности могу бити лако уназађени, па чак и укинуги. Стога, у случају Србије постојање консолидованих и функционалних институција с јасним надлежностима за рад у области родне равноправности треба сматрати резултатом на нивоу исхода, тј. институционалне промене.

Србија- УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
-------------------------------	---------------------------------------	---------------	-----------------------

Стуб II Развој социјалних и људских ресурса

Национални приоритети за међународну помоћ⁴⁸: Б8 Људски ресурси и друштвени развој, Б3 Сектор реформе јавне управе

Европске интеграције: Социјална политика и запошљавање (19), Заштита потрошача и здравља (28), Животна средина (27); Образовање и култура (26), Правосуђе и основна права (23)

Циљеви одрживог развоја⁴⁹: Искоренити сиромаштво у свим облицима и на свим местима (1); Осигурати здрав живот и промовисати благостање за све у свим старосним добима (3); Осигурати инклузивно образовање правичног квалитета и промовисати шансе за целоживотно учење за све (4); Постићи родну равноправност и оснажити све жене и девојчице (5); Смањити неједнакости унутар и између земаља (10)

<p>Исход 4</p> <p>До 2020. године, квалитетне, инклузивне, правичне, родно осетљиве и старосно одговарајуће здравствене услуге које штите права пацијената су у употреби и доступне свима</p>	<p>4.1 Потпун обухват имунизацијом⁵⁰ деце узраста 24-35 месеци из опште популације (ОП) и деце из ромских насеља</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;"><u>Полазна вредност:</u></td> <td style="width: 40%;"><u>Циљ:</u></td> </tr> <tr> <td>Укупно</td> <td>70.5</td> </tr> <tr> <td>Дечаци</td> <td>71.4</td> </tr> <tr> <td>Девојчице</td> <td>69.2</td> </tr> <tr> <td>Роми</td> <td>12.7</td> </tr> <tr> <td>Ромски дечаци</td> <td>16.1</td> </tr> <tr> <td>Ромске девојчице</td> <td>10.4</td> </tr> </table> <p>4.2 Распрострањеност модерних метода контрацепције код жена (15–49) које су удате или у заједници</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;"><u>Полазна вредност:</u></td> <td style="width: 40%;"><u>Циљ:</u></td> </tr> <tr> <td>Укупно</td> <td>18.4</td> </tr> <tr> <td></td> <td>25</td> </tr> </table>	<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>	Укупно	70.5	Дечаци	71.4	Девојчице	69.2	Роми	12.7	Ромски дечаци	16.1	Ромске девојчице	10.4	<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>	Укупно	18.4		25	<p>4.1 Извештај Министарства здравља</p> <ul style="list-style-type: none"> - Извештај Института за јавно здравље Србије Др Милан Јовановић Батут - Истраживање вишеструких показатеља (MICS) <p>4.2 Истраживање вишеструких показатеља (MICS)</p>	<p>Претпоставке:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стална политичка и буџетска подршка за побољшање квалитета и проширење обухвата услуга здравствене заштите, посебно за рањиве групе и слабо покривена подручја
<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>																						
Укупно	70.5																						
Дечаци	71.4																						
Девојчице	69.2																						
Роми	12.7																						
Ромски дечаци	16.1																						
Ромске девојчице	10.4																						
<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>																						
Укупно	18.4																						
	25																						

⁴⁸ Национални приоритети за међународну помоћ (NAD) за период 2014–2017. године са пројекцијом до 2020. године, и Национални програм за усвајање правних тековина ЕУ 2014-2018. Србија-ЕУ План приступања.

⁴⁹ **Циљеви одрживог развоја**, <http://sustainabledevelopment.un.org/focussdgs.html>, октобар, 2014.

⁵⁰ Процент деце која су обухваћена пуном имунизацијом (према препоруци националног календара вакцинације).

Србија- УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
	<p>4.3 Новчана потрошња домаћинстава на здравље као проценат укупне потрошње на здравствену заштиту (разврстано према домаћинствима које воде мушкарци и домаћинствима која воде жене) <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> 37.1 (2012) 35</p> <p>4.4 Национална стратегија јавног здравља која се бави смањењем неједнакости у области здравља и другим аспектима права на највиши достижни стандард физичког и менталног здравља израђена и ступила на снагу <u>Полазна вредност:</u> стратегија у развојној фази <u>Циљ:</u> стратегија усвојена и имплементација отпочета</p> <p>4.5 Стандардизована стопа морталитета по старосном добу за кардиоваскуларне болести, канцер и повреде:</p> <p>а) Стандардизована стопа смртности (SDR), болести система крвотока, 0-64 на 100 000 <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> Укупно 84.7 (2012) 75 Мушкарци 122.8 105 Жене 48.9 40</p> <p>б) Стандардизована стопа смртности, малигне неоплазме, 0-64 на 100 000 <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> Укупно 103.2 (2012) 90 Мушкарци 120.9 105 Жене 86.8 75</p> <p>4.6 Процент популације:</p>	<p>4.3 Извештај Института за јавно здравље Србије Др Милан Јовановић Батут / Извештај Национални здравствени рачун (ННА)</p> <p>4.4 Службени Гласник Републике Србије - Извештаји о праћењу програма</p> <p>4.5 Здравље за све - База података Светске здравствене организације (WHO) - Извештај Института за јавно здравље Србије Др Милан Јовановић Батут</p>	

Србија- УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке																																																		
	<p>а) Са навикама свакодневног пушења:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;"><u>Полазна вредност:</u></th> <th style="text-align: left;"><u>Циљ:</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Укупно</td> <td></td> </tr> <tr> <td>29.9 (2012)</td> <td>27.0</td> </tr> <tr> <td>Мушкарци</td> <td></td> </tr> <tr> <td>32.6</td> <td>30.0</td> </tr> <tr> <td>Жене</td> <td></td> </tr> <tr> <td>26.0</td> <td>24.0</td> </tr> </tbody> </table> <p>б) Са навикама свакодневног конзумирања алкохола:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;"><u>Полазна вредност:</u></th> <th style="text-align: left;"><u>Циљ:</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Укупно</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.7 (2013)</td> <td>3.4</td> </tr> <tr> <td>Мушкарци</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8.3</td> <td>7.2</td> </tr> <tr> <td>Жене</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1.3</td> <td>0.4</td> </tr> </tbody> </table> <p>в) Процент популације са прекомерном телесном тежином и екстремном гојазношћу према Индексу телесне масе (BMI)</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;"><u>Полазна вредност:</u></th> <th style="text-align: left;"><u>Циљ:</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Гојазност (BMI>25 kg/m²)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>22.5 (2012)</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>Екстремна гојазност (BMI>30 kg/m²)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>36.5</td> <td>32</td> </tr> </tbody> </table> <p>4.7 Распрострањеност у току животног доба употребе незаконитих дрога међу општом популацијом</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;"><u>Полазна вредност:</u></th> <th style="text-align: left;"><u>Циљ:</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Укупно</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8%</td> <td>без негативне промене</td> </tr> <tr> <td>Жене</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.2%</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Мушкарци</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>	Укупно		29.9 (2012)	27.0	Мушкарци		32.6	30.0	Жене		26.0	24.0	<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>	Укупно		4.7 (2013)	3.4	Мушкарци		8.3	7.2	Жене		1.3	0.4	<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>	Гојазност (BMI>25 kg/m ²)		22.5 (2012)	17	Екстремна гојазност (BMI>30 kg/m ²)		36.5	32	<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>	Укупно		8%	без негативне промене	Жене		5.2%		Мушкарци		<p>4.6 Министарство здравља и Институт за јавно здравље Србије Др Милан Јовановић Батут, Национално истраживање здравља у Србији</p> <p>4.7 Министарство здравља и Институт за јавно здравље Србије Др Милан Јовановић Батут, Национално истраживање здравља у Србији</p>	
<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>																																																				
Укупно																																																					
29.9 (2012)	27.0																																																				
Мушкарци																																																					
32.6	30.0																																																				
Жене																																																					
26.0	24.0																																																				
<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>																																																				
Укупно																																																					
4.7 (2013)	3.4																																																				
Мушкарци																																																					
8.3	7.2																																																				
Жене																																																					
1.3	0.4																																																				
<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>																																																				
Гојазност (BMI>25 kg/m ²)																																																					
22.5 (2012)	17																																																				
Екстремна гојазност (BMI>30 kg/m ²)																																																					
36.5	32																																																				
<u>Полазна вредност:</u>	<u>Циљ:</u>																																																				
Укупно																																																					
8%	без негативне промене																																																				
Жене																																																					
5.2%																																																					
Мушкарци																																																					

Србија- УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке																											
	<p>10.8% Млади (18-34) 12.8</p> <p>4.8 Процент општина које пружају услуге за рану идентификацију развојних ризика и саветовања за децу са инвалидитетом</p> <p><u>Полазна вредност:</u> 15% (2014)</p> <p><u>Циљ:</u> 30%</p>	<p>4.8 Институт за јавно здравље Србије Др Милан Јовановић Батут – административни подаци</p>																												
<p>Исход 5</p> <p>До 2020. године успостављен је ефикасан образовни систем који омогућава релевантно, квалитетно, инклузивно и правично образовање свима, а нарочито осетљивим групама, и унапређује образовне и васпитне исходе</p>	<p>5.1 Процент деце узраста од 3 до 5 година која похађају предшколско васпитање и образовање</p> <p><u>Полазна вредност (2014):</u> <u>Циљ (2019):</u></p> <table border="0"> <tr> <td>Укупно</td> <td>50.2%</td> <td>75%</td> </tr> <tr> <td>Дечаци</td> <td>51.8</td> <td>75%</td> </tr> <tr> <td>Девојчице</td> <td>48.5</td> <td>75%</td> </tr> <tr> <td>Роми</td> <td>5.7</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Ромски дечаци</td> <td>4.9%</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Ромске девојчице</td> <td>6.5%</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Најсиромашнији</td> <td>9%</td> <td>30%</td> </tr> </table> <p>5.2 Процент ђака узраста 15 година са ниским компетенцијама (испод нивоа 2 Програма међународне процене ученика (PISA)) за читање, математику, науку и решавање проблема</p> <p><u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u></p> <table border="0"> <tr> <td>Укупно (2012)</td> <td>33.2%</td> <td>(2020)</td> </tr> <tr> <td>Читање</td> <td>33.2%</td> <td><25%</td> </tr> </table>	Укупно	50.2%	75%	Дечаци	51.8	75%	Девојчице	48.5	75%	Роми	5.7	30%	Ромски дечаци	4.9%	30%	Ромске девојчице	6.5%	30%	Најсиромашнији	9%	30%	Укупно (2012)	33.2%	(2020)	Читање	33.2%	<25%	<p>5.1 Републички завод за статистику</p> <ul style="list-style-type: none"> - Извештај Министарства просвете, науке и технолошког развоја - Истраживање вишеструких показатеља (MICS) <p>5.2 Извештај Програма међународне процене ученика (PISA) за 2018. годину</p>	<p>Претпоставке:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Континуирана посвећеност Владе Републике Србије испуњавању обавеза из ратификованих међународних конвенција, тј. Конвенције о правима детета, Конвенције о укидању дискриминације жена, Конвенције о правима особа са инвалидитетом и др. - Држава издваја више средстава за побољшање квалитетног образовања и људског капитала - Државна политика је фокусирана на усклађеност са међународним стандардима - Министарство просвете, науке и технолошког
Укупно	50.2%	75%																												
Дечаци	51.8	75%																												
Девојчице	48.5	75%																												
Роми	5.7	30%																												
Ромски дечаци	4.9%	30%																												
Ромске девојчице	6.5%	30%																												
Најсиромашнији	9%	30%																												
Укупно (2012)	33.2%	(2020)																												
Читање	33.2%	<25%																												

Србија- УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
	<p>Математика 38.9% <25%</p> <p>Наука 35% <25%</p> <p>Решавање проблема 28.5% <25%</p> <p>5.3 % школа које остварују стандарде квалитета на нивоу 3 и 4 <u>Полазна вредност:</u> 40 (2012) <u>Циљ:</u> 70 (2020)</p> <p>5.4 Процент учешћа рањивих група у сваком од нивоа образовања <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ (2020):</u></p> <p>а) Стопа завршавања основне школе</p> <p>Укупно 93.4 98</p> <p>Жене 97.9 98</p> <p>Мушкарци 90.4 98</p> <p>Роми (2014) 64.0 85</p> <p>б) Стопа похађања средње школе</p> <p>Укупно 89.1 95</p> <p>Жене 93.0 95</p> <p>Мушкарци 86.0 95</p> <p>Најсиромашнији 74 85</p> <p>Роми 21.6 35</p> <p>Мушкарци 28 35</p> <p>Жене 15 25</p>	<p>5.3 Извештаји Министарства просвете, науке и технолошког развоја</p> <p>5.4 а) Републички завод за статистику - Истраживање вишеструких показатеља (MICS)</p> <p>5.4 б) - Републички завод за статистику - Истраживање вишеструких показатеља (MICS)</p> <p>РЗЗС РС, Истраживање образовања за одрасле у Републици Србији, Анкета о радној снази 2012</p>	<p>развоја спроводи јавне политике и обезбеђује адекватан надзор</p>

Србија- УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
	5.5 % Жена и % мушкараца (25-64) покривених образовањем за одрасле и програмима целоживотног учења Полазна вредност Циљ: 3.6 (2012) 7.0 (2020)		
Исход 6 До 2020. године, систем социјалне заштите је оспособљен да пружа благовремену, целовиту и континуирану подршку појединцима и породицама под ризиком и омогућава им да живе у породичном окружењу и заједницама који су сигурни, безбедни и омогућавају подршку.	6.1 Процент домаћинстава из најсиромашније петине (квинтила) које добијају финансијску социјалну помоћ <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> Укупно (квинтил 1) 10.7% (2014) 30% 6.2 Број општина које нуде услуге у заједници, у складу са Законом о социјалној заштити, посебно за рањиве групе: а) деца са инвалидитетом, б) старије особе <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> Деца са инвалидитетом 94 130 Старије особе 78 100 6.3 Број деце и одраслих са инвалидитетом под институционалном негом <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> 534 374 (30% смањења) 6.4 Број општина које имплементирају локалне протоколе за заштиту деце од насиља, злостављања и запостављања <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> Деца 20 60 6.5 Процент нових популационих политика које су засноване на доказима <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> 0 60	6.1 - Истраживање вишеструких показатеља (MICS) - Статистика о приходима и животном стандарду (SILC) 6.2 - Републички завод за социјалну заштиту - Извештаји општина - Програмски извештаји - Периодични квалитативни преглед са партнерима – Мапирање услуга у заједници 6.3 Информациони систем Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања 6.4 Процена имплементације локалних протокола - Програмски извештаји 6.5 Извештаји Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарства здравља	Претпоставке: - Одвајања из државног буџета - Посвећеност и подршка јавној политици

Србија-УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
Стуб III Економски развој, раст и запошљавање			
<p>Национални приоритети за међународну помоћ⁵¹: Б4 Сектор конкурентности, Б9 Сектор пољопривреде и руралног развоја</p> <p>Европске интеграције: Опорезивање (16), Економска и монетарна политика (17), Социјална политика и запошљавање (19), Финансијске услуге (9), Предузетничка и индустријска политика (20), Наука и истраживање (25)</p> <p>Циљеви одрживог развоја⁵²: Искоренити сиромаштво у свим облицима и на свим местима (1); Промовисати одржив и инклузиван економски раст, пуну и продуктивну запосленост и пристојан посао за све (8); Изградити отпорну инфраструктуру, промовисати инклузивну и одрживу индустријализацију и подстицати иновације (9); Осигурати одрживе обрасце потрошње и производње (12)</p>			
<p>Исход 7</p> <p>До 2020. године, постоји делотворно пословно окружење које промовише одрживе зараде, економски развој, а фокусирано на инклузивно тржиште рада и отварање достојних радних места</p>	<p>7.1 Стопа запослености, разврстана по полу, старости, сеоским/градским срединама, осетљивим групама</p> <p><u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u></p> <p>Стопа запослености Национална (15-64) 50.4 (2014) Дефинисати⁵³ Жене (15-64) 43.6 (2014) Дефинисати⁵⁴ Млади (15-24) 14.9 (2014) Дефинисати⁵⁵</p> <p>7.2 Процент младих људи који нису запослени нити су у систему образовања или обуке</p> <p><u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u></p> <p>18-24 године 26.5% (2014) 15% (2020) 15-24 године 20.2 % (2014) 15% (2020)</p>	<p>7.1 Републички завод за статистику Србије – Анкета о радној снази</p> <p>7.2 Анкета о радној снази, Републички завод за статистику</p>	<p>Претпоставке:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Одвајања из државног буџета - Одвајања из буџета локалних заједница - Посвећеност и подршка јавној политици <p>Ризици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Погоршање рецесије на главним тржиштима Европске Уније - Утицај природних катастрофа (поплаве, суше итд)

⁵¹ Национални приоритети за међународну помоћ (NAD) за период 2014–2017. године са пројекцијом до 2020. године, и Национални програм за усвајање правних тековина ЕУ 2014-2018. Србија-ЕУ План приступања.

⁵² **Циљеви одрживог развоја**, <http://sustainabledevelopment.un.org/focussdgs.html>, октобар, 2014.

⁵³ Ови циљеви ће бити утврђени у Двогодишњем плану рада, који одобрава Заједнички национални управни одбор

⁵⁴ Ови циљеви ће бити утврђени у Двогодишњем плану рада, који одобрава Заједнички национални управни одбор

⁵⁵ Ови циљеви ће бити утврђени у Двогодишњем плану рада, који одобрава Заједнички национални управни одбор

Србија-УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
	<p>7.3 Процент учешћа производа са додатном вредношћу у укупној вредности извоза пољопривредних и прехранбених производа <u>Полазна вредност:</u> 22.3% (2013) <u>Циљ:</u> 25% (2020)</p> <p>7.4 Учешће незапослених лица са евиденције Националне службе за запошљавање у мерама активне политике запошљавања, у односу на укупан број незапослених лица на евиденцији Националне службе за запошљавање, на годишњем нивоу. <u>Полазна вредност:</u> (2014) 14,6% <u>Циљ:</u> Дефинисати⁵⁶</p> <p>7.5 Промена рангирања Србије у индексу услова пословања Светске банке „Лакоћа пословања“ <u>Полазна вредност:</u> 93 [2014.] <u>Циљ:</u> Дефинисати⁵⁷</p> <p>7.6 Квалитет базе истраживања и развоја за унапређивање економског раста</p> <p>а) Квалитет научних истраживачких институција <u>Полазна вредност:</u> 3.7/69 <u>Циљ:</u> 4.3/38</p> <p>б) Сарадња универзитета и индустрије у истраживању и развоју <u>Полазна вредност:</u> 3.2/95 <u>Циљ:</u> 3.7/59</p>	<p>7.3 Извештаји Министарства пољопривреде и заштите животне средине</p> <p>7.4 Извештај о реализацији Националног акционог плана запошљавања, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања</p> <p>7.5 Индекс услова пословања „Лакоћа пословања“ (Светска банка)</p> <p>7.6 а) Глобални индекс конкурентности (12.02)</p> <p>7.6 б) Глобални индекс конкурентности (12.04)</p>	<p>- Чак и ако Србија побољша своје пословно окружење то не значи аутоматско побољшање у Индексу услова пословања Светске банке јер и друге државе могу побољшати своје услове.</p> <p>- Постоји временска дистанца између промена у законодавству које су важне за пословно окружење и стварних исхода (како су овде дефинисани)</p> <p>- Политичка посвећеност</p> <p>- Доступност средстава финансирања на државном и локалном нивоу</p> <p>- Административни капацитети на државном и локалном нивоу</p>

⁵⁶ Ови циљеви ће бити утврђени у Двогодишњем плану рада, који одобрава Заједнички национални управни одбор

⁵⁷ Ови циљеви ће бити утврђени у Двогодишњем плану рада, који одобрава Заједнички национални управни одбор

Србија-УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке

Србија-УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
-------------------------------	---------------------------------------	---------------	-----------------------

Стуб IV Животна средина, климатске промене и отпорне заједнице

Национални приоритети за међународну помоћ⁵⁸: Б6 Животна средина и климатске промене, Б5 Сектор енергетике, Б8 Људски ресурси и друштвени развој

Европске интеграције: Енергетика (15), Животна средина (27), Спољна, безбедносна и одбрамбена политика (31)

Циљеви одрживог развоја⁵⁹: Осигурати приступ приуштивој, поузданој, одрживој и модерној енергији за све (7); Учинити да градови и људска насеља буду инклузивни, безбедни, отпорни и одрживи (11); Предузети хитне мере за борбу против климатских промена и њихових утицаја (13); Заштитити, обновити и промовисати одрживо коришћење земаљских еко-система, одрживо управљање шумама, борбу против десертфикације и зауставити и обрнути процес деградације земљишта и зауставити губитак биодиверзитета (15)

Исход 8 До 2020. године, постоје бољи капацитети за борбу против климатских промена и управљање природним ресурсима и заједнице су отпорније на ефекте катастрофа узрокованих природним и људским факторима	8.1 Број секторских политика, стратегија и прописа који интегришу адаптацију на климатске промене и смањење ризика од катастрофа у пољопривреди, водопривреди, шумарству, туризму и сектору здравља <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> 0 5	8.1 Извештаји Министарства пољопривреде и заштите животне средине - Програмски извештаји	Претпоставке: - Континуирана посвећеност агенди енергетске ефикасности и смањењу емисије гасова са ефектом стаклене баште - Улагања у смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште и адаптацију на климатске промене - Одвајање из државног буџета за национална и општинска улагања у
	8.2 Број имплементираних мера из (1) националне стратегије борбе против климатских промена и (2) Националног програма заштите животне средине <u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> 0 5	8.2 Програмски извештаји - Периодични квалитативни преглед са партнерима	
	8.3 Учешће обновљиве енергије у Бруто финалној потрошњи енергије (GFEC)	8.3 Извештаји Министарства рударства и енергетике	

⁵⁸ Национални приоритети за међународну помоћ (NAD) за период 2014–2017. године са пројекцијом до 2020. године, и Национални програм за усвајање правних тековина ЕУ 2014-2018. Србија-ЕУ План приступања.

⁵⁹ Циљеви одрживог развоја, <http://sustainabledevelopment.un.org/focussdgs.html>, октобар 2014.

Србија-УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
	<p><u>Полазна вредност:</u> 21.2% (2009) <u>Циљ:</u> 27 %</p> <p>8.4 Процент основних и средњих школа које нуде образовни програм о безбедности и смањењу ризика у случајевима катастрофа и ванредних ситуација</p> <p><u>Полазна вредност:</u> 0 <u>Циљ:</u> 70%</p> <p>8.5 Национални систем за рано упозоравање оперативан и редовно тестиран</p> <p><u>Полазна вредност:</u> Не <u>Циљ:</u> Да</p> <p>8.6 Процент општина које изводе родно осетљиве процене ризика и припремају локалне родно осетљиве планове управљања ризиком од катастрофа</p> <p><u>Полазна вредност:</u> 2% (2014) <u>Циљ:</u> 60%</p> <p>8.7 Број катастарских критичних тачака из области заштите животне средине у земљи</p> <p><u>Полазна вредност:</u> 0 <u>Циљ:</u> 2</p> <p>8.8 Уштеде у финалној потрошњи енергије у односу на 2008. годину</p> <p><u>Полазна вредност (2010-2013):</u> 2.587% <u>Циљ (2010-2018):</u> 9%</p> <p>8.9 Просечна годишња концентрација честица <math><10\mu\text{m}</math> (PM 10) у главном граду, $\mu\text{g}/\text{m}^3$</p> <p><u>Полазна вредност:</u> 50.9 (2011) <u>Циљ:</u> 45</p> <p>8.10. Број иницијатива које доприносе унапређењу безбедности на путевима фокусирајући се на систем безбедносног менаџмента</p> <p><u>Полазна вредност:</u> 0 <u>Циљ:</u> 2</p>	<p>8.4 Министарство просвете, науке и технолошког развоја</p> <p>8.5 Извештаји Министарства унутрашњих послова</p> <p>8.6 Службени гласник Републике Србије и локални службени гласници - Извештаји ЕК о напретку</p> <p>8.7 Извештаји Министарства финансија, Министарства привреде и регионалног развоја, Министарства пољопривреде и заштите животне средине</p> <p>8.8 Акциони план за енергетску ефикасност Републике Србије</p> <p>8.9 Здравље за све - база података Светске здравствене организације</p>	<p>смањење ризика од катастрофа</p> <ul style="list-style-type: none"> - Одвајање из државног буџета, посебно за пилот програме у општинама - Стална посвећеност повећању употребе енергије из обновљивих извора - Влада је спремна да уведе национални систем смањења ризика од катастрофа који је оријентисан ка редукацији о ризицима <p>Ризици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Економска криза - Недостатак посвећености и политичке посвећености, и подршке за борбу против климатских промена <p>Претпоставке:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Алокације из државног буџета - Политичка посвећеност и подршка - Успостављање регулаторног система - Осигурано финансирање инвестиција - Израђен и усвојен акциони план за спровођење Националног програма заштите животне средине

Србија-УН Матрица резултата [2016-2020]

Исходи стратешког партнерства	Индикатори, полазне вредности, циљеви	Начин провере	Ризици и претпоставке
Стуб V Култура и развој			
<p>Национални приоритети за међународну помоћ⁶⁰: Б10 Тематска област културе, Б2 Сектор унутрашњих послова, Б4 Сектор конкурентности</p> <p>Европске интеграције: образовање и култура (26); Информационо друштво и медији (10); Слободно кретање робе (1); Царинска унија (29), Предузетништво и индустријска политика (20)</p> <p>Циљеви одрживог развоја⁶¹: Промовисати одржив, инклузиван економски раст, пуну и продуктивну запосленост и пристојан посао за све (8); Учинити да градови и људска насеља буду инклузивни, безбедни, отпорни и одрживи (11); Промовисати мирна и инклузивна друштва за одржив развој, обезбедити приступ правди за све и изградити делотворне, одговорне и инклузивне институције на свим нивоима (16)</p>			
<p>Исход 9</p> <p>До 2020. године, Србија има инклузивне политике које унапређују сектор културне индустрије, промовишу културну разноликост и управљање културном и природном баштином као покретачима одрживог развоја</p>	<p>9.1 Процент ефикасно имплементираних мера Акционог плана за спровођење Стратегије за развој културе</p> <p><u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> 0 20%</p> <p>9.2 Број иницијатива Владе Републике Србије за промовисање културне разноликости и инвестиције у културне индустрије, укључујући управљање местима која спадају у културну баштину</p> <p><u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> 0 2</p> <p>9.3 Процент укупних алокација из годишњег буџета за сектор културе</p> <p><u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> Утврдити за 2015. 10%</p> <p>9.4 Број нових предузећа која нуде услуге туристима на местима културе</p> <p><u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> 5.000 (процена) 5.250 (5% пораста у односу на полазну вредност)</p> <p>9.5 Број мера имплементираних у циљу унапређења система идентификације, истраге и борбе против недозвољене трговине културним добрима</p> <p><u>Полазна вредност:</u> <u>Циљ:</u> 0 5 имплементираних мера</p>	<p>9.1 Извештаји Министарства културе и информисања</p> <p>9.2 Извештај ЕК о напретку; Периодични квалитативни надзор са партнерима; редовни четворогодишњи извештаји о примени Конвенције о заштити и унапређењу разноликости културних израза (UNESCO, 2005) поднесени до 2020.</p> <p>9.3 Извештаји Министарства финансија</p> <p>9.4 Агенција за привредне регистре</p> <p>9.5 Извештаји Министарства унутрашњих послова - Периодични преглед правног /политичког оквира</p>	<p>Претпоставке:</p> <p>- Алокације из државног буџета за културне индустрије и промоцију културне разноликости су увећане</p>

⁶⁰ Национални приоритети за међународну помоћ (NAD) за период 2014–2017. године са пројекцијом до 2020. године, и Национални програм за усвајање правних тековина ЕУ 2014-2018. Србија-ЕУ План приступања.

⁶¹ Циљеви одрживог развоја, <http://sustainabledevelopment.un.org/focussdgs.html>, октобар 2014.

АНЕКС Б. Основни споразуми

Имајући у виду да је Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада) закључила следеће споразуме:

а) ИМАЈУЋИ У ВИДУ да су Влада и Развојни програм Уједињених нација (у даљем тексту: UNDP) потписали основни споразум о управљању помоћи UNDP земљи (Стандардни Споразум о основној помоћи (ССОП) који је потписан између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Развојног програма Уједињених нација 24. марта 1988. године. На основу члана I став 2. ССОП, помоћ UNDP ће бити стављена на располагање Влади и биће достављена и преузета у складу са релевантним и важећим резолуцијама и одлукама надлежних органа UNDP и сходно томе колико су неопходна средства расположива UNDP. Конкретно, одлуком 2005/1 од 28. јануара 2005. године Извршни одбор UNDP је одобрио нове Финансијске прописе и правила и, заједно са њима, нове дефиниције термина "извршење" и "имплементација" чиме се UNDP омогућава да у потпуности спроведе нове Заједничке процедуре за спровођење националних програма који произлазе из иницијатива UNDG за поједностављивање и хармонизацију развојних циљева УН. У светлу ове одлуке, у наставку закључен ОРП и заједнички планови рада (који ће чинити део пакета овог ОРП, и који ће бити развијени за периоде од по две године) заједно чине пројектну документацију као што је наведено у ССОП.

Следеће агенције, фондови и програми УН који учествују у ОРП 2016–2020 и делују у Републици Србији преко UNDP Стандардног основног споразума о помоћи су (видети напред):

Присутне у земљи: Фонд за популацију Уједињених нација (UNFPA), UN Women, Канцеларија УН за дрогу и криминал (UNODC), Међународна организација рада (ILO), Организација за храну и пољопривреду (FAO), Канцеларија УН за пројектне услуге (UNOPS).

Без присуства у земљи: Економска комисија УН за Европу (UNECE), Организација УН за образовање, науку и културу (UNESCO), Еколошки програм Уједињених нација (UNEP), Конференција Уједињених нација о трговини и развоју (UNCTAD), Организација Уједињених нација за индустријски развој (UNIDO), (Светска туристичка организација Уједињених нација UNWTO)⁶², Канцеларија Високог представника Уједињених нација за људска права (RCO/ОНCHR) која функционише под Канцеларијом сталног представника Уједињених нација (UN RCO).

Детаљи у вези са врстом активности и циљевима мисије у Србији горе наведених агенција, фондова и програма УН биће представљени у писменој комуникацији од њихових седишта или регионалних канцеларија тих организација према Министарству спољних послова Републике Србије.

Иако у овом тренутку у Србији делује преко Стандардног споразума о основној помоћи (ССОП) из 1988. године, UNOPS је са Министарством спољних послова Републике Србије започео разговоре у циљу регулације својих активности у Републици Србији.

б) Са Дечијим фондом Уједињених нација (UNICEF) - Основни споразум о сарадњи (BCA) закључен је између Владе и Уницеф-а 20. новембра 1947. године и ревидиран 7. новембра 1955.

в) Са Канцеларијом Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице (UNHCR) - споразум (Accord de Siege) је закључен између Владе и UNHCR 2. јула 1996. године.

⁶² UNWTO (Светска туристичка организација УН) ће бити позвана од стране Министарства трговине, туризма и телекомуникација да допринесе спровођењу ОРП-а.

г) Са Светском здравственом организацијом (WHO) на основу Основног споразума о статусу Канцеларије Светске здравствене организације у Србији и Црној Гори потписан 2003. године између Савезне владе Србије и Црне Горе и Светске здравствене организације. Такође, Двогодишње споразуме о сарадњи (BCAs) између Светске здравствене организације (WHO) регионалне канцеларије за Европу и Министарства здравља, у име Владе Републике Србије.

д) Са Међународном агенцијом за атомску енергију „Прерађени допунски Споразум о пружању техничке помоћи Влади Републике Србије од стране Међународне агенције за атомску енергију“ потписан 1. децембра 1983. године и у примени од 20. јула 1990. године.

ђ) Са Међународном организацијом за миграције „Споразум између Међународне организације за миграције и Савезне републике Југославије“ потписан 14. септембра 1994. године. Република Србија је постала држава чланица ИОМ-а новембра 2001. године.

Помоћ Влади ће бити стављена на располагање и биће достављена и преузета у складу са релевантним и важећим резолуцијама и одлукама владајућих структура надлежних агенција из система УН.

Овај Оквир развојног партнерства ће, у погледу сваке агенције потписнице из система УН, бити тумачен и примењиван у складу и на начин који је конзистентан са основним споразумом између сваке појединачне агенције система Уједињених нација и Владе земље домаћина.

Анекс В. Координациони органи Владе за организације УН

Министарство спољних послова Републике Србије
Сектор за мултилатералу
Одељење за Уједињене нације